

Nota van zienswijzen en de staat van wijzigingen voor: Ontwerp omgevingsvisie Sittard-Geleen 2025-2040

Inleiding

In dit document zijn alle zienswijzen, ambtshalve wijzigingen en het advies van de Commissie voor de Milieueffectrapportage die gaan over de ontwerp omgevingsvisie Sittard-Geleen 2025-2040 en bijbehorende omgevingseffectrapportage samengevat en beantwoord. In de staat van wijzigingen (hoofdstuk 4) zijn alle tekstuele wijzigingen samengevat.

Procedure

Het college van B&W heeft bij besluit ingestemd met het als ontwerp ter inzage leggen van de ontwerp omgevingsvisie Sittard-Geleen 2025-2040 en bijbehorende omgevingseffectrapportage. Conform artikel 16.26 Omgevingswet heeft de omgevingsvisie zes weken ter inzage gelegen van 12 september 2024 tot en met 27 oktober 2024.

Alle stukken konden gedurende deze periode op afspraak worden ingezien op het gemeentehuis te Geleen, evenals digitaal op www.metsittardgeleen.nl en <https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/>. Binnen de genoemde termijn heeft een ieder een zienswijzen naar voren kunnen brengen tegen het ontwerpbestemmingsplan.

Zienswijze en beantwoording

Binnen de wettelijke termijn hebben we 22 zienswijzen ontvangen. De zienswijzen zijn tijdig ingediend en zodoende ontvankelijk. Hieronder zijn de zienswijze zakelijk weergegeven met bijbehorende beantwoording namens het college. Naast de 22 zienswijzen is een advies van de Commissie voor de Milieueffectrapportage ontvangen. Deze is eveneens samengevat en voorzien van een beantwoording.

Naast eventuele wijzigingen ten gevolge van de ingediende zienswijzen, zijn ook enkele ambtshalve wijzigingen doorgevoerd. Ook deze staan in dit document beschreven. Aan het eind van dit document staat een overzicht van alle wijzigingen.

Inhoud

1. Zienswijzen	2
2. Commissie voor de Milieueffectrapportage	68
3. Ambtshalve wijzigingen	71
4. Staat van wijzigingen	75

1. Zienswijzen

Onderstaand staan de indieners van de zienswijzen weergegeven.

	Indiener	Adres	woonplaats
1	Inwoner	/	/
2	Graetheidecomité	Annastraat 48	6191 SZ Beek
3	ProRail	Postbus 2038	3500 GA Utrecht
4	Inwoner	/	/
5	Cumela	Postbus 1156	3860 BD Nijkerk
6	Dorpsplatform Einighausen	Brandstraat 8	6142 AR Einighausen
7	Inwoner	/	/
8	PPS-Pipelines BV	Sanderboutlaan 21	6181 DN Elsloo
9	Provincie Limburg – België	Universiteitslaan 1	8-3500 Hasselt - België
10	Samenwerkende natuurorganisaties	/	/
11	Stichting Behoud Kollenberg	Gemmahof 2	6132 AD Sittard
12	Wandelnet	Venloseweg 80	6041 BZ Roermond
13	LLTB-regio Zuid-Limburg	Steegstraat 5, Postbus 960	6040 AZ Roermond
14	Inwoner	/	/
15	IVN Munstergeleen	Deissenlaan 10	6132 BP Sittard
16	DSM-firmenich	Wilhelminasingel 39	6221 BE Maastricht
17	Gemeente Beek	Postbus 20	6190 AA Beek
18	Compound Group en BSG	Poststraat 1	6135 KR Sittard
19	SABIC	PO Box 5151	6135 PD Sittard
20	Stichting Jacob Kritzraedt	Postbus 691	6130 AR Sittard
21	Werkgroep project Rijksweg Noord-Odasingel	/	/
22	Bedrijfsadvies Kroonen	Strucht 48	6305 AH Schin op Geul

In onderstaande tabel zijn de zienswijzen per indiener samengevat en voorzien van een gemeentelijke reactie. In de rechterkolom is aangegeven of, en zo ja welk, gevolg voor de omgevingsvisie uit de inspraakreactie voortkomt.

	Samenvatting van zienswijze	Gemeentelijke reactie	Gevolgen voor ontwerp omgevingsvisie
1. Inwoner			
1.1.	De visie om de gemeente aantrekkelijk te maken voor internationale studenten en kenniswerkers kan worden versterkt door een actieve inzet op dependances van universiteiten en het aanbod van hogescholen uit te breiden. Indiener ziet mogelijkheden voor samenwerking met Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool. Indiener geeft aan nadruk te leggen op de economische en circulaire ambities van de gemeente, in lijn met de ontwikkeling van Chemelot en de Brightlands Campus. Indiener denkt dat Zuyd Hogeschool meer focus kan leggen op toegepaste wetenschappen en HBO-opleidingen in de regio, zoals artificial intelligence, applied sciences, chemie, en elektrotechniek.	Het mbo, hbo en wo onderwijs in de regio Zuid-Limburg werkt sterk samen en zorgt (ook volgens wettelijke kaders/regels MinOCW) voor een compleet onderwijsaanbod (opleidingen), waar de besturen (CvB's) van Vista, Zuyd en UM zelf over gaan (en niet de gemeente). De gemeente kan in de samenwerking een signalerende en verbindende rol spelen. Sittard-Geleen heeft van oudsher goed mbo en hbo-onderwijs. Chill gevestigd op de Brightlands Chemelot Campus is al vele jaren hét 'schoolvoorbeeld' van opgavegestuurd en multidisciplinair onderwijs. innovatie en talentontwikkeling voor de chemie. Het laat zien dat dat Zuyd, UM en Vista heel nauw samenwerken op Chemelot en Brightlands. Hier zijn Zuyd (Applied Sciences-Heerlen), de UM en Vista (Chemie, Proces- en Laboratoriumtechniek, werktuigbouw, maintenance Sittard) de founders samen met Sabic en DSM (en haar rechtsoptvolgers OCI, Arlanxeo, Fibrant, Anquore enz) en tegenwoordig ook Brightlands en Provincie Limburg. Chill is hét talentoffice voor tomorrow's talent in de circulaire chemie op mbo, hbo en wo-niveau. Brightlands Campus, Chill en Zuyd werken intensief samen in/met het Performancelab op de Sportzone in Sittard (Eggerweg). Het huidig opleidingsaanbod (incl. huisvesting en faciliteiten) is evenwichtig verspreid, historisch en 'organisch' gegroeid, verdeeld over de drie centrumgemeenten Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen tot een complementair aanbod in de regio met doorlopende leerlijnen en profielen op mbo en hbo niveau voor alle werkvelden en sectoren. De focus en samenwerking van het hoge onderwijs op STEAM-talent wordt steeds belangrijker voor de transities in duurzame chemie/industrie, lifesciences, AI/ICT en circulaire materialen in (eu)regio Zuid-Limburg.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

		Daarnaast is goed mbo-onderwijs in techniek cruciaal voor de regionale economie en arbeidsmarkt. M.n. in de transitie energie, groene chemie/industrie, mkb en circulaire materialen. Daar zet Vista Techniek (Sittard) en gemeente vol op in.	
1.2.	Indiener geeft aan studentenhuysvesting niet alleen te vestigen rondom het intercitystation van Sittard, maar ook in het centrum van Sittard en de twee stations in Geleen. Indiener geeft aan dat dit beter is voor de binding en latere vestiging als inwoner.	De studenten bestaan uit twee verschillende groepen; jongeren uit de regio die studeren in lokale mbo- en hbo-opleidingen en (inter)nationale jongeren die aan de universiteit in Maastricht en Eindhoven studeren. Die tweede groep is sterk gebonden aan snelle intercityverbindingen en de nationale groep aan grootstedelijke voorzieningen. Op dit moment zien we een groeiende vraag van studenten uit Eindhoven en Maastricht. Deze groep is afhankelijk van snelle treinverbindingen en zal zich dus voornamelijk in de buurt van het intercitystation willen vestigen. De stations van Geleen zijn, mede vanwege de afstand van aantrekkelijke voorzieningen, voor deze groep geen optie. In het centrum van Geleen zien we wel kansen voor internationale en lokale studenten en expats die werken op de Brightlands Campus. Een deel van de lokale jongeren woont thuis tijdens de studie of heeft behoefte aan een betaalbare woning (veelal studio's), gevolgd door een starterswoning. We willen dat studentenwoningen daadwerkelijk gebruikt worden door studenten. Het toestaan van te veel studentenwoningen of versnipperd over de steden maakt het lastiger om deze te controleren met een risico op bewoningen door doelgroepen die we daar eigenlijk niet willen. Kleinschalige toevoegingen elders in de steden is mogelijk, maar de focus ligt op geclusterde woonvormen nabij het intercitystation.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
1.3.	Indiener benadrukt het belang van goed openbaar vervoer, met name in de nachtelijke uren, tussen woon- en studieplek en ziet	We zetten ons als gemeente in voor het behouden en beter benutten van het openbaar vervoer. Dit doen we samen met andere partijen. (Technologische) ontwikkelingen die kunnen bijdragen aan	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie

	hier mogelijkheden voor geautomatiseerd transport in samenwerking met Chemelot en de Brainport Eindhoven.	goed openbaar vervoer kunnen hierin een plek krijgen.	
1.4.	Indiener stelt voor om het voormalig SABIC hoofdkantoor te gebruiken voor overheidsdiensten, zoals de belastingdienst, en adviseert om hierover contact op te nemen met de Rijksoverheid.	De gemeente is in voortdurend overleg met SABIC om tot een passende invulling te komen van het gebouw. In de omgevingsvisie is dit gebied voorzien als locatie voor bedrijvigheid en kantoorfuncties.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
1.5.	Indiener vraagt om meer aandacht voor de waterhuishouding in de binnenstad van Sittard. Met name in verband met stijgende grondwaterstanden en hevige regenval.	Grondwater wordt beleidsmatig meegenomen in het beheer en ontwerp van de openbare ruimte. De maatregelen beschreven in de visie zullen leiden tot een verhoogde sponswerking van de bodem en daarmee een gereduceerde impact bij heftige regenbuien. Het monitoren van systematische grondwateroverlast is ook geborgd in bestaand beleid. We houden aandacht voor de ontwikkelingen via klimaatstresstesten.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
1.6.	Indiener roept op om het ondernemers makkelijker te maken met zo min mogelijk regelgeving zodat vertrouwen en saamhorigheid in de stadskernen van Sittard en Geleen goed aanwezig blijven.	Vertrouwen en saamhorigheid zijn onlosmakelijk verbonden met duidelijke spelregels, zodat iedereen weet waar hij of zij aan toe is. We zullen in overleg blijven met ondernemers om samen te bepalen waar versoepeling mogelijk is, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van onze stadscentra. Met dit gezamenlijke doel voor ogen bouwen we aan een veerkrachtige en bloeiende gemeenschap.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
1.7.	Indiener vraagt om nadruk op de rol van automatisering, groene technologie en klimaatadaptatie in de visie van de stad.	In de uitvoeringsparagraaf van de omgevingsvisie zetten we de rol van 'Smart City' centraal. We zetten technologie en data slim in om maatschappelijke doelen te halen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
1.8.	Indiener geeft aan dat de uitbreiding van Maastricht-Aachen Airport kan bijdragen aan de economische groei van de regio, mits er wordt ingezet op schonere vliegtuigen en duurzame mobiliteitsoplossingen. Dit moet echter wel zonder onnodige belemmeringen voor ondernemers blijven om economische activiteit in de regio te bevorderen.	Zie het antwoord op 17.1.	Zienswijze heeft gevolgen voor de omgevingsvisie. Zie hiervoor ook het antwoord op 17.1.

1.9.	Indiener stelt voor om meer burgerinitiatieven te 'helpen organiseren' op het gebied van goede doelen.	De gemeente stimuleert inwonersinitiatieven en het meedoen van de samenleving in maatschappelijke initiatieven. Met gemeentelijke ondersteuning kan mogelijk invulling gegeven worden aan voorstellen. De gemeentelijke domeinregisseurs en stadsdeelmanagers spelen hier een verbindende rol.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
2. Graetheidecomité			
2.1.	Indiener stelt dat de participatieresultaten uit het proces die gaan over grindwinning niet zijn meegenomen in de wijze waarop het onderwerp in de omgevingsvisie is opgenomen.	Ten aanzien van grindwinning zijn de teksten overgenomen vanuit de Strategische gebiedsvisie voor de omgeving van Chemelot. Dit is een visie die reeds door de gemeenteraad is vastgesteld. Hier wordt niet van af geweken in de ontwerp omgevingsvisie.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
2.2.	Indiener stelt voor om de volgende passage over grindwinning aan te passen: We onderzoeken of en hoe een eventuele ontgrinding van meerwaarde kan zijn bij de versterking van landschap en natuur op het Graetheideplateau (blz. 94). Indiener stelt voor hier het antwoord van de gemeente op een WOO-verzoek van 27 juni 2023 voor te gebruiken: het gaat er om of de gewenste positieve waarden uit de strategische gebiedsvisie daadwerkelijk door, of als gevolg van, de ontgrinding worden bewerkstelligd / worden gehaald. Oftewel dat ze niet worden gehaald als de ontgrinding niet doorgaat. Alleen dan kunnen de positieve effecten toegerekend worden aan de ontgrinding als maatschappelijke meerwaarde. Indiener stelt dat die meerwaarde nog niet is aangetoond door de gemeente of de partij die de	Ten aanzien van grindwinning zijn de teksten overgenomen vanuit de Strategische gebiedsvisie voor de omgeving van Chemelot. Dit is een visie die reeds door de gemeenteraad is vastgesteld. Hier wordt niet van af geweken in de ontwerp omgevingsvisie. Er wordt wel beter geduid dat de gemeente dit onderzoek niet zelf uitvoert.	Zienwijze heeft gevolg voor de omgevingsvisie . Op pagina 94 wordt de volgende zin aangepast: We onderzoeken of en hoe een eventuele ontgrinding van meerwaarde kan zijn bij de versterking van landschap en natuur op het Graetheideplateau. Wordt: We bieden ruimte om te onderzoeken of en hoe een eventuele ontgrinding van meerwaarde kan zijn bij de versterking van landschap en natuur op het Graetheideplateau.

	kansen voor grindwinning onderzoekt. Indiener stelt bovendien dat grindwinning niet past in de circulaire visie van de gemeente en dat er voor zeker 15 jaar sprake is van geluidsoverlast in de omliggende woonkernen.		
2.3.	Indiener stelt dat er niet alleen sprake zou zijn van grindwinning (zoals genoemd in de 'Gebiedsvisie omgeving Chemelot' maar ook om grindverwerking. Voor dit laatste wordt een bedrijfsgebouw geplaatst. Wat strijdig is met de Gebiedsvisie volgens de indiener.	Er is geen concrete aanvraag ingediend. Op dit moment is ook niet bekend hoe een eventuele ontgrondingsaanvraag er gaat uitzien.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
2.4.	Indiener stelt dat verschillende ontwikkelingen onvoldoende concreet zijn en refereert aan de robuuste ecologische verbindingszone over Graetheide; waar, hoe en vorm worden niet duidelijk. Dat geldt ook voor de andere genoemde natuurverbindingen.	De uitwerking van de beleidsambities en -keuzes in de omgevingsvisie vindt plaats in de programma's. Met betrekking tot Graetheide wordt momenteel gewerkt aan de Gebiedsopgave Graetheideplateau, als onderdeel van de Strategische gebiedsvisie omgeving Chemelot. Hier worden onderdelen uitgewerkt tot meer concrete projectplannen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
2.5.	Indiener geeft aan dat de zoektocht voor een 380kV hoogspanningsstation, gelijkstroom converterstation en elektrolyser gezocht moeten worden op de Chemelot-site. Indiener verwijst hiervoor naar een zienswijze die hierover is ingediend bij de provincie Limburg. Als dit onmogelijk blijkt te zijn is de Lexhy waarschijnlijk het enige alternatief. Indiener vindt dat alleen acceptabel als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan. • De projecten op de Lexhy worden ruim afgeschermd met een stevige groene zone. • De uitbreiding van de campus mag dan niet op de Lexhy gerealiseerd worden.	De locatiekeuze voor een 380KV hoogspanningsstation vindt plaats door Provincie Limburg (bevoegd gezag) en TENNET (initiatiefnemer). De afweging over de locatie Chemelot maakt hier onderdeel van uit. Hiervoor is de locatie Lexhy inderdaad ook in beeld. De locatiekeuze voor een elektrolyser en voor een converter maakt onderdeel uit van het project VAWOZ (Verbindingen aanlanding wind op zee). De afweging over de locatie Chemelot maakt hier onderdeel van uit. Hiervoor is de locatie Lexhy inderdaad ook in beeld. Uiteraard zullen er bij de betreffende locaties en ook bij de locatie de Lexhy randvoorwaarden van toepassing zijn. Aan de hand van een concreet ontwikkelplan wordt onderzocht wat de consequenties zijn voor natuur, landschap en ecologie. Op basis daarvan worden	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	Voor aanvang dient gestart te worden met natuurcompensatie door de aanleg van de ecologische verbindingzone op Graetheide. DSM dient als compensatie voor de winst bij de grondverkoop de gronden voor deze ecologische verbindingzone om niet beschikbaar te stellen aan b. v. Natuurmonumenten.	door het bevoegd gezag de voorwaarden en verplichtingen bepaald.	
2.6.	Indiener stelt dat er onvoldoende concrete keuzes gemaakt worden voor de inrichting van dit gebied in de omgevingsvisie.	De uitwerking van de beleidsambities en -keuzes in de omgevingsvisie vindt plaats in de programma's. M.b.t. Graetheide wordt momenteel gewerkt aan de Gebiedsopgave Graetheideplateau, als onderdeel van de Strategische gebiedsvisie omgeving Chemelot. Hier wordt e.e.a. uitgewerkt tot meer concrete projectplannen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
2.7.	Indiener stelt dat er zonder voorbehoud ruimte wordt geboden aan de grootschalige uitbreiding van de Lexhy en meldt dat er op Chemelot nog 100 hectare vrij is, er ruimte bijkomt omdat twee fabrieken gesloopt worden en er bedrijven zitten (zoals Mammoet) die niet thuishoren op het terrein.	De beschikbare ruimte op het Industrial park van Chemelot is nodig voor uitbreidingswensen van bestaande bedrijven en gebruikers, en ook voor infrastructuur en voorzieningen (kabels, leidingen en collectieve voorzieningen) en voor nieuwe bedrijven in relatie tot de circulariteitsambities. Verder is de functie van een campus onwenselijk (en onmogelijk vanwege veiligheidseisen) op het Industrial Park. De precieze invulling van de campus op De Lexhy dient nog te worden bepaald. Dit zal worden verduidelijkt op de kaart.	Op de visiekaart wordt de legenda-eenheid 'Uitbreiding Brightlands Chemelot Campus' vervangen door 'Zoekgebied uitbreiding Brightlands Chemelot Campus'
2.8.	Indiener geeft aan dat het optimaliseren van het ruimtegebruik van Chemelot-Campus alleen kan als er gebruikt gemaakt wordt van een openbare boekhouding van de hele site, beheerd door gemeente en provincie, met zicht op het huidige ruimtebeslag, planning van fabrieken, et cetera. Hiermee kan de overheid sturen op het ruimtegebruik en ontstaat	Wij gaan niet over de uitgifte van of verhuurbeleid van campusvastgoed. Wij laten ons jaarlijks informeren over de voortgang van de uitgifte van gebouwen en percelen op de campus. Alleen onderdelen die passen bij het campus ecosysteem krijgen een plek op de huidige en nieuwe campus. In het omgevingsplan is geregeld welke functies zijn toegestaan op de huidige campus. Dat zal ook gedaan worden voor de uitbreiding.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	inzicht of uitbreiding van de Campus daadwerkelijk nodig is.		
2.9.	Indiener stelt dat de ruimte die geboden wordt op de campus veel te groot is nu dat DSM zich terugtrekt. Indiener verwacht dat het groeitempo afneemt en dat het accent komt te liggen op recycling. Indiener juicht de aanpak van recycling toe, maar vreest dat Geleen het vuilnisvat wordt van de verre omgeving.	Op de campus is niet veel ruimte meer beschikbaar. Verwachting is dat de campus geheel gevuld zal zijn binnen vijf jaar. De positie van dsm-firmenich (als grondeigenaar) is hier niet aan gerelateerd. Circulariteit betekent inderdaad ook het hergebruik van producten en materialen. Dan is er sprake van secundaire grondstoffen in plaats van afval of vuilnis. Wij hopen juist dat onze gemeente hierin een betekenisvolle rol kan vervullen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
2.10.	Indiener vindt het onwenselijk dat reeds in dit stadium wordt gesteld dat er geen maximale maat gehanteerd wordt voor gebouwen op De Lexhy.	In de Strategische gebiedsvisie omgeving Chemelot is opgenomen dat 'gezien het samengaan met de landschappelijke kwaliteiten wordt op de De Lexhy in tegenstelling tot de rest van de campus een maximum maat gehanteerd voor de gebouwen (in categorie en/of fysieke grootte).' Dit is per omissie niet goed overgenomen in de omgevingsvisie.	Zienwijze heeft gevolg voor de omgevingsvisie: Op blz 74 'Gezien het samengaan met de landschappelijke kwaliteiten, wordt op de De Lexhy geen maximale maat gehanteerd voor de gebouwen.' vervangen door 'Gezien het samengaan met de landschappelijke kwaliteiten wordt op de De Lexhy in tegenstelling tot de rest van de campus een maximum maat gehanteerd voor de gebouwen (in categorie en/of fysieke grootte).'
2.11.	Indiener geeft aan dat er geen ondergrens wordt gegeven daar waar gesproken wordt over het zoveel als mogelijk behouden van het Lexhy-bos. Indiener wil dat de omgevingsvisie opneemt dat het bos onaangetast blijft. Indiener verwijst hiervoor ook naar verschillende passages in de OER.	Keuze is om het Lexhy-bos zoveel mogelijk te behouden. Tegelijkertijd moet bij de campusuitbreiding op De Lexhy een goede aanhaking op de bestaande campus over de Urmonderbaan worden geborgd. De minimale omvang van het te behouden Lexhy-bos dient nog onderzocht te worden. Daarnaast is in omgevingsvisie compensatie voorzien voor een eventueel verlies van natuur.	Zienswijze heeft gevolgen voor de omgevingsvisie. Zie het antwoord bij 2.12.
2.12.	In aanvulling op bovenstaande reacties stelt indiener de volgende toevoegingen voor:	1. Grindwinning wordt onderzocht. Er worden nu geen andere teksten opgenomen dan hetgeen hierover vermeld is in de Strategische	Zienwijze heeft gevolg voor de omgevingsvisie: Op blz 74 na '.. omliggende kernen.' de volgende zin toevoegen:

	1. Grindwinning dient afgewezen te worden. 2. Toegevoegd dient te worden dat het Lexhybos niet aangetast wordt. 3. De geplande elektriciteitsstations dienen op de Chemelot-site te komen, tenzij aangetoond kan worden dat dit onmogelijk is. 4. De uitbreiding van de Campus naar de Lexhy mag alleen toegestaan worden als op de Chemelot-site geen ruimte meer beschikbaar is. 5. Op de Lexhy mogen niet én de elektriciteitsstations én de campus-uitbreiding gerealiseerd worden. Er dient een keuze tussen beiden gemaakt te worden. 6. Op de Lexhy mogen geen productiebedrijven gevestigd worden en de gebouwen moeten goed ingepast worden in het landschap. 7. De Oude Postbaan mag op het terrein van de Lexhy pas afgesloten worden als er een goed alternatief voor deze weg is. 8. De plannen voor natuurcompensatie/ verevening, waaronder de ecologische verbindingzone over Graetheide en de natuurverbindingen langs de A2 en de Bergerweg, dienen geconcretiseerd te	gebiedsvisie voor de omgeving van Chemelot. 2. Het kan zijn dat delen van de randen van het Lexhybos ingezet worden voor campus doeleinden. 3. Voor het plaatsen van een elektriciteitsstation is onvoldoende (aaneengesloten open ruimte) beschikbaar op het Chemelot terrein 4. De uitbreiding van de campus naar de Lexhy mag plaatsvinden als aangetoond is dat er op het huidige campusterrein geen ruimte meer beschikbaar is. Ontwikkeling van de Campus op de industrial site is namelijk niet mogelijk. 5. Hier wordt onderzoek naar uitgevoerd. Zo ook naar de mogelijkheid om beide functies te realiseren op het Lexhygebied 6. Het is wel degelijk de bedoeling dat de campus zoals deze nu functioneert uitgebreid wordt op de Lexhy-locatie. Dus pilotplants en proeffabrieken maken hier onderdeel van uit. 7. De Oude Postbaan wordt niet afgesloten als geen nieuwe vervangende infrastructuur is aangelegd of een andere passende robuuste en toekomstvaste oplossing is gerealiseerd. 8. Naast de in de ontwerp omgevingsvisie opgenomen landschappelijke versterking kan conform provinciale regels natuurcompensatie aan de orde zijn. Deze laten we bij voorkeur plaatsvinden in het Graetheideplateau zelf.	‘De Oude Postbaan wordt niet afgesloten als geen nieuwe vervangende infrastructuur is aangelegd of een andere passende robuuste en toekomstvaste oplossing is gerealiseerd.’ Op blz 74 na ‘...verevening).’ de volgende zin toevoegen ‘Daarnaast wordt verlies van natuur gecompenseerd. Bij voorkeur op het Graetheideplateau zelf.’ Op de visiekaart wordt het Lexhy-bos toegevoegd met de legenda-eenheid ‘Zoveel mogelijk behouden Lexhy-bos’.
--	---	--	---

	worden en vooruit te lopen op realisatie van economische activiteiten op de Lexhy.		
3. ProRail			
3.1.	Indiener geeft aan dat zij actief betrokken wil worden bij ontwikkelingen langs en in de directe nabijheid van het spoor, teneinde in gezamenlijk overleg tot overeenstemming te komen c.q. afspraken te maken alvorens tot uitvoering over te gaan. Indiener geeft een aantal aandachtspunten mee die in de uitwerking een rol zouden moeten spelen, met als uitgangspunt dat de bedrijfsvoering en eventueel toekomstige uitbreidingen van ProRail niet worden belemmerd.	In de visie staat in algemene zin verwoord dat we met verschillende partijen samenwerken maar staat niet altijd expliciet genoemd met wie. Dit kan nader toegelicht worden.	Toevoegen zinsnede op p.81 – 1 ^e ambitie: Daar houden wij bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen rekening mee. We verbeteren waar mogelijk <i>samen met onze partners zoals Provincie Limburg, Rijk en ProRail</i> de bestaande situatie.
3.2.	Indiener verzoekt voor het aspect Externe Veiligheid i.r.t. Railverkeer gebruik te maken van de meest recente gegevens (Basisnet).	De gemeente houdt rekening met de vigerende wetgeving. In de basis wordt daarom gebruik gemaakt van de gegevens uit Basisnet. Daarnaast wordt ook gekeken naar de toekomstige ontwikkelingen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de Omgevingsvisie.
3.3.	Voor het aspect geluid i.r.t. railverkeer in een akoestisch onderzoek wijst indiener de gemeente op het gebruik van de wettelijk verplichte brongegevens uit het geluidregister spoor.	De gemeente houdt rekening met de vigerende wetgeving. In de basis wordt daarom gebruik gemaakt van de gegevens uit het geluidregister Spoor. Daarnaast wordt ook gekeken naar de toekomstige ontwikkelingen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de Omgevingsvisie.
3.4	Indiener vraagt aandacht voor trillinghinder bij toekomstige ruimtelijke nieuwbouwplannen, hoewel hiervoor geen wettelijke normen bestaan. Indiener raadt de gemeente aan hiervoor het Informatiepunt Leefomgeving te raadplegen.	De gemeente houdt rekening met de vigerende wetgeving. De gemeente zal aandacht hebben voor mogelijke trillinghinder bij nieuwe ruimtelijke plannen zover nodig.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de Omgevingsvisie.
3.5	Indiener raadt de gemeente aan om het aspect trillingen te betrekken bij de Omgevingsvisie en alle in de toekomst daarop gebaseerde plannen en verwijst daarmee naar de Handreiking	De gemeente houdt rekening met de vigerende wetgeving. De gemeente zal aandacht hebben voor mogelijke trillinghinder bij nieuwe ruimtelijke plannen zover nodig.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de Omgevingsvisie.

	Nieuwbouw en Spoortrillingen.		
3.6	Overwegveiligheid wordt door I&W gezien als een gedeelde verantwoordelijkheid voor spoor- en wegbeheerder. Indiener blijft graag met de gemeente als wegbeheerder verder werken aan de beheersing van risico's op overwegen. Hierbij dient o.a. gebruik te worden gemaakt van de Beleidsagenda Spoorwegveiligheid 2020-2025 waarin verplichtingen voor initiatiefnemers van wijzigingen van (het gebruik van) een overweg.	Wanneer er sprake is van werkzaamheden of een project in de nabijheid van het spoor wordt daarover afstemming gezocht met ProRail als spoorbeheerder. Daarbij houdt de gemeente zich aan vigerende wet- en regelgeving.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de Omgevingsvisie.
3.7	Indiener geeft aan dat de gemeente dient te borgen dat plannen en/of werkzaamheden geen invloed hebben op de stabiliteit van de spoorbaan met bijbehorende voorzieningen, alsmede op het ongehinderd gebruik van de spoorbaan met bijbehorende voorzieningen.	Zie het antwoord op punt 3.6.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de Omgevingsvisie.
3.8	Indiener merkt op dat een initiatiefnemer schriftelijk dient aan te tonen dat in het geval van het infiltreren van hemelwater in de nabijheid van de spoorlijn er geen nadelige effecten optreden op de stabiliteit van de hoofdspoorweginfrastructuur met bijbehorende voorzieningen.	Zie het antwoord op punt 3.6.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
3.9	Indiener wijst de gemeente op de vastgelegde beperkingengebieden voor hoofdspoorwegen zoals vermeld in artikel 3.5 van het Omgevingsbesluit. Binnen deze beperkingsgebieden is voor te verrichten activiteiten op grond van artikel 5.1 lid 2 van de Omgevingswet een vergunning van- of melding aan ProRail vereist. De regels hieromtrent staan in hoofdstuk 9 van het Besluit	Zie het antwoord op punt 3.6.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	activiteiten leefomgeving. Bij meervoudige aanvragen is de gemeente het bevoegde gezag, waarbij de vergunning alleen verleend kan worden nadat ProRail haar gemandateerde advies met instemming heeft gegeven. Bij enkelvoudige aanvragen blijft de minister bevoegd gezag en zal ProRail namens de minister vergunning verlenen.		
3.10	Indiener verzoekt de gemeente zorg te dragen dat gronden welke momenteel voorzien zijn van de activiteit Spoorwegdoeleinden of Railverkeer, deze ook in de toekomst te zullen behouden.	Activiteiten als Spoorwegdoeleinden of Railverkeer worden/zijn vastgelegd in het omgevingsplan. ProRail wordt daar waar relevant betrokken bij de vaststelling van het omgevingsplan of delen daarvan.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
3.11	Indiener verzoekt ons om geen dubbelactiviteiten mogelijk te maken (i.r.t. de activiteit Spoorwegdoeleinden of Railverkeer). Indien desondanks een dubbelactiviteit archeologie wordt opgenomen over de activiteit Spoorwegdoeleinden of Railverkeer, dan zou ProRail graag zien dat deze dubbelactiviteit aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten betreft.	Het al dan niet mogelijk maken van activiteiten is momenteel geregeld in het omgevingsplan. Dat omgevingsplan is nu niet in procedure. ProRail wordt in de procedure voor de vaststelling van het nieuwe omgevingsplan geconsulteerd. De archeologische dubbelfunctie is en wordt gebaseerd op de archeologische verwachtingenkaart die door de gemeenteraad is vastgesteld. Aangenomen mag worden dat de archeologische 'dubbelactiviteit' niet afwijkt van de regeling zoals die nu in het omgevingsplan van rechtswege is geregeld.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
3.12	Indiener geeft aan dat er in de Omgevingsvisie percelen zijn opgenomen die in eigendom zijn van Railinfratrust B.V./ProRail B.V. (verder te noemen ProRail). Indiener geeft aan dat deze percelen, zonder nadrukkelijke schriftelijke toestemming van ProRail, niet mogen worden gebruikt. Deze percelen zijn door ProRail benodigd t.b.v. de uitvoering van haar wettelijke taken en voor eventuele toekomstige (uitbreidings)plannen.	Deze visie doet geen inbreuk op eigendoms- of gebruiksrechten.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

3.13	Indiener geeft aan dat de percelen van ProRail, alsmede de spoorbaan, door ProRail, haar aannemers of hulpdiensten ten allen tijde onbelemmerd toegankelijk te zijn en te blijven met het materieel dat ook momenteel wordt gebruikt voor het uitvoeren van werkzaamheden en in het geval van calamiteiten. Dit geldt ook voor over-/onderbouwingen en/of overkragingen van deze gronden.	Zie het antwoord op punt 3.6.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
3.14	Indiener verzoekt de gemeente alle percelen van ProRail te voorzien van de activiteit Spoorwegdoeleinden of Railverkeer.	De percelen waar rails op liggen hebben in het omgevingsplan van rechtswege de functie railverkeer of spoorwegdoeleinden. Bij wijziging van (delen van) het omgevingsplan wordt ProRail daar waar relevant betrokken bij de vaststelling.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
3.15	Indiener geeft aan dat bestaande rechten op percelen van derden ten behoeve van bereikbaarheid van ProRail assets behouden dienen te blijven.	Deze visie maakt geen inbreuk op eigendoms- of gebruiksrechten.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
3.16	Indiener informeert de gemeente over het Spoorbeeld. Het Spoorbeeld is opgesteld voor alle bij het spoor en de spooromgeving betrokken partijen. Het daagt alle spoorse partijen uit om vanuit het perspectief van reizigers en omgeving met zorg en ambitie aan de opgaven op en rond het spoor te werken (www.spoorbeeld.nl).	Voor kennisgeving aangenomen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
3.17	Indiener geeft aan dat de in het plangebied aanwezige onderstations niet mogen komen te vervallen. Deze onderstations zijn cruciaal voor de elektriciteitsvoorziening van de hoofdspoorweginfrasctuur en daarmee voor de berijdbaarheid van het spoor. Tevens verzoekt ProRail ons om ervoor te zorgen dat de onderstations, net als in de	Zie het antwoord op punt 3.6.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	huidige situatie, te alle tijde bereikbaar zullen zijn voor onderhouds- en hulpdiensten.		
3.18	Indiener geeft aan, met het oog op potentiële risico's voor het bouwen nabij of boven een onderstation, rekening te houden met een afstand van 10 meter gemeten vanaf de gevels van het onderstation.	Zie het antwoord op punt 3.6.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
3.19	Indiener geeft aan dat alle binnen het plangebied aanwezige railgebonden gebouwen en ondergrondse infra, deel uitmakende van de hoofdspoorweginfrastructuur, al dan niet gelegen op percelen van ProRail, te alle tijde bereikbaar te zijn en te blijven t.b.v. het spoorwegbeheer en/of voor hulpdiensten. Het functioneren van deze voorzieningen mag niet worden beïnvloed door ontwikkelingen in de omgeving.	Zie het antwoord op punt 3.6.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
3.20	Indiener geeft aan dat de zichtlijnen op de stationsentree bij planontwikkelingen geborgd moet blijven. Uit onderzoek blijkt dat zicht op de hoofdingang van het station de beste manier is om het station te vinden.	Deze opmerking wordt meegenomen in de verdere gebiedsontwikkeling. Het belang van zicht op de stationsentree wordt onderschreven	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de Omgevingsvisie.
3.21	Indiener geeft aan dat het voor reizigers belangrijk is dat in de omgeving van het station rekening gehouden wordt met de windbeleving op het perron. Hoogbouw rond het station heft ook invloed op de windcirculatie/windstromen en kan risico's opleveren voor omliggende bebouwing (zoals schade aan daken/kappen) door veranderende windbelastingen. Hiermee	Voor kennisgeving aangenomen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de Omgevingsvisie.

	dient rekening te worden gehouden.		
3.22	Indiener stelt zich als doel om in 2030 CO2 neutraal te opereren. Dat betekent dat vele daken en perronoverkappingen voorzien zijn of worden van zonnepanelen om zo voldoende stroom op te wekken voor verlichting, reisinformatie, liften en roltrappen. ProRail verzoekt de gemeente bij het maken van plannen rekening te houden met mogelijke schaduwwerking op de ProRail zonnepanelen en indien nodig met ProRail in contact te treden, zodat voornoemde doelstelling van ProRail voor 2030 haalbaar blijft.	Hoewel dit detailniveau niet past in de omgevingsvisie, nemen wij in de verdere ontwikkeling deze opmerking mee. Mede omdat onze duurzaamheidsambities uit de omgevingsvisie ook ambitieus zijn.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
3.23	Indiener geeft aan dat er bij de realisatie van zonnepanelen c.a. in de nabijheid van het spoor geen negatief effect mogen hebben op de spoorweginfrastructuur. Dat moet onder meer blijken uit de vereiste EMC (elektromagnetische compatibiliteit) berekening blijken. En dan met name de weerstandbeïnvloeding (geen aardingen/aansluitpunten in buurt van het spoor conform RLN00398) en diverse aspecten met betrekking tot aansluiting op het hoogspanningsnet.	Zie het antwoord op punt 3.6.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
3.24	Indiener geeft aan dat de weerkaatsing van licht van zonnepanelen de aanwezige seinen niet "overstraald" kunnen worden door lichtweerkaatsing door zonnepanelen. Ook dit dient aangetoond te worden. ProRail adviseert ons om deze risico's te laten berekenen en voordat gestart wordt met de realisatie van	Zie het antwoord op punt 3.6.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	het zonnepark ProRail te voorzien van de uitkomsten.		
4. Selten – inwoner			
4.1.	Indiener geeft aan dat een perceel in zijn eigendom in de vorige omgevingsvisie aangeduid was als ‘stedelijke verduurzaming’ en in de ontwerp omgevingsvisie als ‘buitengebied’. Indiener onderbouwt dit met twee uitsneden van kaarten. Indiener geeft aan dat de gemeente hier met twee maten zou meten omdat een eigen ontwikkeling (Uni-locatie) ook in het buitengebied vergund is.	De kaarten die indiener gebruikt als onderbouwing voor de zienswijze komen niet uit de gemeentelijke ontwerp omgevingsvisie maar zijn uitsneden uit de ‘Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014’ en de ‘Ontwerp omgevingsverordening Limburg’ van 2021. Beide documenten zijn opgesteld door de provincie Limburg. In het bestemmingsplan ‘Kernen Obbicht en Grevenbicht’ uit 2010 is het perceel van indiener bestemd als agrarisch en in de vigerende verordening van de provincie als buitengebied. Er is dus geen sprake van een wisseling van bestemming sinds 2010. Betreffende de Uni-locatie: Ten behoeve van het behoud van de maatschappelijke voorzieningen zijnde de basisschool en de sportverenigingen voor de beide kernen en de bereikbaarheid ervan is de nieuwe functie aan de rand van de beide kernen gepositioneerd. De beide sportcomplexen in de dorpen zijn aan het buitengebied toegevoegd als compensatie. Het bouwen van één enkele woning in het buitengebied is niet vergelijkbaar met een belangrijke maatschappelijke voorziening.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
4.2.	Indiener geeft aan dat de omgevingsvisie maar zeer algemeen beschrijft wat de plannen op het gebied van woningbouw zijn en verwijst hiervoor naar de omgevingseffectrapportage. Indiener haalt hier een aantal punten voor aan: 1. Gemeente past kaders aan door ‘stedelijke verduurzaming’ naar ‘buitengebied’ te wijzigen. 2. Locaties en woningen voor groepen als arbeidsmigranten ontbreken.	De gemeente bouwt zelf geen woningen en is hierin afhankelijk van marktpartijen en particulieren. Middels de Woonladder in de ontwerp omgevingsvisie wordt aangegeven waar de gemeente ruimte ziet voor nieuwe woningen en in welke segmenten. In het Volkhuysvestingsprogramma dat volgt op de omgevingsvisie wordt dit verder uitgewerkt. Reagerend op de onderbouwende punten: 1. De aanpassingen van kaders hebben niet in het gemeentelijk beleid plaatsgevonden. Zie het antwoord op vraag 5.2. 2. De gemeenteraad heeft in december 2023 het ‘beleidskader huisvesting arbeidsmigranten’ vastgesteld. Hierin worden de	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	3. Gemeente wil meer levensloopbestendige woningen en zorgwoningen realiseren, maar het is onduidelijk of dit tegemoet komt aan de vraag. 4. Eerdere plannen voor levensloopbestendige woningen zijn afgewezen. Plannen van particulieren worden door de gemeente geweigerd. 5. Omgevingsvisie is onvoldoende duidelijk, met name ten opzichte van aanpassingen van bestemmingen.	kaders meegegeven hoe en waar arbeidsmigranten bij voorkeur voorzien worden van een woonruimte. De gemeente neemt zelf niet het initiatief om woonruimte te realiseren. Dat is aan de markt, passend binnen deze kaders: Definitief beleidskader huisvestingsbeleid arbeidsmigranten Lokale wet- en regelgeving 3. Ervan uitgaande dat indiener het hier heeft over aantoonbare behoefte, dan is het wel duidelijk dat hier behoefte aan is. In het merendeel van de gemeente is een grote aantoonbare behoefte op termijn aan levensloopbestendige woningen: Woonbehoefte- en schaarsteonderzoek - Gemeente Sittard-Geleen 4. Het is onduidelijk of indiener verwijst naar een specifiek plan. Er zijn inderdaad levensloopbestendige woningen afgewezen. Meestal gebeurt dit om een andere reden zoals locatie of andere beperkende factoren. 5. De omgevingsvisie is een visiedocument dat de koers richting 2040 aangeeft. Op verschillende onderwerpen kan de omgevingsvisie inderdaad een uitvoeriger detailniveau hebben, maar ontbreekt dat vanwege bijvoorbeeld een tekort aan informatie. Voor verschillende thema's wordt dit snel na de omgevingsvisie verder uitgewerkt in programma's.	
4.3.			
5. Cumela			
5.1.	Indiener verzoekt om het bestaansrecht van hun (lid-)bedrijven te erkennen en qua omgevingswaarden inpassingen te geven aan de opgaven en ontwikkelingen van de bedrijven.	Benoemen van dit specifieke soort bedrijven gaat dieper dan het niveau van de omgevingsvisie.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
5.2.	Indiener verzoekt om mogelijkheden te creëren om bestaande bedrijfslocaties in het buitengebied te kunnen	In de omgevingsvisie is aangegeven dat wij zuinig omgaan met ontwikkelingen in het buitengebied. Indien uitbreidingen noodzakelijk zijn is een goede inpassing	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	ontwikkelen alsook uit te breiden, alsmede nieuwvestiging in het buitengebied mogelijk te maken om uitvoering te kunnen geven aan de ambities uit de omgevingsvisie. Indiener benadrukt daarbij het belang van vestiging in het buitengebied en niet op een industrieterrein.	en groene compensatie noodzakelijk. Er is geen verplaatsingsstrategie voor bedrijven naar een industrieterrein.	
5.3.	Goede ontsluitingswegen die toegankelijk zijn voor zwaar materieel is belangrijk voor leden van de indiener. Indiener verzoekt hier rekening mee te houden bij aanleg, verandering en onderhoud van ontsluitingswegen.	Gebiedsontsluitingswegen zijn toegankelijk voor alle vormen van vervoer. Ook voor zwaar materieel.	Zienswijze heeft geen gevolg voor de omgevingsvisie.
5.4	Indiener verzoekt om bij bedrijfslocaties van leden voldoende mogelijkheden te creëren om energie op te wekken en op te slaan.	Voor de opwek en opslag van duurzame energie gaan we uit van de ladder voor duurzame energie. Voorop staat de opwek van zonne-energie op daken en verharde terreinen.	Zienswijze heeft geen gevolg voor de omgevingsvisie.
6. Dorpsplatform Einighausen			
6.1.	Indiener verwijst naar een zin op pagina 68 waaruit wordt opgemaakt dat "... kleinschalige woningbouw in de dorpen alleen mogelijk is als dit de ruimtelijke kwaliteit bevordert, bijdraagt aan een herkenbare, groene dorpsmantel en als er behoefte is aan dit soort woningen en deze niet op een andere plek in het dorp gebouwd kunnen worden." Indiener geeft aan dat dit te strikte voorwaarden zijn die voorbij gaan aan lokale en landelijke ontwikkelingen op het woningdossier en dat nergens anders in de omgevingsvisie zulke voorwaarden opgelegd worden. Indiener verzoekt de genoemde zin te verwijderen.	Indiener refereert aan de volgende zin: "Kleinschalige woningbouw in de dorpsranden is alleen mogelijk als dit de ruimtelijke kwaliteit bevordert, bijdraagt aan een herkenbare, groene dorpsmantel en als er behoefte is aan dit soort woningen en deze niet op een andere plek in het dorp gebouwd kunnen worden." Deze zin hangt samen met een eerder uitgangspunt: "Ook de komende jaren zien we behoefte in nieuwe woningen" en "We staan geen grootschalige uitbreiding toe." De gestelde voorwaarden zijn alleen van toepassing op woningbouwinitiatieven die liggen buiten de bestaande dorpsgrenzen, vaak aangeduid als het 'straatje erbij', en niet op alle plannen in de dorpen zoals indiener het uitlegt. Plannen aan de dorpsranden zijn ontwikkelingen die tot voor kort per definitie niet mogelijk waren. Als gemeente kiezen we er nu expliciet voor om, naast woningbouw in de dorpen, ook de mogelijkheid voor woningbouw aan	In de omgevingsvisie zal beter geduid worden waarom de voorwaarden genoemd zijn. Daarnaast zal ook toegevoegd worden dat de eventuele 'straatjes erbij' met de dorpsbewoners onderzocht en uitgewerkt worden. De inhoudelijke eisen zullen niet aangepast worden. Toevoeging op pagina 68: Deze kwaliteitsvoorwaarden worden gesteld omdat het gaat om uitbreidingen in het buitengebied, ontwikkelingen die tot voor kort niet mogelijk waren. Inbreiding blijft het uitgangspunt. De kansrijke locaties zullen met de inwoners van de dorpen ingevuld worden. Onder

		specifieke dorpsranden (onder de juiste voorwaarden) ruimte te geven.	andere via dorpenvisies zoals ze door de kernen van Einighausen en Guttecoven worden opgesteld.
6.2.	Indiener verzoekt om het verlies van groen door ingebruikname van het landgoed De Lexhy, de vestiging van een hoogspanningsstation en de uitbreiding van de A2 volledig te compenseren in het gebied tussen de Bergerweg en Born, respectievelijk de noordzijde van het Limbrichterbos (N297).	De groene ontwikkeling van het Graetheidegebied, gekoppeld aan de ontwikkeling van onder andere de Campusuitbreiding is reeds opgenomen in de omgevingsvisie. Inmiddels zijn er ook nieuwe projecten in onderzoek, zoals een nieuw hoogspanningsstation en de aanlanding van wind op zee (VAWOZ). In het besluitvormingstraject hierover zal de compensatie hiervoor worden ingevuld. Deze zal bij voorkeur plaats vinden op het Graetheideplateau. De nieuwe ontwikkelingen en bijbehorende compensatie zullen een plek moeten krijgen in een integrale gebiedsvisie.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7. Knarren – inwoner			
7.1.	Indiener vraagt zich in het kader van de ambitie “ruimte voor ontmoeten” af of er op dit moment daadwerkelijk onvoldoende ruimte is voor ontmoeting en of de noodzaak voor ingrijpen door de gemeente voldoende onderbouwd is. Indiener vraagt om een toelichting waarom hier een specifieke focus op ligt en wat de concrete problemen zijn.	'Ontmoeten' in de omgevingsvisie gaat niet zo zeer over 'ruimte', maar over 'meedoen' en 'bij elkaar komen'. Als het college aangeeft 'ruimte te (willen) maken voor 'ontmoeten' bedoelt de gemeente dat het inwoners wil faciliteren om elkaar te ontmoeten, in welke vorm dan ook. Ontmoeten kan in de openbare ruimte, in speciaal daarvoor bestemde accommodaties (zoals wijksteunpunten) of algemene accommodaties (zoals sportaccommodaties). Ontmoeten draagt bij aan sociale contacten, verbinding en begrip voor en tussen mensen, gezien worden, bewegen (als het bijvoorbeeld in de openbare ruimte is) en daarmee ook aan (positieve) gezondheid. De omgevingsvisie biedt een kader zodat mensen elkaar kunnen ontmoeten op de door hen gewenste manieren.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7.2.	Indiener vraagt waarom de gemeente een sturende rol wil pakken op het gebied van het clusteren van detailhandel en wijst op risico's van verplichte clustering, zoals leegstand en verdergaande verschraling van het winkelaanbod. Indiener vraagt waarom de	Met het detailhandelsbeleid Westelijke Mijnstreek wordt aangesloten op het provinciaal beleid en de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg. In de Westelijke Mijnstreek is relatief veel winkelvloeroppervlakte per 1.000 inwoners. Dit geldt voor bijna alle branches en er is ook veel leegstand. Het beleid is gericht op een aantrekkelijke en duidelijke detailhandelsstructuur voor de	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	gemeente zich hiermee gaat bemoeien, terwijl dit in het verleden geen positieve uitkomsten had en hoe er wordt voorkomen dat dit beleid leidt tot een leegloop in plaats van versterking.	consument en compactere winkelgebieden. Naast het in stand houden van leefbare dorpskernen voor inwoners wordt ingezet op terugbrengen van overtollige winkelmeters, een gezond ondernemersklimaat en kwalitatieve versterking van het (bestaand) aanbod op perspectiefrijke locaties.	
7.3.	Indiener vraagt of er onderzoek is gedaan naar het instellen van een zero-emissiezone bijdraagt aan leegloop en verminderde bereikbaarheid van het centrum door consumenten en ondernemers. Indiener vraagt om verduidelijking hoe de gemeente de balans bewaart tussen duurzaamheid en een economisch levendig centrum.	In de omgevingsvisie 2040 geven we aan dat we dan nog geen zero-emissiezone hebben. Omdat er nog veel onzekerheid wordt ervaren over het instellen van een zero-emissiezone en de mogelijke effecten daarvan, verwachten we de komende jaren te kunnen leren van andere steden. Die ervaringen kunnen we inzetten in onze eigen beleidsontwikkeling.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de Omgevingsvisie.
7.4.	Indiener vraagt of de inzet van cameratoezicht daadwerkelijk bijdraagt aan een gevoel van veiligheid of juist op ervaren privacyinbreuk. Indiener vraagt welke enquêtes en onderzoeken gebruikt zijn en hoe die bijgedragen hebben aan dit besluit.	Cameratoezicht kan een bijdrage leveren aan een veilige(re) gemeente. Uit de meest recente Veiligheidsmonitor (bevraging medio/eind 2023) blijkt opnieuw dat een ruime meerderheid van de inwoners van Sittard-Geleen (83 procent) het (heel) positief vindt dat er cameratoezicht is in de gemeente. Het cameratoezicht in de gemeente Sittard-Geleen is ingericht conform geldende regelgeving op het gebied van privacy. Naast de Veiligheidsmonitor, wordt verwezen naar de Evaluatie Cameratoezicht van 2021 en het Beleid Cameratoezicht Sittard-Geleen . De burgemeester is bevoegd op basis van de Gemeentewet en de Algemene Plaatselijke Verordening om publiek cameratoezicht in te zetten.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7.5.	Indiener wil graag weten hoe het STOMP-principe wordt ingezet terwijl in het verleden bewust gestopt is met de inzet van fietsers om het verkeer af te remmen vanwege veiligheidsrisico's.	In het verleden werd er steeds meer ruimte gegeven aan de auto. Hierdoor kwamen fietsers letterlijk in de verdrukking en werd het fietsen als onveilig ervaren. Het STOMP-principe gaat er juist van uit dat we bewust meer ruimte gaan bieden aan langzaam verkeer. Hierbij wordt vooral gekeken naar de wensen en behoeften van deze groep verkeersdeelnemers.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

7.6.	Indiener geeft aan dat autobereikbaarheid van scholen nodig is in relatie tot de werkelijke vervoersbehoeften van gezinnen. Naast veiligheid stelt indiener voor dat goede faciliteiten voor de auto (kiss-and-ride en voldoende parkeerplekken) belangrijk is.	In schoolomgevingen is onvoldoende ruimte beschikbaar om op een veilige manier invulling te geven aan de huidige vervoersbehoefte en ruimtevraag. We willen rondom scholen een veilige omgeving creëren. Een kiss-and-ride voorziening en parkeerplaatsen kunnen hier deel van uitmaken, maar zijn alleen niet voldoende.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7.7.	Indiener vraagt of de aanleg van fietsroutes naar werklocaties wel aansluit bij de afstand die forenzen moeten afleggen naar hun werk. Indiener vraagt hoe deze gemeente de afhankelijkheid van de snelweg voor forenzen meeneemt in haar verkeers- en infrastructuurplannen rondom de werklocaties.	Met het aanleggen van nieuwe fietsroutes naar bijvoorbeeld werklocaties kijken we ook naar het aandeel forenzen dat hier gebruik van zou kunnen maken. Voor fietsen hanteren we hier een afstand tussen de 7,5 km (gewone fiets) en 15 km (elektrische fiets voor). Het forenzen met de fiets zal nooit voor iedereen een oplossing zijn, maar door een keuze aan te bieden voor de fiets, is de als forens niet meer altijd afhankelijk van de auto.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7.8.	Indiener geeft aan dat de onplezierige situaties die ontstaan door het beperken van parkeercapaciteit in de wijken niet opweegt tegen de beperkte bijdrage aan klimaatadaptatie. Indiener geeft aan dat er parkeerruimte moet zijn voor bezoekers en dat door de spanningen op de woningmarkt (starters die langer thuis wonen) er meer auto's per woning gebruikt worden.	In sommige straten is de parkeercapaciteit nu al een probleem omdat deze straten zijn aangelegd in periodes dat er nog maar heel weinig auto's waren.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7.9.	Indiener vraagt waarom de lasten van het aanleggen van oplaadvoorzieningen voor elektrische auto's bij de belastingbetaler worden gelegd. Indiener stelt dat elektrische voertuigen vooral zakelijk gereden worden en dat laadpunten daarom bij bedrijven moeten staan in plaats van in woonwijken.	Publieke oplaadvoorzieningen voor elektrische auto's worden aangelegd omdat er op termijn steeds meer particulieren een elektrische auto aanschaffen. Vanaf 2035 mogen er geen nieuwe auto's meer verkocht worden die CO2 uitstoten. Particulieren die daarom een nieuwe elektrische auto willen aanschaffen, willen hun auto in de openbare ruimte op kunnen laden, vooral als zij geen eigen oprit hebben.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7.10.	Indiener geeft aan dat er onder 'Het Goede Wonen' onvoldoende aandacht is voor de starters en wilt graag weten hoe de gemeente de	Het realiseren van een betaalbare voorraad (en dus ook woningen voor starters) staat centraal in het nieuwe woonbeleid. Nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan de behoefte, en de behoefte bestaat grotendeels uit	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	woonbehoefte van deze groep aanpakt.	betaalbare woningen voor starters en levensloopbestendige woningen. Met het ondertekenen van de Woondeal Limburg spant de gemeente zich in om bij alle grotere ontwikkelingen een gelijke verdeling van sociale huur, betaalbaar en overige woningen te realiseren. In het volkshuisvestingsprogramma wordt dit verder uitgewerkt, alsmede bepaalt of hier nog juridische instrumenten toe worden ingezet.	
7.11.	Indiener vraagt om verheldering over enerzijds het koesteren van het buitengebied en anderzijds het toelaten van duurzame energieopwekking. Indiener wil weten of de schadelijke invloed van windturbines en zonneparken is meegenomen en stelt dat dit industriële activiteiten zijn die thuishoren op Chemelot.	Duurzame opwek is noodzakelijk om netcongestie te verminderen en de gemeentelijke bijdrage te leveren in het kader van het Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg bod en het Klimaatakkoord. Voor duurzame opwek zetten we in op een integrale benadering (maatwerk aanpak). Hiervoor werken we kaders uit waarbij duurzame opwek verbonden wordt met de ruimtelijke en landschappelijke inrichting, (financiële) participatie, maatschappelijk draagvlak en uitvoerbaarheid (netcongestie). Die netcongestie vraagt om locaties waarbij vraag en aanbod van elektriciteit afgestemd kunnen worden. Uiteindelijk zullen in een planologische procedure de wenselijkheid, mogelijkheid en randvoorwaarden onderzocht moeten worden. Uiteraard hanteren we als gemeente de zonneladder, waarbij in eerste instantie gekeken wordt naar zon op dak en verharde locaties.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7.12.	Er wordt informatie gemist over de gezondheidsgevolgen van de implementatie van Smart City-technologieën, zoals blootstelling aan straling. Indiener verzoekt de gemeente om een grondige evaluatie van de impact van de Smart City-initiatieven op de gezondheid van de inwoners op te nemen in de omgevingsvisie.	De sensoren waar mee gewerkt wordt, stelt inwoners niet bloot aan meer straling dan andere dagelijkse apparaten die in en rondom het huis gebruikt worden. Smart city wordt in gemeente toegepast om de leefomgeving gezonder te maken.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7.13.	Indiener verwijst naar 'Slimmer, gezonder en schoner' en vraagt waarom de gemeente burgers maatregelen op wil leggen over het verminderen van houtstook. Dit terwijl	Energieopwekking uit biomassa is inderdaad vergelijkbaar met houtstook. Verschil is echter dat de rookgassen bij een dergelijke installatie gefilterd worden. Rookgassen van houtstook bij woningen worden niet gefilterd en kunnen lokaal voor overlast zorgen bij omwonenden. Bij	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	energieopwekking uit biomassa volgens indiener nagenoeg hetzelfde is. Indiener verzoekt om duidelijkheid hoe het beperken van houtstook past in de brede context van de energietransitie.	bepaalde klimatologische omstandigheden (o.a. mist) kan dit leiden tot ontoelaatbare overlast. De gemeente onderzoekt of een stookverbod ten tijde van bepaalde klimatologische omstandigheden haalbaar is.	
7.14.	Indiener vraagt om een brede benadering op CO ₂ omdat het, aldus steller, cruciaal is voor de groei van planten en het functioneren van ecosystemen.	CO ₂ is inderdaad een 'bouwsteen' in natuurlijke systemen. De verhoogde uitstoot van CO ₂ door menselijk handelen zet echter een grote druk op ecosystemen en het klimaat. Een te hoge CO ₂ -uitstoot is een belangrijk onderdeel van klimaatverandering en klimaatverandering bedreigt bestaande ecosystemen. Dit omdat de verandering sneller optreedt dan dat ecosystemen en soorten zich aan kunnen passen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7.15.	Indiener vraagt hoe groene wijken bijdragen aan het beperken van wateroverlast en wat de relatie is met 'grijze' wijken en wateroverlast. Indiener stelt dat de recente overstromingen in Limburg volgens deskundigen komen door slecht waterbeheer in plaats van door klimaatverandering. Indiener vraagt of de nadruk niet moet liggen op verbetering van het waterbeheer en infrastructuur in plaats van maatregelen die geen effect hebben en inwoners op de kosten jagen.	De genoemde punten zijn allemaal met elkaar verbonden. Hevige piekbuien komen door klimaatverandering vaker voor en de intensiteit is hoger. Het genoemde slechte waterbeheer hangt juist vaak samen met de overmatige bestrating en bebouwing in de 'grijze' wijken. Bij piekbelasting kan in 'grijze' wijken het water nergens naar toe behalve het riool. Het aanleggen van riolen die de betreffende belasting aan kunnen is vanuit ondergrondse ruimte en kostenooqpunt vaak geen werkbare aanpak. Extra groen zorgt juist voor zogenaamde buffering. Water stroomt langzamer in groene gebieden, en het water kan in de bodem infiltreren, waardoor de druk van het riool wordt gehaald. Daarnaast wordt ook gewerkt aan het technisch waterbeheer en infrastructuur zoals het verbreden van waterlopen en aanleggen van waterbuffers. Vooral in de stedelijke gebieden is de ruimte echter een beperkende factor, meer dan 40% van het oppervlak is privaat bezit en momenteel stroomt hemelwater dat op deze veelal verharde oppervlaktes valt direct af naar het gemengd gemeenteriool dat daardoor overstroomt met water op straat als resultaat. De hemelwaterproblematiek is daarom een gemeenschappelijk probleem dat samen moet worden aangepakt.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

7.16.	Indiener stelt verschillende vragen in relatie tot waterberging: 1. Indiener stelt dat het creëren van waterbuffers en ruimte voor water een argument is tegen het eigendomsrecht van inwoners en bedrijven. 2. Indiener stelt dat het vrijhouden van gebieden voor waterberging in plaats van ruimte voor wonen en economische functies geen rechtmatige afweging is. 3. Indiener vraagt om een wetenschappelijke en beleidsmatige onderbouwing en wat de invloed is op de rechten en levensomstandigheden van inwoners en de implicaties voor hun eigendomsrechten. 4. Indiener vraagt wat wordt bedoeld met het 'systematisch claimen' van vrijkomende grond voor waterberging. 5. Indiener verzoekt om de doelstelling 'we verminderen de verharding' uit te breiden met 'rekening houdend met bewoners, bezoekers, en activiteiten / evenementen'.	Zie ook het antwoord op punt 7.15. Piekbelasting door regenbuien kan niet alleen met ondergrondse technische maatregelen op overheidsgronden voorkomen worden. Het reserveren van ruimte voor water is juist om de eigendommen van inwoners en bedrijven te beschermen. Wateroverlast door hemelwater is veelal een lokaal probleem en centrale technische oplossingen zijn zelfs op straatniveau niet afdoende om bij de woningen op eigen perceel wateroverlast te reduceren. Daarom is er ook samenwerking van inwoners nodig om zo droog en veilig mogelijk te blijven. Daarnaast zorgen buffers ervoor dat er in droge perioden ook voldoende water beschikbaar is voor natuur, landbouw en groen. Om waterbuffers aan te leggen worden gronden aangekocht door onder andere het Waterschap Limburg. De afweging water bergen of wonen is er een die altijd al plaatsvindt. In de visie wordt enkel het beleid van het rijk geïmplementeerd om "Water en bodem sturend" ruimtelijk te ontwikkelen. Dit houdt in dat wij de kwaliteiten van de bodem en het water optimaal meenemen in deze overweging. Als een gebied een overstromingsgevaar kent nu en/of in de toekomst dan is dat gebied bij voorkeur niet bestemd voor wonen. Dat betekent niet dat er niet gebouwd mag worden, maar dat deze perspectieven meewegen. Deze visie wordt toegepast om waterveiligheid en levenskwaliteit van onze inwoners te vergroten. De toepassing zal plaatsvinden daar wanneer er bijvoorbeeld bestemmingsplannen gewijzigd worden. Niet op bestaande bouw. Het systematisch claimen betekent dat er vanuit natuur, landschap, water en klimaatadaptatie een belang wordt uitgesproken dat enerzijds cruciaal is of anderzijds een wens is. Zo zijn er natura 2000 gebieden waar beschermde soorten gehuisvest zijn. De wens is dat, wanneer er gebieden aan de randen van een dergelijke zone vrijkomen deze als eerste overwogen worden om aan groen en	Gevolgen voor de omgevingsvisie: op pagina 90 vervangen we onder het kopje 'We maken ruimte voor waterberging in risicogebieden.' de zin 'Ook zijn er specifieke wateroverlastgebieden in onze gemeente die wij systematisch gaan claimen voor waterberging als er kavels vrijkomen.' door: 'Ook zijn er specifieke wateroverlastgebieden in onze gemeente. In deze gebieden zetten wij in op waterberging als er kavels vrijkomen.'
--------------	--	---	---

		landschap te bedelen. Deze nuance wat betreft verharding verwijderen is correct. In de omgevingsvisie spreken we hierbij over functionele en niet functionele verharding. Met andere woorden, als verharding daadwerkelijk noodzakelijk is blijft deze behouden.	
7.17.	Indiener verzoekt de gemeente duidelijk te zijn over de haalbaarheid en impact van klimaatadaptief bouwen en stelt dat het op dit moment een theoretisch concept is in plaats van een praktische oplossing.	Klimaatadaptief bouwen gaat over de manier van bouwen maar ook de inrichting van de omgeving. Het is zowel een theoretisch concept als ook een praktische oplossing. Wij hebben het hier over een visie, hoe de toekomst er uit ziet. Die toekomst is klimaatadaptief bouwen. Het middel dat wij hanteren hiervoor is de landelijke maatlat. Daarnaast zijn wij hier momenteel al mee bezig, bepaalde aspecten van deze methode bestaan al jaren. Zo is er een uitvoeringsnotitie die omwille van waterveiligheid eist dat er bij nieuwbouw en grote verbouwingen hemelwater dat op eigen terrein valt ook op eigen terrein wordt opgevangen en geïnfiltreerd. Bij het uitgeven van een bouwvergunning wordt dit getoetst. Zo zijn er ook andere aspecten van duurzaamheid en klimaatadaptatie die al bestaan en de komende tijd worden geïntegreerd in het bouwproces.	Gevolgen voor de omgevingsvisie. Op pagina 90 wordt de volgende passage gewijzigd: <i>“Er wordt klimaatadaptief gebouwd. Wij stimuleren bouwen volgens de Landelijke Maatlat Klimaatadaptief bouwen, waardoor wateroverlast, hittestress en biodiversiteit steeds meer worden meegenomen in bouwprojecten.”</i> Dit wordt: <i>“Er wordt klimaatadaptief gebouwd. Wij stimuleren bouwen volgens de Landelijke Maatlat voor Klimaatadaptief en groen bouwen, waardoor wateroverlast, hittestress, biodiversiteit en andere aspecten van duurzaamheid steeds meer worden meegenomen in bouwprojecten.”</i>
7.18.	Indiener vraagt om het onderdeel van de omgevingsvisie op het gebied van de relatie tussen agrarische doelen en natuurdoelen aan te passen op een manier die een evenwichtige en realistische kijk biedt op de rol van de agrarische sector in het behoud van biodiversiteit en natuur.	Voornemen is om natuur en landbouw meer te verweven. Het streven is naar een agrarisch gebied dat in balans is met biodiversiteit. Via de groenagenda werken we een verdere aanpak hiervoor uit. Mogelijk gebieden aanwijzen waar we middels een landschapsfonds kunnen gaan stimuleren dat het agrarische gebied een betere groene dooradering krijgt. Insteek is om agrariers beheerder van deze groene landschapsdooradering te maken tegen marktconforme vergoedingen. Indien niet provinciaal	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

		gefinancierd dan middels een door de gemeente opgericht landschapsfonds.	
7.19.	Indiener stelt dat de uitbreiding van het elektriciteitsnet, buisleiding en energieopwekking vooral gericht is op de behoefte van de energie en dus ook daar geplaatst moeten worden.	De energietransitie gaat iedereen aan. De industrie gebruikt inderdaad veel energie en de kabels en leiding die nodig zijn worden ook zo efficiënt mogelijk naar de gebruikers geleid. Ook het verzwaren van hoogspanningsinstallaties gebeurt zo min mogelijk in het buitengebied. Maar ook inwoners profiteren van die ontwikkelingen. Netverzwaring is noodzakelijk om nieuwe woningen aan te kunnen sluiten. Die locatie van energieopwekking wordt onderzocht. Op dit moment is energieopwekking in het buitengebied nergens direct toegestaan.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7.20.	Indiener verzoekt om te verduidelijken waarom er gekozen wordt voor het aanleggen van landschapselementen gericht op het kleinschaliger maken van het landschap. Indiener pleit dit samen met inwoners te doen en vraagt zich af waarom we nu gaan verkleinen terwijl vroeger via de ruilverkaveling vergroot is.	De schaal en inrichting hangt samen met het landschapstype. De herkenbaarheid van de verschillende landschapstypen en het verhogen van de natuurwaarden en biodiversiteit is wat we beogen. Dat kunnen we alleen bereiken in samenwerking met grondeigenaren.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7.21.	Indiener geeft aan dat leesbaarheid van het stuk verbeterd moet worden en stelt dat het te veel woorden en te weinig informatie bevat.	De gemeente erkent het belang van voldoende concrete keuzes. Echter zijn die op dit moment niet overal mogelijk en dient de visie als een punt op horizon. Alle nieuwe ontwikkelingen worden in die context beoordeeld en plannen van de gemeenten moeten bijdragen aan de gestelde ambities.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
7.22.	Indiener stelt dat de participatie vooral heeft plaatsgevonden tijdens werkdagen en werkuren waardoor participatie voor werkenden moeilijk is en studenten en senioren juist wel aanwezig waren.	De gemeente onderschrijft het belang van goede participatie met oog voor alle inwoners. Nagenoeg alle participatiemomenten voor de omgevingsvisie vonden plaats in de avonden en de weekenden. Alleen de overleggen met ketenpartners en mede-overheden vonden plaats onder werktijd. De combinatie van avonden en weekenden is expliciet gekozen zodat er zoveel mogelijk gelegenheden waren voor mensen om deel te nemen. Sessies vonden ook decentraal plaats, in stad en dorpen; op verschillende momenten om de toegankelijkheid te vergroten. Aanvullend	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

		is in de verschillende fasen de mogelijkheid aangeboden voor persoonlijke consultaties (op tijdstippen naar wens van aanvragers). Bij nagenoeg alle bijeenkomsten en gesprekken was er sprake van een doorsnede van de samenleving qua samenstelling (inwoners, organisaties, bedrijven) en leeftijd. Aanvullend zijn nog verschillende activiteiten georganiseerd met kinderen en jongeren (jongerenparticipatie). Daarbij zijn ook de onderwijs- en welzijnorganisaties betrokken. De gemeente blijft werken aan het verbeteren en vergroten van de toegankelijkheid van participatiemomenten. We verwijzen hiertoe graag naar de <i>Leidraad Doorontwikkeling Participatie</i>.	
8. PPS-Pipelines BV			
8.1.	Indiener verzoekt om in de omgevingsvisie een uniforme benaming te hanteren voor de SVBstrook(en) zijnde nationale strook buisleidingstrook en / of leidingstrook.	Zienswijze wordt overgenomen	Zienswijze heeft gevolgen voor de omgevingsvisie. Overal waar leiding of leidingstrook staat, wordt hier het woord 'buis' aan toegevoegd.
8.2.	Indiener geeft aan dat het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen opgenomen was in de bestemmingsplannen en voor 2032 opgenomen moet worden in het omgevingsplan.	Het betreffende besluit wordt door de gemeente meegenomen bij het opstellen van het omgevingsplan. Het BEVI bestaat niet meer en valt nu onder het BKL. Dit wordt bij het opstellen van het omgevingsplan in acht genomen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
8.3.	Rondom de leidingen ligt een belemmeringenstrook van 5 meter aan weerszijden uit het hart van de pijpleidingen. Deze zone moet gevrijwaard blijven van obstakels.	Dit is bekend bij de gemeente en geborgd in het omgevingsplan van rechtswege (zie vraag 9.2.)	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
9. Provincie Limburg – België			
9.1.	Indiener geeft aan dat de keuzes in de omgevingsvisie aansluiten bij de visie uit het eigen Ruimtepact 2040 en wordt graag op de hoogte gebracht van nieuwe	De gemeente neemt het aanbod om grensoverschrijdend samen te werken in de Maasvallei graag aan en zal indiener op de hoogte houden van ontwikkelingen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	projecten waarin grensoverschrijdende samenwerking een meerwaarde kan bieden.		
9.2.	Indiener verzoekt om te verduidelijken wat de ontwikkeling van de Brightland Campus inhoudt op het gebied van testfaciliteiten en pilotfabrieken.	Voor wat betreft de uitbreiding van de Brightland Campus op de locatie Lexhy is de lijn dat deze vergelijkbaar is met de mogelijkheden op de huidige campus. Dus onderzoek en onderwijs evenals testopstellingen, pilotplants en testfaciliteiten.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10. Samenwerkende natuurorganisaties			
10.1.	Indiener is algemeen van mening dat specifiek binnen onze gemeente de natuur afgelopen decennia meer dan elders in onze provincie opgeofferd is voor economische ontwikkeling. En hoewel de indiener de noodzaak en waarde van een gezonde economie erkent, staat voor hen bovenaan dat we vooral het fundament onder onze maatschappij en onze economie moeten beschermen en versterken. Natuurbescherming en -herstel is dan ook geen kwestie van belangen die tegengesteld zijn aan de belangen van de economie, maar juist van het voorkomen dat onze maatschappij haar eigen fundamenten verwaarloost. Bovendien is ook sociale veerkracht nauw verbonden met ecologische veerkracht, b.v. via gezondheid, hittestress etc. Indiener roept de gemeente op om nu de daad bij het woord te voegen, om concreet, meetbaar en gebieds-specifiek te zorgen voor herstel van de scheefgegroeide balans tussen ecologische en sociale veerkracht ten opzichte van de steeds weer dominante economische veerkracht.	Voor de gemeente staat de balans tussen sociale, economische én ecologische waarden voorop. Zoals de indiener terecht stelt vormt natuurbehoud en –herstel een belangrijk fundament voor de leefbaarheid van de omgeving. In de omgevingsvisie zijn de kaders aangegeven hoe we hier in de gemeente mee om willen gaan. In een nadere uitwerking (groenagenda) zal de uitwerking van de ecologische onderdelen hiervan geconcretiseerd worden. De indiener wordt ook betrokken bij deze nadere uitwerking.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

10.2.	Op pagina 24 en 87 van de omgevingsvisie wordt ingegaan op de doelstelling de biodiversiteit in de dorpen en steden te laten voldoen aan de basiskwaliteit natuur. Indiener geeft aan dat de Basiskwaliteit Natuur zich richt zich op zowel het landelijk als het stedelijk gebied waar natuur niet de primaire functie is. Indiener verzoekt ook bij de doelstellingen voor het landelijk gebied de doelstelling Basiskwaliteit Natuur toe te voegen. Het is hiermee een aanvulling op bestaande beleidsdoelen voor natuur, zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn, die zich juist richten op de bedreigde soorten en zeldzame habitats. De condities waar BKN naar streeft, kunnen gezien worden als randvoorwaarden om algemene soorten duurzaam te laten voorkomen.	De Basiskwaliteit natuur richt zich zoals de indiener aangeeft zowel op het landelijk als het stedelijk gebied. In de omgevingsvisie trekken we daarin de tekst voor het stedelijk gebied en het landelijk gebied gelijk. De concrete tekstvoorstellen van de indiener zijn aangepast om te passen bij de teksten over het landelijke gebied, en zijn toegevoegd aan de beschrijvingen onder 'Heuvelland en Maasvallei verbonden.' Hierbij is de hoofdlijn van de tekstvoorstellen aangehouden, passend bij het kaderstellende niveau van de omgevingsvisie.	De zienswijze leidt tot de volgende wijzigingen in de omgevingsvisie: Op pagina 24 wordt onder het kopje 'Groene wijken en dorpen' en 'Heuvelland en Maasvallei verbonden' de zin over Basiskwaliteit Natuur gewijzigd / toegevoegd: 'We geven ons hierbij rekenschap van Basiskwaliteit Natuur.' Op pagina 96 onder de kop 'we versterken en verbinden de verschillende natuurgebieden' wordt de volgende tekst toegevoegd: 'Voor de versterking van de biodiversiteit in het landelijk gebied geven we ons rekenschap van de Basiskwaliteit Natuur. We ontwikkelen een instrumentarium om de kwaliteit van de natuur te bepalen, met name in gebieden waar natuur niet het belangrijkste doel is.'
10.3.	Indiener doet een concreet voorstel voor tekstaanpassing in de omgevingsvisie: We stellen een biodiversiteitsactieplan- en programma op. Dit plan richt zich ook op gebieden waar reeds een aanzienlijke blauwe en groene infrastructuur aanwezig is, en waarvan bekend is dat het beheer, onderhoud en de verbindingen kunnen worden verbeterd. In het plan staat een aantal doelsoorten centraal. Bij de keuze van de doelsoorten is samen met externe experts bepaald welke doelsoorten belangrijk/richtinggevend zijn voor het versterken van de biodiversiteit.	Dit tekstvoorstel gaat over de wijze van uitwerking en zal worden meegenomen in het traject van het opstellen van de agenda groen, waar de indiener bij betrokken zal worden.	Deze zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

10.4.	Indiener doet een concreet voorstel voor tekstaanpassing in de omgevingsvisie: De komende jaren zullen we een landschapsprogramma opstellen samen met betrokken gebiedspartijen en overheden, met daarin een plan voor de duurzame financiering van het beheer en investeringen in het landschap.	Zie 10.3	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.5	Indiener doet een concreet voorstel voor tekstaanpassing in de omgevingsvisie: We willen het landschap klimaatbestendig beheren. Daarnaast komt er een onderzoek naar de gevolgen voor de mineralenhuishouding van de stikstofdepositie op de bodem waaronder het bos- en overige landschap. Hierbij wordt ook bekeken of herstelmaatregelen van de bodem ecologisch zinvol en haalbaar zijn.	Zie 10.3	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.6	Indiener doet een concreet voorstel voor tekstaanpassing in de omgevingsvisie: Er wordt invulling gegeven aan structureel bosbeheer waarbij we ons richten op gemengde, natuurlijke bossen die stabiel en weerbaar zijn tegen klimaatsverandering. Deze maatregelen hebben de mogelijkheid om het landschap te beschermen tegen klimaatverandering en stikstofdepositie.	Zie 10.3	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.7	Indiener doet een concreet voorstel voor tekstaanpassing in de omgevingsvisie: We overwegen om weilanden die bestaan uit monocultuur raaigras met injectiebemesting om te	Zie 10.3	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	zetten naar bos- en natuurgebied. Deze omzetting naar bos en natuurgebied zal een positief effect op flora en fauna hebben en bevordert daarmee de biodiversiteit en lokale natuurwaarde.		
10.8	Indiener doet een concreet voorstel voor tekstaanpassing in de omgevingsvisie: In het buitengebied komt regelmatig agrarische bebouwing vrij. We hebben een beleid geformuleerd over hoe hiermee omgegaan dient te worden.	Zie 10.3	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.9	Indiener doet een concreet voorstel voor tekstaanpassing in de omgevingsvisie: We beschrijven de kenmerken en waarden van de beschermde natuurgebieden en geven aan hoe we deze kwaliteiten beïnvloeden. Indien compensatie noodzakelijk is, geven we aan hoe dit vormgegeven wordt. De natuurgebieden worden actief beschermd, er vindt toezicht en handhaving plaats.	Zie 10.3	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.10	Indiener doet een concreet voorstel voor tekstaanpassing in de omgevingsvisie: We streven naar netto uitbreiding van groene natuur, met name van bomen in die gebieden waar de dekkingsgraad van de kroonprojectie beneden de 30% ligt.	Zie 10.3	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.11	Indiener doet een concreet voorstel voor tekstaanpassing in de omgevingsvisie: Om veranderingen in de tijd goed te kunnen monitoren dient er voor alle variabelen één referentie te worden bepaald waartegen de	Zie 10.3	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	progressie kan worden afgezet.		
10.12	Indiener doet een concreet voorstel voor tekstaanpassing in de omgevingsvisie: Ook voor de industrie dienen er doelstellingen (verbeteringen) te worden aangegeven, vooral op het gebied van vervuiling van oppervlaktewater en lucht. Onder industrie vallen hier ook riool- en andere afvalwaterzuiveringsinstallaties, zonneweides en windmolenparken (alle nadelige effecten op de natuur en ecosystemen).	Zie 10.3	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.13	Indiener doet een concreet voorstel voor tekstaanpassing in de omgevingsvisie: Alle nog aanwezige natuurgebiedjes binnen de gemeentegrenzen blijven minimaal gelijk en worden verder uitgebreid waar mogelijk.	Zie 10.3	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.14	Indiener doet een concreet voorstel voor tekstaanpassing in de omgevingsvisie: We zorgen dat er een betrouwbaar systeem komt om de dekking van bomenkroonprojecties per gebied zo nauwkeurig mogelijk te kunnen meten a.h.v. satelliet/luchtfoto's.	Zie 10.3	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.15	Indiener geeft aan dat de gemeente op pagina's 89 en 96 de doelstelling aanhoudt om te onderzoeken of 10 procent groen-blauwe dooradering van het buitengebied in 2040 haalbaar is. Indiener vindt het belangrijk dat dit een harde doelstelling wordt omdat dit een belangrijke bijdrage levert aan het behalen van doelstellingen in de nieuwe EU Natuurherstelwet	De doelstelling van de gemeente is om 10 procent groen-blauwe dooradering van het buitengebied te bereiken. Er moet echter nog onderzocht worden hoe dit bereikt kan worden en of er middelen beschikbaar te maken zijn om dit te realiseren. Dit zal nader uitgewerkt worden via de agenda groen.	Wijzigingen in de omgevingsvisie: Pagina 89. We vervangen de zin 'We onderzoeken of 10 procent groen-blauwe dooradering van het buitengebied in 2040 haalbaar is.' door 'Onze doelstelling is om in 2040 10 procent groene-blauwe dooradering van het buitengebied bereikt te

	waaronder Nederland inspanningsverplichtingen heeft om ook ecosystemen buiten Natura 2000 gebieden te beschermen en versterken. En een heldere doelstelling zo veel mogelijk kans op bijdragen van rijksoverheid en provincie via het Nationaal Programma Landelijk Gebied.		hebben. We onderzoeken welke maatregelen hiervoor nodig en haalbaar zijn.'
10.16	Indiener geeft aan dat om de groen-blauwe dooradering te realiseren het goed is het plan Zitterd Waterproof uit 2016 af te ronden. Dit is nu tot en met het park afgerond. Onderdeel van Zitterd Waterproof is om de Molenbeek weer over het ESCS-terrein te laten meanderen, als overloopgebied voor regenbuien, als buffer voor droogte en als stimulans voor verbetering van waterkwaliteit en biodiversiteit.	Met het waterschap wordt de Geleenbeek geleidelijk aan opgepakt. Op dit moment wordt in het kader van Corio Glana gewerkt aan het traject bij Geleen. Het traject aan de noordkant van Sittard volgt later in de planning. Zitterd Waterproof zal hier zeker een kader voor zijn.	Wijziging in de omgevingsvisie: Op pagina 95 voegen we na de zin 'Het dal van de Geleenbeek en de Roode Beek wordt als onderdeel van een (eu)regionaal natuur- en recreatief netwerk aantrekkelijker gemaakt voor mens en dier.' toe 'Dit doen we in samenwerking met de aanpak van het Waterschap. Het plan Zitterd Waterproof biedt hiervoor een kader.'
10.17	Indiener geeft aan een kans te zien om natuurherstel toe te passen in een gebied van ruim 20 hectare aangrenzend aan Natuurnetwerk Limburg, namelijk op het ESCS terrein en het Geleenbeekdal ten noorden van Sittard, aangrenzend aan de goudgroene natuur van de Schwienswei. En dat hiermee invulling gegeven kan worden aan de doelstellingen rondom biodiversiteit en de beeksystemen in Sittard-Geleen. Ook verwijst indiener naar de eerdere participatie rondom de Schwienswei waarin veel inwoners voor deze invulling hebben gepleit. Indieners pleiten ervoor 20 hectare van het ESCS terrein toe te voegen aan de beschermde goud-groene natuur van de Schwienswei zodat de belangrijke	De inrichting van het ESCS-terrein is op dit moment onderwerp van gesprek. In de omgevingsvisie is aangegeven dat dit terrein in een rood-groene ontwikkeling getransformeerd wordt. Dit conform het raadsbesluit van 12 juli 2023 om op de locatie te komen tot een economische en/of maatschappelijke ontwikkeling in combinatie met natuurontwikkeling. Voor het gebied Yard E zal eerst gekeken worden naar een nieuwe economische invulling.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	Ecologische Verbindingszones van de Geleenbeek en de Rode Beek worden verbreed en versterkt. En de kap van het Sterrebos te compenseren door oostelijk van de N276 het gebied dat voor Yard E van Nedcar was gereserveerd om te vormen tot natuurgebied, grenzend aan de Ecologische Verbindingszone van de Geleenbeek.”		
10.18	Indiener geeft aan dat op pagina 94 aangegeven is dat wordt onderzocht of en hoe een eventuele ontgrinding van meerwaarde kan zijn bij de versterking van landschap en natuur op het Graetheideplateau. Indiener verzoekt de mogelijkheid om grindwinning- en verwerking op het Graetheideplateau toe te staan uit de Omgevingsvisie te schrappen. Indiener onderschrijft het standpunt van het Graetheidecomité (indiener 2) dat ontgrinding op Graetheide geen meerwaarde oplevert voor de omgeving. Het is zeer negatief voor de leefbaarheid in de omgeving en voor de versterking van het landschap en natuur op Graetheide. Ook geeft indiener aan dat hiermee geen recht wordt gedaan aan de eerdere inspraak waarbij veel inwoners uit de omgeving aangeven tegen grindwinning op de Graetheide te zijn, dat voor langdurige overlast zou zorgen. Ze pleiten ervoor Graetheide groen te laten en het duurzaam en milieuvriendelijk in te richten.	Zie ook 2.1. Ten aanzien van grindwinning zijn de teksten overgenomen vanuit de Strategische gebiedsvisie voor de omgeving van Chemelot. Dit is een visie die reeds door de gemeenteraad is vastgesteld. Hier wordt niet van af geweken in de ontwerp omgevingsvisie.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

10.19	Indiener geeft aan dat de uitbreiding van de Brightlands Chemelot Campus op de Lexhy en vooral de hierdoor veroorzaakte aantasting van het Natuurnetwerk Limburg zeer onwenselijk is. En dat het Natuurnetwerk Limburg in de gemeente S-G, dat slechts van een beperkte grootte is, actief beschermd moet worden. Indiener bepleit dat het Lexhy-bos niet aangetast mag worden.	Zie 2.11 en 2.12	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.20	Indiener geeft aan dat het geplande TenNet 380 kV hoogspanningsstation op de Chemelotsite dient te komen, tenzij aangetoond kan worden dat dit onmogelijk is.	Zie 2.5	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.21	Indiener geeft aan dat de uitbreiding van de campus naar de Lexhy alleen toegestaan mag worden als op de Chemelotsite geen ruimte meer beschikbaar is.	Zie 2.8	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.22	Indiener geeft aan dat op de Lexhy geen productiebedrijven gevestigd mogen worden en de gebouwen goed ingepast moeten worden in het landschap met beperkingen in omvang.	Zie 2.10	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.23	Indiener geeft aan dat na het stoppen van de activiteiten bij VDL Nedcar ten oosten van de N276 het gebied Yard E overblijft dat niet meer zal worden ingezet voor de automotive-sector. Indiener geeft aan het van belang te vinden dit gebied niet verder in te zetten als alternatief industriegebied. Indiener ziet een kans door dit gebied terug te geven aan de natuur om tegelijkertijd de ecologische verbindingszone rond de naastgelegen Geleenbeek te versterken, en op een steenworp afstand natuurcompensatie toe te	Zie 10.17	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	passen voor het eerder gekapte Sterrebos.		
10.24	De indiener geeft naar aanleiding van de situatie rondom Watersley het risico te zien van toenemende recreatie in het buitengebied. De gemeente wil alleen binnen het draagvermogen van de natuurgebieden, recreatief medegebruik mogelijk maken. Indiener acht het van belang hierbij te expliciteren dat ingrepen in het Natuurnetwerk Limburg of de Groenblauwe mantel in principe niet toegestaan zijn. Tenzij wordt voldaan aan een aantal voorwaarden die staan beschreven in de Omgevingsverordening Limburg. Als een ingreep wordt gedaan in het Natuurnetwerk Limburg of de Groenblauwe mantel en deze activiteit tast de natuur- en landschapswaarden aan, dan moet dat financieel of fysiek gecompenseerd worden.	Uiteraard houdt de gemeente zich in deze aan de verordening van de provincie.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
10.25	Indiener verzoek op de visiekaart niet alleen de droge (oost-west) ecologische verbindingszones te vermelden maar ook enkele zeer belangrijke natte en droge ecologische verbindingszones van noord naar zuid, onder andere langs en tussen de Maas, De Geleenbeek en de Rode Beek.	De oostwestverbindingen op de visiekaart zijn ecologische verbindingen die nu nog volledig ontbreken en het is de ambitie om deze te ontwikkelen. De noord-zuid-verbindingen bestaan reeds. Deze zullen wel beter in beeld gebracht worden op de desbetreffende themakaart.	Deze zienswijze zorgt voor een aanpassing van figuur 16 op pagina 98. Hier worden de verschillende ecologische verbindingen beter in beeld gebracht.
10.26	Indiener constateert op de figuur natuurverbindingen op p.98 dat o.a. de natte verbindingen getoond worden maar de Geleenbeek dood loopt vlak na de Middenweg van Sittard. De natte natuurverbinding door het centrum van de stad is hier nog steeds even belangrijk als stroomopwaarts in het hele Corio Glana gebied, en	Zie antwoord op punt 10.25	Zie antwoord op punt 10.25

	hoort hier dus ook op dezelfde manier te worden weergegeven.		
11. Stichting Behoud Kollenberg			
11.1.	Indiener vraagt om een ecologische analyse en onderzoek naar de biodiversiteit om te bepalen hoe recreatief belastbaar de Kollenberg is.	In Q4 2024 wordt opdracht gegeven voor een ecologisch onderzoek voor de 'groene wig' St Rosa. Dit onderzoek is nodig om de belastbaarheid te bepalen in recreatief opzicht.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
11.2.	Indiener vraagt om een integrale aanpak voor de Sint Rosa locatie waarin zowel natuur, recreatie als bebouwing op een evenwichtige wijze worden meegenomen. Indiener vindt dat het plan op dit moment sterk gericht is op het faciliteren van een paardenhouderij.	Op dit moment loopt er een onderzoek naar de nadere invulling van de 'groene wig' St Rosa. In de zogenaamde ambitiefase van dit onderzoek worden er meerdere richtingen verkend. Deze plannen worden in dit proces ook met de omgeving gedeeld conform het participatieproces. Aan de hand van de opgehaalde resultaten en voorkeur van het college wordt er een keuze gemaakt over de varianten die nader worden onderzocht in de definitiefase. Kaderstellend hierbij is de beleidskeuze in deze omgevingsvisie om met de herontwikkeling van St. Rosa het groen rondom de stad te versterken.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie
11.3.	Indiener stelt dat de omgevingsvisie weinig concreet maakt over de plannen van de Kollenberg (inclusief Watersley) en de invulling van het terrein van de oude Steenfabriek.	Zie 11.2	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie
12. Wandelnet			
12.1.	Indiener verzoekt om daar waar gesproken wordt over het verbeteren van de oversteekbaarheid van de A2 en het Julianakanaal voor dieren en planten, de wandelaar toe te voegen. Het verzoek is om ecologische voorzieningen zoals tunnels en bruggen ook in te zetten voor recreatief medegebruik door wandelaars.	Bij het Julianakanaal wordt geen nieuw ecoduct gerealiseerd maar een ecologische voorziening aangebracht aan de bestaande brug. De brug over het kanaal is verder prima geschikt voor recreatief medegebruik. Bij het tunneltje onder de A2 richting Guttecoven zal de voorziening zowel voor ecologie als voor recreatief medegebruik geschikt zijn. Er wordt altijd rekening gehouden met gecombineerd gebruik van dergelijke voorzieningen ecologie-recreatief. In specifieke gevallen kan het voorkomen dat de combinatie niet wenselijk is.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
13. LLTB-regio Zuid-Limburg			

13.1	Indiener stelt voor om de termen 'natuurinclusief' en 'circulair' duidelijk te definiëren. Hiervoor gebruikt indiener de volgende termen: “Natuurinclusieve landbouw is een economisch landbouwsysteem, dat optimaal beheer van natuurlijke hulpbronnen duurzaam integreert in de bedrijfsvoering (zowel veehouderijsysteem als teeltsysteem) en inclusief zorgt voor ecologische functies en de biodiversiteit op en om het agrarisch bedrijf.” “Circulaire landbouw is landbouw, gebaseerd op een economisch systeem van gesloten kringlopen waarin grondstoffen, onderdelen en producten hun waarde zo min mogelijk verliezen, hernieuwbare energiebronnen worden gebruikt en systeemdenken centraal staat.”	Akkoord om eensgezindheid te verkrijgen omtrent de definities. Hiervoor stellen we de volgende definities voor. Deze worden in de groenagenda opgenomen. Natuurinclusieve landbouw is een economisch rendabel landbouwsysteem, dat optimaal beheer van natuurlijke hulpbronnen duurzaam integreert in bedrijfsvoering, inclusief zorg voor ecologische functies en de biodiversiteit op en om het bedrijf. Natuurinclusieve landbouw draagt bij aan een versterking van de biodiversiteit op en rond het boerenland. Circulaire landbouw is landbouw, gebaseerd op een economisch systeem van gesloten kringlopen waarin grondstoffen, onderdelen en producten hun waarde zo min mogelijk verliezen, hernieuwbare energiebronnen worden gebruikt en systeemdenken centraal staat.” De gesloten kringloop heeft betrekking op grondstoffen, nutriënten en energie.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
13.2	Indiener stelt voor om daar waar ontwikkelingen plaats vinden op agrarische grond (voorbeeld van de Lexhy) dat er zo min mogelijk landbouwgrond verloren gaat. Indien er toch sprake is van verlies van landbouwgrond, stelt indiener voor dat compensatie in de vorm van natuur op agrarische grond door agrariërs zelf te laten realiseren in plaats van ook hier voor landbouwgrond te onttrekken.	Instrumentarium over compensatie van natuur of landbouw met natuurwaarden moet worden ontwikkeld. Betreffende zienswijze zal hiervoor input kunnen leveren. In de groenagenda zal dit worden uitgewerkt.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie
13.3	Indiener vraagt ten aanzien van stadslandbouw hoe realistisch en volhoudbaar dit is op het vlak van kennis en kunde, en welke rol de bestaande landbouwsector hier in kan betekenen.	De landbouwsector kan in de toekomst mogelijk een rol en taak in deze initiatieven ontwikkelen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

13.4	Indiener vraagt aandacht voor invasieve soort zoals Jacobskruid en Akkerdistel die door veranderend (ecologisch) beheer de kop op steken.	In de groenagenda kan worden uitgewerkt hoe hier mee wordt omgegaan.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
13.5	Indiener geeft aan dat agrarische ondernemers die gebruik maken van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (via het agrarisch collectief Coöperatie Natuurrijk Limburg) een rol kunnen hebben in het versterken van landschappelijke overgang tussen dorpen en het buitengebied.	In de groenagenda kan hier een nadere uitwerking aan worden gegeven.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
13.6	Ten aanzien van de nieuwe natuur binnen het cultuurlandschap, pleit indiener ervoor deze in de vorm van versterkende landschapselementen vorm te geven en niet door nieuwe vlakdekkende natuurterreinen.	Afhankelijk van gewenst natuurdoeltypen is het vlakdekkend zijn aan de orde. Daar waar landschap versterkt kan worden middels stepping stones zal dit ook zo plaatsvinden.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
13.7	Indiener stelt dat landbouw een belangrijke bijdrage levert in het waterinfiltrerende vermogen van de bodem. Het vasthouden van water is echter een veel groter, complexer en genuanceerder proces dan louter infiltratie. Het onttrekken van gronden aan de landbouw voor industrie of ontgrondingen (ook over de landsgrenzen) hebben een veel grotere impact.	Water en bodem sturend houdt in dat we de juiste maatregel op de juiste plaats implementeren. Dit overstijgt louter praten over beter of slechter. Juist de agrarische percelen in onze gemeente liggen soms op cruciale zones waar infiltratie een belangrijke rol dient te spelen (denk bijvoorbeeld aan grote hellende vlakken). Daarnaast is de vorm van landbouw ook nog belangrijk voor de hoeveelheid infiltratie die er plaats kan vinden. Hierin proberen we ook samen met agrariërs tot oplossingen te komen, zonder dat dit “onttrekken van grond” betreft. Sommige percelen liggen op gevoelige plaatsen zoals binnen beekdalen of langs sloten. Agrarisch gebruik kan op die gronden van impact zijn zowel kwalitatief als kwantitatief. Soms kan dit betekenen dat maatregelen nodig zijn. Het programma water en bodem sturend van de provincie zal hier verder uitsluiting over geven.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
13.8	Indiener stelt dat niet alleen het Waterschap in beeld is om wateroverlast op te	Klopt. Daarom ook de alinea “Samen met agrariërs werken we aan	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	lossen. Het Waterschap werkt hier intensief samen met de landbouw om problemen op te lossen.	toekomstbestendige landbouw.” in het hoofdstuk water en bodem sturend.	
13.9	Indiener stelt dat ontgrinding op Graetheide niet aan de orde kan zijn. Landbouwgrond is schaars en er is grote behoefte bij bestaande agrariërs om extra landbouwgrond te verwerven. Indiener verwijst hiervoor onder andere naar de ‘Landbouwverkenning Swentibold’. Indiener stelt daarnaast met het Graetheidecomité te werken aan een inrichtingsplan voor het gebied dat op draagvlak van betrokken partijen kan rekenen.	De provincie (GS) is het bevoegd gezag voor de ontgrondingsvergunning en de BOPA (buitenplanse omgevingsplanactiviteit). De gemeente heeft advies- en instemmingsrecht. Inmiddels heeft de gemeenteraad op 13 november 2024 uitgesproken liever geen ontgrinding te willen op het Graetheideplateau.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
13.10	Indiener stelt dat ten aanzien van de stelling dat door akkerbouw erosie is ontstaan, dat de landbouw heeft laten zien zelf oplossingen te hebben gevonden tegen erosie en wateroverlast samen met het Waterschap.	Hellende landbouwpercelen leveren nog altijd waterproblemen op. Op vele plaatsen zijn de erosie problemen mede dankzij erosie beleid van GLB onder controle, dit is echter nog niet overal helemaal opgelost en vergt nog steeds, mede door klimaatsveranderingen met grote hoeveelheden neerslag onze aandacht. Dit is nog niet helemaal verholpen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie
13.11	Ten aanzien van de stelling dat door afspoeling van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen zich problemen voordoen en hiervoor bufferstroken langs beken moeten worden gerealiseerd, merkt indiener het volgende op: het is noodzakelijk dat gegevens over normoverschrijding van de waterkwaliteit dienen te worden onderbouwd met de herkomst ervan. Verder zijn ook niet-agrarische bronnen oorzaak van normoverschrijding, denk hierbij aan de industrie of bronnen in het buitenland.	Beleid omtrent bescherming en bufferstroken ligt buiten de gemeente. Bekend is dat er meerdere bronnen van de vervuilingen zijn. Echter specifieke stoffen zoals stikstof moeten bij de bron worden aangepakt. De tussenevaluatie van de Kaderrichtlijn water (KRW) geeft aan dat wij in Nederland nog ver verwijderd zijn van de opgestelde doelen. Dit betekent dat er op alle fronten nog maatregelen genomen moeten worden om de waterkwaliteit te verbeteren. Zodra dit rapport voltooid is zal deze publiekelijk worden gemaakt. Omtrent bovenstroomse vervuilingen worden ook samenwerkingen onderhouden om internationaal de waterkwaliteit te verbeteren.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsverordening.
13.12	Indiener verzoekt om bij energieopwekking in het buitengebied gebruik te maken van de zonneladder, zoals beschreven in de	Duurzame opwek is noodzakelijk om de gevolgen van de netcongestie te verminderen en de gemeentelijke bijdrage te leveren in het kader van het Regionale	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de omgevingsvisie.

	provinciale omgevingsverordening.	Energiestrategie Zuid-Limburg bod en het Klimaatakkoord. Voor duurzame opwek zetten we in op een integrale benadering (maatwerkaanpak). Hiervoor werken we kaders uit waarbij duurzame opwek verbonden wordt met de ruimtelijke en landschappelijke inrichting, (financiële) participatie, maatschappelijk draagvlak en uitvoerbaarheid(netcongestie). Uiteindelijk zullen in een planologische procedure de wenselijkheid, mogelijkheid en randvoorwaarden onderzocht moeten worden. Hierbij zal niet alleen getoetst worden aan het gemeentelijk beleid maar onder andere ook aan het rijks-, waterschaps- en provinciale beleid. En daarmee dus ook aan de zonneladder in de provinciale omgevingsverordening.	
14. Arts - Inwoner			
14.1	Indiener verzoekt om de visie één slag dieper uit te werken op deelgebiedniveau en zo het zelfbindende karakter van de omgevingsvisie beter te benutten. Indiener stelt dat dit de gemeentelijke plantoetsers en vergunningverleners beter richting geeft bij de beoordeling van OPA's en BOPA's en meer richting geeft aan het eigen omgevingsplan.	Op basis van de zienswijzen en het advies van de commissie voor de milieueffectrapportage wordt waar mogelijk het detailniveau verder uitgewerkt. De verschillende ambities zullen bovendien verder uitgewerkt worden in een aantal thematische programma's.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
15. IVN Munstergeleen			
15.1	Indiener stelt voor om de omgeving ook centraal te stellen in de titel en deze te veranderen in 'Samen stad, dorpen en omgeving leefbaar maken' (pag. 1).	De omgeving is breed onderdeel van de omgevingsvisie. De titel 'Samen stad en dorp maken' is een sturingsfilosofie die we toepassen bij alle ontwikkelingen in onze gemeente.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
15.2	Indiener vraagt waarom er eerst onderzoek gedaan moet worden over het aansluiten op de streefnorm om het percentage kroonbedekking en biomassa jaarlijks met 1% toe te laten nemen. Indiener stelt voor niet onnodig te wachten en	Om een dergelijke uitspraak te doen is het van belang om te onderzoeken of die ambitie reëel en haalbaar is. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat om redenen kap noodzakelijk is (ziekte, grootschalige aanpassingen). Het gaat om de zorgvuldige afweging, het streven (oude) bomen te handhaven en in te passen,	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	nu op 1% toename van bomen per jaar op te nemen (pag. 86).	helderheid over herplantplicht en de ambitie om verder te vergroenen. Dit tekstvoorstel gaat over de wijze van uitwerking en zal worden meegenomen in het traject van het opstellen van de agenda groen, waar de indiener bij betrokken zal worden.	
15.3	Indiener verzoekt om “het onderzoek en het streven naar 10% groenblauwe dooradering (GBDA) in de landbouwgebieden in 2040” te vervangen in een doelstelling conform landelijke en Europese richtlijnen, zodat de financiering van de genoemde maatregelen (waaronder landschapselementen en kruidenstroken) daarop afgestemd is (pag 89 en 94)..	De doelstelling van de gemeente is om 10 procent groen-blauwe dooradering van het buitengebied te bereiken. Er moet echter nog onderzocht worden hoe dit bereikt kan worden en of er middelen beschikbaar te maken zijn om dit te realiseren. Dit zal nader uitgewerkt worden via de agenda groen, waar de indiener bij betrokken zal worden.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
15.4	Indiener stelt dat de 100% basiskwaliteit natuur (pag 87) ook geldt voor landbouwgebieden en verzoekt de gemeente om hierover in gesprek te gaan met agrariërs en een biodiversiteitsactieplan en – programma op te stellen.	De Basiskwaliteit natuur richt zich zoals de indiener aangeeft zowel op het landelijk als het stedelijk gebied. In de omgevingsvisie trekken we daarin de tekst voor het stedelijk gebied en het landelijk gebied gelijk.	Zie voorgestelde tekstaanpassing bij 10.2.
15.5	Indiener verzoekt om naast alle openbare natuurgebieden te noemen en op kaart een te geven; Windraak-Wanenberg, Absbroekbos, Lexhy-bos en het Sterrenbos op de Wolfrath.	Correcte aanvulling en zal worden aangepast.	Kaartje zal worden aangepast. Zie ook de opmerking bij 10.25
15.6	Indiener stelt dat op de visiekaart alleen drie delen van de oost-west ecologische verbindingzones zijn aangegeven en niet alle gewenste ecologische verbindingen (oost-west en noord-zuid). En over de realisatie ervan wordt alleen bermen en faunavoorzieningen aangegeven. Geef daarom in de Omgevingsvisie;	Voor de omgevingsvisie zijn de hoofdverbindingen aangeduid. Bij het opstellen van de agenda groen zullen de structuren en benodigde maatregelen fijnmaziger worden geanalyseerd en uitgewerkt.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	• duidelijker en uitgebreider aan wat de betekenis is van de aangegeven ecologische verbindingzones in de visiekaart en hoe deze zones er in 2040 uitzien. • duidelijker en uitgebreider aan wat de betekenis is van alle natuurverbindingen in figuur 16 van de omgevingsvisie (inclusief de barrières in de verbindingen) en hoe deze natuurverbindingen er in 2040 uitzien.		
15.7	Indiener stelt dat het onduidelijk is welke natuurgebieden uitgebreid worden en hoe. Dat lukt niet alleen met verjonging van de bossen en natuurlijke bermen. Indiener stelt voor: • Stimuleer natuurinclusieve landbouw niet alleen in en rondom het Limbrichterbos, maar ook rondom andere natuurgebieden, met name ook in de gebieden waar ecologische oost-west- en noord-zuidverbindingen gepland zijn. • Streef naar 30% beschermde natuur in 2040, zoals dat nationaal als doelstelling uit de Europese biodiversiteitsstrategie is bepaald. Hiervoor is het nodig om de toe- en afname van de omvang (in ha) van de natuurgebieden bij te houden en de gekozen beleidsmaatregelen op af te stemmen. De gemeente beschrijft de kenmerken en waarden van de beschermde natuurgebieden en geeft aan hoe voornemens deze kwaliteiten beïnvloeden. Indien compensatie noodzakelijk is, geef ze dan ook aan hoe dit vormgegeven wordt. De	Aangegeven is dat we de stelregel hanteren bestaande natuurgebieden te versterken/ uit te breiden boven losse, willekeurige vergroening. Daarin geven we geen prioriteit per gebied aan. We benutten kansen waar zich die voordoen. Bij de uitwerking van de agenda groen onderzoeken we waar de beste kansen zijn voor agrarisch natuurbeheer ten behoeve van het versterken van verbindingen tussen de verschillende natuurgebieden. Natuur en landschap worden beschermd binnen de bestemming (omgevingsplan) De instandhouding van de arealen is geregeld binnen de Natuurbeschermingswet -houtopstanden. Dit zal worden meegenomen/ afgewogen bij het opstellen van de agenda groen. De inrichting van het ESCS-terrein is op dit moment onderwerp van gesprek. In de omgevingsvisie is aangegeven dat dit terrein in een rood-groene ontwikkeling getransformeerd wordt.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	natuurgebieden worden actief beschermd, er vindt toezicht en handhaving plaats. • Stel de komende jaren een landschapsprogramma op samen met betrokken gebiedspartijen en overheden, met daarin een plan voor de duurzame financiering van het beheer en investeringen in het landschap. • Breidt natuurgebieden uit waar gronden in eigendom zijn van de gemeente. Een goed voorbeeld hiervan is het ESCS-terrein dat de waarde van Schwienswei en de gewenste ecologische noord-zuid verbinding kan versterken. Een rode ontwikkeling in de ESCS zoals een vakantiepark is nadelig voor natuur en biodiversiteit.		
15.8	Indiener stelt dat het onduidelijk is hoe de recreatie in het natuurgebied Watersley op de Kollenberg ervoor zorgt dat de natuur daar behouden blijft. Ingrepren in het Natuurnetwerk Limburg of de Groenblauwe mantel zijn in principe niet toegestaan. Tenzij wordt voldaan aan een aantal voorwaarden die staan beschreven in de Omgevingsverordening Limburg. Indiener geeft vervolgens een aantal voorbeelden van natuuraantasting in dit gebied en stelt voor om de volgende tekst toe te voegen op pagina 97: "We zorgen dat recreatie en biodiversiteit in balans zijn. Natuur en recreatie zien we niet los van elkaar. Binnen het draagvermogen van onze natuurgebieden maken we recreatief medegebruik mogelijk. Uiteindelijk is het doel	We onderschrijven de zienswijze en passen hier de omgevingsvisie op aan.	Zienswijze heeft gevolgen voor de omgevingsvisie. Op pagina 97 nemen we de volgende tekst op: "We zorgen dat recreatie en biodiversiteit in balans zijn. Natuur en recreatie zien we niet los van elkaar. Binnen het draagvermogen van onze natuurgebieden maken we recreatief medegebruik mogelijk. Uiteindelijk is het doel daarvan om natuur te behouden en natuur te kunnen beleven. Ingrepren in het Natuurnetwerk Limburg of de Groenblauwe mantel zijn in principe niet toegestaan. Tenzij wordt voldaan aan een aantal voorwaarden die staan beschreven in de Omgevingsverordening Limburg"

	daarvan om natuur te behouden en natuur te kunnen beleven. Ingrepen in het Natuurnetwerk Limburg of de Groenblauwe mantel zijn in principe niet toegestaan. Tenzij wordt voldaan aan een aantal voorwaarden die staan beschreven in de Omgevingsverordening Limburg. De gemeente beschermt haar natuurgebieden proactief en handhaaft samen met de Provincie Limburg indien de voorwaarden van de Omgevingsverordening Limburg c.q. de natuurwaarden worden aangetast.”		
16. DSM-firmenich			
16.1	Indiener ziet de gezamenlijke (en verdergaande) ambitie die onder andere in een bidbook aan de Rijksoverheid is aangeboden graag beter terug in de omgevingsvisie.	De circulaire transitie van Chemelot komt in de ambitie ‘ruimte voor circulaire bedrijvigheid’ nadrukkelijk terug (blz 21). Evenals in de bijbehorende beleidskeuze op blz 73.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.2	Indiener stelt dat het aanpassen van de 10-6 contour vergund is en deels buiten de inrichtingsgrens ligt. Het terugbrengen hiervan zorgt voor aanzienlijke saneringsmaatregelen, maakt een transformatie naar een circulair terrein (gedeeltelijk) onmogelijk en leidt tot grote nadeelcompensatie. Aanpassing van de contour kan volgens indiener dus niet aan de orde zijn.	In de Omgevingsvisie is opgenomen dat we samen met Chemelot (Chemelotpartijen) werken aan proportionele maatregelen voor het uiteindelijk terugdringen van het plaatsgebonden risico. We streven er hierbij naar om deze, in principe terug te brengen tot op de Inrichtingsgrens. (zie ook Strategische gebiedsvisie Chemelot en het veiligheidsconvenant 2023) Zulks impliceert dat er op dit moment nog geen verleggingen van contouren plaats vinden. Het betreft een gemeenschappelijk streefbeeld voor 2040. Het nu terugbrengen van de contour tot op de inrichtingsgrens is nu niet aan de orde.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.3	Indiener verzoekt dat de omgevingsvisie een basis biedt voor een risicogebied rondom de Chemelot Site waarbinnen de 10-6 contour kan “ademen”. Dit betekent	Zone 0 is het deel van Chemelot waar chemische processen met een extern veiligheidsrisico plaats mogen vinden. Deze zone wordt begrensd door de PR 10-6 risicocontour. De PR 10-6	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	dat er een grens wordt vastgelegd die ruimer is dan de vigerende 10-6 contour over gebieden zonder kwetsbare gebouwen die niet noodzakelijk zijn voor het risicogebied.	risicocontour binnen de begrenzing van Chemelot is dynamisch. Buiten de begrenzing van Chemelot is ons gezamenlijk streven deze op termijn terug te brengen tot op de inrichtingsgrens. Zie de beantwoording van 16.2. Dit past in de uitwerking van het convenant.	
16.4	Indiener geeft aan dat de stelling dat de aandachtsgebieden voor brand en explosie zoveel mogelijk binnen de grenzen van Chemelot liggen niet realistisch en een onjuist uitgangspunt is. Hiervoor verwijst indiener naar de rekenbestanden horend bij de vigerende vergunning. Indiener mist een onderbouwd onderzoek naar de ligging van de huidige en toekomstige aandachtsgebieden en de gefundeerde vertaalslag naar de omgevingsvisie. Daarbij tevens rekening houdend met het scenario waarbij gebruik is gemaakt van het instrument van het risicogebied.	Het gezamenlijk streven is om de omgeving veiliger te maken. Verschillende maatregelen zijn denkbaar om te komen tot een verbetering van de omgevingsveiligheid. Een resultaat van deze (gezamenlijk te bepalen proportionele) maatregelen zou moeten zijn dat hierdoor de aandachtgebieden zo veel mogelijk teruggedrongen kunnen worden en dat deze uiteindelijk niet over stedelijk woongebied liggen. Hiermee volgen wij de gezamenlijk vastgestelde Strategische gebiedsvisie omgeving Chemelot.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.5	Indiener merkt op dat er geen aandachtsgebieden over woongebieden worden geprojecteerd. Indiener stelt dat de huidige "stand-still" gebieden moeten worden gehandhaafd ten behoeve van de veiligheidscontour van Chemelot. Indiener is voorstander van (groene) bufferzones maar een inwaartse zonering (pp. 74-80) of zones op de grens van de site Chemelot passen daar niet bij. Veiligheid dient aan beide zijden geborgd te worden; dat geldt dus ook voor de ruimtelijke ontwikkelingsplannen in het overgangsgebied.	Anders dan de indiener opmerkt liggen de (wettelijke) aandachtsgebieden nu ook al over woongebieden. En ook is al sinds jaar en dag op Chemelot sprake van inwaartse zoneringen (Vigerend bestemmingsplan, zware industrie in midden van terrein). In het kader van het veiligheidsconvenant is aandacht voor veiligheid op zowel de chemelot site als haar omgeving. De uitwerking hiervan gebeurt in overleg met alle convenant partners, waaronder een actualisatie van de huidige stand-still gebieden.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

16.6	Indiener verzoekt de uitwerking van het “stand-still” beginsel in de Omgevingsvisie op te nemen, inhoudende dat binnen de zone rondom de Chemelot site geen woningverdichting wordt toegestaan.	Zie het antwoord bij 16.5	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.7	Indiener stelt dat voor de ontwikkeling van de Chemelot Site zoals beschreven in ‘Chemelot Circulair, de routekaart’ het van belang is dat Chemelot in de toekomst net zoals in het verleden volwaardig moet kunnen beschikken over de mogelijkheden die het terrein biedt. Een inperking van de mogelijkheden past niet bij een industrieterrein met een Seveso milieubelastende activiteit.	De gemeente onderschrijft ‘Chemelot Circulair, de routekaart’ zoals ook weergegeven is in het gezamenlijk aan de minister overhandigde ‘Limburgs bod voor een duurzaam Chemelot’. Strekking en doelstelling van deze strategieën is dat op basis hiervan uiteindelijk er daadwerkelijk verbetering gaat optreden t.a.v. externe veiligheid, uitstoot en geluidproductie (verbetering leefkwaliteit). Een inperking van mogelijkheden is nu niet aan de orde. Mits zicht is op verbetering in de nabije toekomst.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.8	Indiener verzoekt op pagina 35 (in het omgevingsplan op te nemen zaken) het volgende op te nemen: “Het mogelijk maken van de gehele transitie van de Chemelot site” en bekende en/of beoogde ontwikkelingen opnemen in het omgevingsplan.	Het omgevingsplan is een juridische uitwerking van het omgevingsvisie. De transitie van Chemelot is een gedeelde ambitie en zal hierin zijn plek krijgen. Op dit moment wordt het omgevingsplandeel Chemelot voorbereid. Dit betreft een beleidsneutrale overgang, waarin toekomstige ontwikkelingen niet zijn meegenomen. Bij een herziening van dit Omgevingsplandeel zullen ambities en nieuwe ontwikkelingen meegenomen worden, op basis van de omgevingsvisie.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.9	Indiener stelt dat het spooreplacement van groot belang is voor Chemelot en dit te verwerken in de omgevingsvisie.	De plek waar het spooreplacement Sittard ligt is ook voor de gemeente van groot belang. In de omgevingsvisie worden voor het gebied stationsomgeving meerdere (mogelijke) belangen genoemd voor de toekomst van het gebied. In de toekomst gaat de stationsomgeving veranderen naar vernieuwd woon- en leefklimaat en zal de mobiliteitsknoop mee ontwikkelen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de Omgevingsvisie. We veranderen de titel van een beleidsdoel op pagina 77. We werken samen om het emplacement van Sittard het aantal handelingen met externe veiligheidsrisico's te minimaliseren. Wordt We werken samen om de externe veiligheidsrisico's rondom het emplacement

			en station van Sittard te minimaliseren
16.10	Indiener verwijst naar de passage (p.81): "Voor de bestaande buisleidingen wil de gemeente de risico's beheersen door uitbreiding ervan toe te staan mits de plaatsgebonden risicocontour en het aandachtsgebied niet toenemen." Indiener wijst erop dat een dergelijk standpunt een gewenste verlegging van een leiding ernstig kan belemmeren. Als bij verlegging of uitbreiding het plaatsgebonden risico aanvaardbaar is en geen belemmering vormt voor bijvoorbeeld toekomstige ambities dan zou deze toegestaan moeten worden.	Op pagina 77 van de ontwerp omgevingsvisie is dit verder toegelicht: "Als er nieuwe leidingenstroken gelegd moeten worden voor andere nieuwe verbindingen, zullen we bij de ruimtelijke inpassing onder andere rekening houden met ondergrondse archeologische waarden en de leefbaarheid van de omwonenden. De aanleg van nieuwe buisleidingen combineren we met de groene en landschappelijke ontwikkeling van het Graetheideplateau en de versterking van het landschap in het algemeen (compensatie/verevening)." Het uitgangspunt is dat het past binnen de bestaande stroken. Eventuele verleggingen of uitbreidingen zullen per ontwikkeling bekeken worden.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.11	Indiener verwijst naar de relatie die gelegd wordt tussen externe veiligheid en gezondheid en stelt dat externe veiligheidsrisico's geen gezondheidsimpact hebben zolang er sprake is van een veilige situatie. Indiener verzoekt dit gelet op het belang van beide onderwerpen zorgvuldiger te formuleren omdat dit anders leidt tot onduidelijkheid	Er is inderdaad geen sprake van een gezondheidsrisico bij een veilige situatie. Wij zullen dit in de tekst aanpassen.	Aanpassen op p.80 in alinea onder kopje toekomstbeeld: oud: Geluid, uitstoot en veiligheidsrisico's hebben slechts beperkte negatieve invloed op de gezondheid van de inwoners van de Westelijke Mijnstreek. Nieuw: Geluid en uitstoot hebben slechts beperkte negatieve invloed op de gezondheid van de inwoners van de Westelijke Mijnstreek. Externe veiligheidsrisico's zijn zo veel mogelijk beperkt. Dit gebeurt door het treffen van maatregelen aan de bron en in de omgeving. Daarnaast houden we rekening met effecten mocht zich ondanks de kleine kans toch een incident voordoen. Op p.22 staat onder het kopje 'slimmer schoner gezonder' dezelfde zin.

			Hier dezelfde aanpassing maken.
16.12	Indiener merkt op dat er vaak verwezen wordt naar een programma externe veiligheid en geeft aan dat onduidelijk is wat dit is en wat de gevolgen zijn voor de Chemelot Site.	Het programma Externe Veiligheid werkt de (strategische) keuzes uit de omgevingsvisie verder uit en is bedoeld om ambities te behalen. Dit zal verder in grote lijn zijn met het Convenant "Voor een veilige ontwikkeling van Chemelot en haar omgeving".	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.13	Indiener verzoekt beleidsuitspraken zoals 'zo min mogelijke milieuhinder', 'geen vergroting van aandachtsgebieden' en 'plaatsgebonden risico mag niet toenemen' te vermijden. Dit zou impliceren dat bijvoorbeeld initiatieven die van essentieel belang kunnen zijn voor de circulariteit Chemelot op voorhand worden uitgesloten.	De omgevingsvisie is geen juridisch instrument en kan ontwikkelingen die in het omgevingsplan en de vergunning voor Chemelot mogelijk zijn niet op voorhand uit sluiten. Als partners hebben we wel de ambitie om naar een situatie toe te werken waarin de gestelde uitspraken werkelijkheid worden.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.14	In reactie op het uitbreiden van het aantal woningen in de geluidzone geeft indiener aan dat het niet aan te bevelen is dat er meer geluidgehinderden binnen de geluidzone van Chemelot zullen komen, mede ook omdat dit tot beperkingen op de site kan leiden. Het landelijk beleid is dat het aantal geluidgehinderden teruggebracht dient te worden. Indiener merkt daarbij op dat daarentegen in de gemeente thans al regelmatig woningen worden toegevoegd binnen de 55 dB(A) contour hetgeen niet strookt met dit landelijk beleid. Wij verzoeken u dringend dit niet meer toe te staan.	In de omgevingsvisie staat dat we in ieder geval willen voldoen aan de wettelijke minimale normen (grenswaarde). De gemeente streeft naar een aanvaardbare geluidsbelasting bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige activiteiten. Dat wordt in ieder geval bereikt als wordt voldaan aan de standaardwaarde. De gemeente kan om tot een aanvaardbare geluidsbelasting te komen akoestische maatregelen eisen. Zijn akoestische voorzieningen niet mogelijk, maar is het toelaten van een geluidgevoelig gebouw toch wenselijk dan treft de gemeente andere maatregelen om de gezondheid te bevorderen, zoals meer groen of maatregelen die gezonde mobiliteit bevorderen. Het is daarnaast zo dat de gemeente ervoor zorgt dat binnen de 55 dB (A) contour de gebruiksoppervlakte van geluidgevoelige activiteiten niet verder toeneemt. De gemeente verduidelijkt dit in de omgevingsvisie. Om het aantal geluidgehinderden terug te dringen werken we samen aan proportionele maatregelen zodat de	Zienswijze heeft gevolgen voor de omgevingsvisie. Aanpassen onderdelen geluid op de volgende pagina's: Op blz 80, 81 en 82 Was: Het ontwikkelen van geluidgevoelige gebouwen zoals een woning of school binnen de aandachtsgebieden voor geluid maken we mogelijk als er voldaan wordt aan de wettelijke (minimale) normen. Dat koppelen we verder aan akoestische voorzieningen voor een gezond geluidsniveau of andere maatregelen om de gezondheid te bevorderen, zoals meer groen of maatregelen die gezonde mobiliteit bevorderen. Wordt: Bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige activiteiten, bijvoorbeeld

		geluidbelasting binnen het stedelijke woongebied rondom Chemelot afneemt.	woningen of een school, weegt de gemeente af of de geluidsbelasting aanvaardbaar is. Van aanvaardbare geluidsbelasting is in ieder geval sprake als er wordt voldaan aan de standaardwaarde. De gemeente kan ook akoestische voorzieningen eisen om te komen tot een aanvaardbaar geluidsniveau. Zijn akoestische voorzieningen niet mogelijk, maar is het toelaten van een geluidgevoelig gebouw toch wenselijk dan koppelen we de ontwikkeling aan andere maatregelen om de gezondheid te bevorderen, zoals meer groen of maatregelen die gezonde mobiliteit bevorderen.
16.15	Indiener adviseert om woningen te laten realiseren in geluidluwe gebieden en niet nabij weg- en railverkeer en industrie.	Een groot deel van de gemeente valt onder de invloed van industrie dan wel weg- en railverkeer. De gemeente kiest ervoor om woningen toe te voegen daar waar woningen aan meerdere ruimtelijke en maatschappelijke opgaven bijdragen. Dat zijn de plekken zoals aangegeven in de Woonladder in de ontwerp omgevingsvisie, die de basis vormt voor het volkshuisvestingsprogramma, is aangegeven wat de plekken voor nieuwbouw zijn. Het stationsgebied van Sittard is onder andere aangewezen is een van die plekken.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.16	Indiener geeft aan dat het borgen van de duurzame toekomst van Chemelot vraagt om het maken van gezamenlijke en integrale keuzes en dat inperking van geluidscontouren kan daarbij niet aan de orde kan zijn.	De gezamenlijke ambities (o.b.v. Strategische Gebiedsvisie) is dat er op termijn verbetering optreedt t.a.v. geluidproductie. Een aanpassing van de geluidscontour is nu niet aan de orde, mits er zicht is op een verbetering in de nabije toekomst.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.17	Indiener stelt dat de gezamenlijke ambitie is dat de Circular Mile zowel ruimtelijk als economisch een overgangszone vormt	Gemeente onderschrijft deze zienswijze en scherpt de tekst hierop aan.	Deze zienswijze zorgt voor een wijziging van de omgevingsvisie. Op pagina 75 wordt de volgende zin toegevoegd:

	tussen de Chemelot Site en Geleen, waarbij de ontwikkeling positieve effecten heeft op de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid voor de omliggende gebieden. Indiener verzoekt dit expliciet te benoemen in de Omgevingsvisie.		“De ontwikkeling van de Circular Mile vormt een economische en ruimtelijke overgangszone tussen de Chemelot Site en de woonwijken van Geleen. De ontwikkeling heeft een positief effect op de ruimtelijke kwaliteit en de leefbaarheid van de omliggende gebieden. ‘
16.18	Indiener stelt dat het doorkruisen van de Chemelot Site door derden (lopend op fietsend) niet mogelijk is en verzoekt dit te verwijderen van de omgevingsvisiekaart.	Gemeente begrijpt dat een doorgaande openbare route niet aan de orde is vanwege de beperkingen. Maar het doorzetten van een niet-openbare fietsroute om die fietstoegankelijkheid voor medewerkers van de campus te verbeteren, staat ook in onze gedeelde gebiedsvisie.	Deze zienswijze zorgt voor een aanpassing van de omgevingsvisie. De legenda-eenheid ‘Mogelijke doorzetting utilitaire fietsroute’ wordt aangepast naar ‘Niet openbare fietsroute naar de campus’.
16.19	Indiener verzoekt de volgende aanpassingen door te voeren op de omgevingsvisiekaart: - De Chemelot Circular Hub staan aangeven op de Mauristdeponie. Het is echter een samenwerkingsverband en geen locatie. Verzoek is dit te verwijderen en in de tekst op pagina 12 te benoemen. - De chemelot site niet alleen als industrie aan te geven maar als Chemelot Circular en een eigen kleur te geven in de legenda. - De Delta Rine corridor toe te voegen. - Zoekgebied voor de 380kV station toevoegen, met oog voor een verkenning van alternatieve locaties.	De Delta Rhine Corridor staat al op de kaart en in de tekst. Het symbool voor de Chemelot Circular Hub was bedoeld als bredere gebiedsaanduiding, maar de verwarring is begrijpelijk. Voor het nieuwe hoogspanningstation is de provincie bevoegd gezag. Aangezien na het openbaar maken van de ontwerp omgevingsvisie meer bekend is geworden over het zoekgebied van het nieuwe hoogspanningsstation passen we hier de omgevingsvisie op aan.	Deze zienswijze zorgt voor een aanpassing van de omgevingsvisie. - Het symbool voor ‘chemelot circular hub’ passen we aan naar Chemelot Circular en een vereenvoudiging van het Chemelot-logo als symbool - Elk industrieterrein krijgt op de kaart een eigen kader om het onderscheid beter te duiden. - De tekst op blz 78 wordt aangepast en er wordt een kaartje met het zoekgebied van het nieuwe hoogspanningsstation toegevoegd. ‘Om in de toekomst voldoende energie te hebben, moet het bestaande hoogspanningsnet (elektriciteit) verzaamd worden. Daarvoor moet het elektriciteitsstation Graetheide aangepast

			worden en komt er een nieuw hoogspanningsstation met een capaciteit van 380 kV. De locatie voor een nieuw gecombineerd 380 en 150 kV hoogspanningsstation wordt nog onderzocht. Het zoekgebied is hiernaast in figuur x weergegeven. Hier wordt in samenhang met de campusuitbreiding gezocht naar een goede inpassing. Voor deze ontwikkeling is Tennet de initiatiefnemer en is provincie Limburg het bevoegd gezag. We willen dat de aanleg van nieuwe elektriciteitslijnen en de uitbreiding van hoogspanningsstations samen gaat met de versterking van het landschap en natuur (compensatie/verevening). Aan de aanleg van het nieuwe gecombineerde 380 en 150 kV station koppelen we het opruimen en herinrichten met natuur van het huidige 150 kV station Graetheide.'
16.20	Indiener verzoekt om de gebieden op de omgevingsvisiekaart geometrisch te duiden zodat doorwerking naar ander beleid gebiedsspecifiek is.	De omgevingsvisie is vormvrij en het detailniveau is aan de gemeente. De geometrische bepaling klopt in het omgevingsplan.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.21	Indiener stelt dat Campus de Lexhy niet toegankelijk wordt voor fietsers en wandelaars en verzoekt de visie hierop aan te passen. Daarnaast verzoekt indiener om	We houden vast aan de Strategische gebiedsvisie waarin staat: 'Het gebied van De Lexhy is voor een deel toegankelijk voor omwonenden als uitloopgebied'.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	terughoudend om te gaan met het aanleggen van recreatieve routes en maatschappelijke voorzieningen nabij (transport)routes van en naar Chemelot.		
16.22	De kantoorlocaties van ACC en Sabic ontbreken op de themakaart concentratiegebieden kantoren (figuur 10. P73)	De kaart met concentratiegebieden voor kantoren (figuur 10 pagina 73) komt uit de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid Limburg. Het ACC ligt net buiten het concentratiegebied kantoren in Geleen (op Chemelot), maar is bij weten van de gemeente geen reguliere kantoorfunctie maar het Alarm en Care Centre van Chemelot met brandweer en andere hulpdiensten en ondersteunende diensten. Er zijn 2 kantoorlocaties van Sabic binnen het concentratiegebied in Geleen en er is het (voormalige) European Head Office binnen het concentratiegebied kantoren in Sittard.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.23	Indiener geeft aan dat huisvesting van expats belangrijk is voor Chemelot en verzoekt om een beter beeld te schetsen voor de ontwikkelingen op dit gebied.	In hoofdstuk 4 'Het goede wonen' komen andere internationale groepen (studenten en arbeidsmigranten) wel aan de orde. Wij nemen aan dat indiener hier met name duidt op hoog / academisch geschoold personeel. Dat ontbreekt inderdaad in dit hoofdstuk en wordt toegevoegd.	De zienswijze zorgt voor een aanpassing van de omgevingsvisie. Op pagina 65 wordt, in de paragraaf na studenten, het volgende toegevoegd: Expats zijn een andere belangrijke internationale groep. Bedrijven op de Chemelot Campus en de Chemelot Industrial Site voorzien een groeiende behoefte aan hoger opgeleid personeel uit het buitenland. Daarnaast zien we elders in de regio (Limburgse Brightlands locaties, het Academisch Ziekenhuis in Maastricht en de Brainport Eindhoven) een groeiende vraag naar woningen buiten hun eigen regio. Voor deze groep zien wij, net als voor studenten, veel kansen rondom het intercystation. De omgeving van station Sittard heeft vanwege de vele treinverbindingen en de ruimte in de stad een

			grote potentie en goed vestigingsklimaat als het gaat om huisvesting en werkgelegenheid voor werknemers vanuit bijvoorbeeld Eindhoven e.o. en expats. Er wordt binnen Limburg Centraal nader onderzoek hiernaar gedaan dit tot uiting komt in een verstedelijkingsstrategie Limburg Centraal. Daarnaast liggen er kansen in en rondom het centrum van Geleen. In het centrum maken we ruimte voor woon-werkconcepten die passen bij de innovatieve cultuur en koppeling met de Brightlands Campus.
16.24	Indiener constateert dat voor Chemelot relevante projecten in de OER aan bod komen, maar dat er geen concrete keuzes gemaakt worden waardoor er tegenstrijdigheden kunnen ontstaan.	Voor wat betreft de 380kv en de campus, zie 16.25. De Circular Mile is volgens gemeente wel duidelijk beschreven. De Multimodale corridor ligt volledig buiten de gemeente (met uitzondering van de aansluiting op de site zelf is) en ligt dus buiten de scope van deze OER. Voor wat betreft de Delta Rhine Corridor blijven we binnen de structuurvisie buisleidingen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.25	Indiener stelt dat zowel uitbreiding van de campus als aanleg van de 380kV ruimte krijgen op de Lexhy maar dat niet beoordeeld is of dit past en dat de OER geen alternatieve locaties geeft. Indiener verwijst daarbij naar een zienswijze die is ingediend bij Gedeputeerde Staten van Limburg en verzoekt deze als onderdeel van deze zienswijze te behandelen. Hierin wordt onder andere voorgesteld om het zoekgebied aan de zuidkant van de Bergerweg voor de 380kV in oostelijke richting uit te breiden. Daarnaast wordt verzocht rekening te houden met de Delta Rhine Corridor, nieuwe 150kV kabels en	Voor de 380kV is de gemeente niet het bevoegd gezag. Hiervoor wordt een apart traject doorlopen. (projectbesluit door provincie). Hierbij wordt ook afgestemd met de wensen en mogelijkheden van de campusontwikkeling. Aangezien na het openbaar maken van de ontwerp omgevingsvisie meer bekend is geworden over het zoekgebied van het nieuwe hoogspanningsstation passen we hier de omgevingsvisie op aan. Voor de campus is in de OER inderdaad geen alternatievenstudie opgenomen. Dit is een omissie. Deze zijn namelijk wel voorhanden. Zie hiervoor de beantwoording van het advies van de commissieMER.	Zienswijze heeft gevolgen voor de omgevingsvisie. Op blz 78 de tekst wijzigen in: Om in de toekomst voldoende energie te hebben, moet het bestaande hoogspanningsnet (elektriciteit) verzaagd worden. Daarvoor moet het elektriciteitsstation Graetheide aangepast worden en komt er een nieuw hoogspanningsstation met een capaciteit van 380 kV. De locatie voor een nieuw gecombineerd 380 en 150 kV hoogspanningsstation wordt nog onderzocht. Het zoekgebied is hiernaast in figuur x weergegeven.

	bereikbaarheid. Indiener verzoekt om in de OER alternatieve zoeklocaties op te nemen en dit duidelijk te verwerken in de omgevingsvisie.		Hier wordt in samenhang met de campusuitbreiding gezocht naar een goede inpassing. Voor deze ontwikkeling is Tennet de initiatiefnemer en is provincie Limburg het bevoegd gezag. We willen dat de aanleg van nieuwe elektriciteitslijnen en de uitbreiding van hoogspanningsstations samen gaat met de versterking van het landschap en natuur (compensatie/verevening). Aan de aanleg van het nieuwe gecombineerde 380 en 150 kV station koppelen we het opruimen en herinrichten met natuur van het huidige 150 kV station Graetheide.
16.26	Indiener constateert dat er gezegd wordt dat de Circular Mile deels het risico op congestie mitigeert, anderzijds wordt gezegd dat de Circular Mile leidt tot een toename van verkeersbewegingen. Dit spreekt elkaar tegen.	Het is de gemeente niet volledig duidelijk waar deze zienswijze op is gebaseerd. We verwachten dat dit voort komt uit de passage waarin we de ontwikkeling van een fietsverbinding in de Circular Mile benoemen, die bijdraagt aan een betere langzaam verkeerverbinding met de Campus. De nieuwe bedrijvigheid op de Circular Mile zal onontkoombaar voor meer verkeer zorgen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
16.27	Indiener stelt dat de gemeente in het buitengebied terughoudend wil zijn met ontwikkeling ten bate van het landschap. Anderzijds wordt aangegeven dat er ontwikkelingen zijn met betrekking tot buisleidingen in het buitengebied. Indiener verzoekt expliciet aan te geven dat deze buisleidingen noodzakelijk zijn, uiteraard met respect voor het landschap.	Verschillende buisleidingen zijn noodzakelijk (randvoorwaardelijk) voor de transitie van Chemelot. In het Limburgs bod voor een duurzaam chemelot wordt dit onderkend door prioriteit te geven aan de Delta Rhine Corridor met daarin verschillende kabels en leidingen. In principe wordt uitgegaan van realisatie van deze leidingen binnen de reeds vastgestelde leidingenstroken. In geval van ontwikkelingen in het buitengebied wordt bepaald of deze in strijd zijn met de Natuurbeschermingswet. Als dat niet het geval is dan wordt door het bevoegd gezag de voorwaarden en omvang bepaald voor eventuele mitigatie, compensatie en extra tegenprestatie. Daarnaast koppelen wij een landschappelijke compensatie aan de ontwikkeling van buisleidingen in het buitengebied.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

17. Gemeente Beek			
17.1	Indiener constateert dat er geen melding wordt gemaakt van de luchthaven MAA en stelt dat deze als regionale voorziening en plek verdient. Dit vanuit economisch (bereikbaarheid bedrijven / personeel) en toeristisch recreatief oogpunt. Als voorbeeld voor mogelijke teksttoevoegingen wordt verwezen naar de omgevingsvisie van de gemeente Maastricht.	Ondanks dat de luchthaven MAA op dit moment geen grote economische koppeling heeft met de gemeente Sittard-Geleen, onderkennen wij het belang van de rondom Sittard-Geleen gelegen luchthavens. Om die reden wordt daarom een passage toegevoegd aan hoofdstuk 5.6 'Duurzame logistiek'.	Op pagina 78 wordt de volgende passage toegevoegd. (Inter)nationale verbondenheid Voor het verbeteren van de bereikbaarheid en connectiviteit van de regio op de lange afstanden is de strategie tweeledig. Vliegverbindingen via regionale luchthavens blijven van belang voor de aantrekkelijkheid van de regio voor expats, zakelijk bezoek en toerisme. We zetten daarnaast in op gelijkwaardige, duurzame verbindingen via bijvoorbeeld het hogesnelheidstreinnetwerk van en naar de grote internationaal georiënteerde luchthavens en stations. Dit leidt op den duur tot een duurzaam bereikbare regio.
18. Compound Group en BSG			
18.1	Indiener verzoekt om duidelijkheid over de ontwikkeling en plannen van bedrijventerreinen buiten Chemelot en is benieuwd hoe deze geïntegreerd worden in de bredere economische en duurzame doelen van de gemeente.	De gemeente Sittard-Geleen werkt actief aan de transitie van de bedrijventerreinen buiten Chemelot door deze te integreren in de duurzame en circulaire economische ambities van de regio. De visie zet sterk in op innovatie, ruimte-efficiëntie, en verduurzaming van zowel bestaande als nieuwe bedrijfsactiviteiten. De ondernemersvereniging kan dus verwachten dat er voldoende aandacht is voor het verbeteren van de kwaliteit en toekomstbestendigheid van alle bedrijventerreinen, met specifieke beleidsmaatregelen die bijdragen aan een breder economisch en duurzaam ecosysteem. Dit wordt in de komende periode verder geconcretiseerd in een Regionale Bedrijventerreinenstrategie dat	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

		als programma onder de omgevingsvisie zal worden vastgesteld. Er zijn meerdere strategische doelen voor bedrijventerreinen buiten Chemelot, die gericht zijn op het versterken van de economische veerkracht van de regio. 1. Circulaire bedrijvigheid: De gemeente wil een sterk netwerk van circulaire ondernemers creëren op industriegebieden en bedrijventerreinen, inclusief het centrum van de stad. De focus ligt op transitie naar kennisintensieve, energieneutrale en circulaire maakindustrie tegen 2040. 2. Herontwikkeling en ruimtegebruik: De bedrijventerreinen worden gezien als dynamische locaties die zich moeten aanpassen aan de veranderende vraag van bedrijven, met efficiënt gebruik van ruimte en een focus op verduurzaming. Dit betekent herontwikkeling en betere benutting van bestaande terreinen. Hierbij wordt samengewerkt met ondernemers, eigenaren en ontwikkelaars om te voldoen aan de ruimtevraag. 3. Toekomstbestendigheid en verduurzaming: Er is een nadruk op het ontwikkelen van toekomstbestendige bedrijventerreinen waar de focus ligt op ruimtelijke kwaliteit, efficiënte logistiek, duurzame energieopwekking (bijvoorbeeld via smart grids) en klimaatadaptatie. Zo moeten bedrijventerreinen aantrekkelijker worden om te werken en om milieubelasting te minimaliseren. De bredere doelen voor economische ontwikkeling in de regio zijn verweven met de duurzaamheidsagenda. 1. Economische veerkracht en circulaire economie: De gemeente zet in op het stimuleren van een diverse economie waarin zowel lokale als internationale bedrijven bijdragen aan de circulaire transitie. Dit geldt niet alleen voor Chemelot maar ook voor andere bedrijventerreinen die onderdeel worden van dit bredere netwerk.	
--	--	--	--

		2. Duurzame logistiek: Het plan voorziet ook in de ontwikkeling van lokale distributiehubs op bedrijventerreinen buiten het centrum. Dit moet bijdragen aan minder verkeer en overlast in woongebieden en een efficiëntere, duurzame logistieke infrastructuur. 3. Klimaatadaptatie: De inrichting van bedrijventerreinen houdt rekening met klimaatverandering door maatregelen te nemen tegen droogte, hitte en wateroverlast. De terreinen worden verder vergroend om hitte-eilandeffecten tegen te gaan, wat bijdraagt aan de leefkwaliteit en het vestigingsklimaat.	
18.2	Indiener vraagt om verduidelijking wat het aanwijzen van het gebied Kampstraat en Mauritspark tot circulaire regio inhoudt en welke rol bedrijven hierin spelen.	Het aanwijzen van Kampstraat en Mauritspark tot circulaire regio is onderdeel van het project Circular Mile. Hierin ligt de focus op de transitie naar een circulaire economie, waarbij de regio ruimte biedt voor duurzame en circulaire bedrijvigheid, met name gericht op verwerking en recycling van materialen. Bedrijven spelen een sleutelrol in het realiseren van de circulaire economie door bij te dragen aan innovatieve en duurzame productieprocessen, recycling, en het ontwikkelen van nieuwe circulaire producten en diensten. Het project is primair gericht op het aanbieden van hoogwaardige bedrijventerreinen, in de vorm van 16 uitgeefbare bedrijfskavels van totaal 10 hectare aan de Professor van Krevelenstraat. Op termijn moet er een circulaire werklocatie gaan ontstaan. Ook de omgeving wordt betrokken, waaronder de Kampstraat en Mauritspark. Voor het bedrijventerrein aan de Kampstraat zal de ontwikkeling van de Circular Mile een positieve impact hebben doordat het project de ruimtelijke kwaliteit van het gehele gebied wil aanpakken. Voor Mauritspark gaat het om een nieuwe betekenis voor de Loonhal voor behoud van het mijnverleden (historie). Voor de uitwerking van de Circular Mile wordt een Ruimtelijk Ontwikkelplan opgesteld in Q1 en Q2 2025.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

18.3	Indiener vraagt om verduidelijking hoe het doel om leefomgeving te creëren die mensen verbindt gerealiseerd gaat worden op bedrijventerreinen.	In de omgevingsvisie is ruimtelijke inrichting voor ontmoeting een belangrijk thema. Dit speelt zich vooral af in wijken, centra en bijvoorbeeld scholen. Bedrijventerreinen in algemene zin zijn ingericht voor economische functies, maar ook daar kan ontmoeting plaatsvinden. De gemeente streeft ernaar om bedrijventerreinen te vergroenen, wat niet alleen bijdraagt aan klimaatadaptatie maar ook de aantrekkelijkheid van de omgeving verhoogt en mensen aanzet om te wandelen of te fietsen, en het creëert plekken waar werknemers, bezoekers en inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Specifiek voor kantoorlocaties: We werken aan kantoorpanden die voldoen aan de duurzaamheidseisen, toekomstbestendig en multifunctioneel zijn ingericht en ook dienen als ontmoetingsplek. De kantoren liggen op aantrekkelijke en duurzame kantoorlocaties in een dynamische en groene omgeving, goed ontsloten (onder andere door het ov) en hebben de voorziening die medewerkers en bezoekers nodig hebben.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
18.4	Indiener vraagt hoe de gemeente een betrouwbare basisinfrastructuur voor o.a. elektriciteit precies gaat realiseren.	De netbeheerder (Tennet en Enexis) zijn in de lead om een betrouwbare infrastructuur te realiseren. De gemeente werkt samen met Enexis om Enexis zo goed mogelijk te faciliteren om deze opgave te realiseren.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
18.5	Indiener stelt dat de bereikbaarheid van bedrijventerreinen, zeker in de spits, via wegen en openbaar vervoer tegen haar grenzen aanloopt. Dit speelt met name op de locaties Krawinkel, Sittard Noord, Bergerweg en Fortuna. Indiener constateert dat het belang van goede bereikbaarheid voor vitale bedrijventerreinen niet of nauwelijks aan de orde komt en verzoekt om dit verder uit te werken en niet alleen voor	De omgevingsvisie is gericht op de gehele gemeente, dus ook op bedrijventerreinen. Het onderwerp bereikbaarheid van bedrijventerreinen is daardoor onderbelicht gebleven. Er wordt een paragraaf toegevoegd in lijn met de andere uitgangspunten uit de visie.	Op pagina 54 wordt een nieuwe paragraaf toegevoegd: We werken samen met partners aan het multimodaal bereikbaar houden van onze bedrijventerreinen, voor goederen- en personenvervoer. In lijn met de afspraken uit Zuid-Limburg Bereikbaar verwachten we dat bedrijven en ondernemers hun medewerkers

	het gebied rondom het treinstation.		stimuleren om duurzaam te reizen
19. SABIC			
19.1	Indiener stelt dat voor de huidige 10-6 contour is/zijn een/meerdere vergunning(en) verleend en deze ligt deels buiten de inrichtingsgrens. Mogelijk verlies van de bestaande milieuruimte zal naar verwachting van indiener leiden tot meer dan alleen saneringsmaatregelen, omdat de beschreven beleidskeuzen meestal bepalend zijn voor het omgevingsplan. Indiener hecht eraan om te benadrukken dat aldus het terugleggen van de 10-6 contour hoogst onwenselijk is en geeft graag het volgende mee ter overdenking en verzoekt een aanpassing waar mogelijk.	In de Omgevingsvisie is opgenomen dat we samen met Chemelot (Chemelotpartijen) werken aan proportionele maatregelen voor het uiteindelijk terugdringen van het plaatsgebonden risico daar waar het momenteel over stedelijk woongebied ligt. We streven er hierbij naar om deze, in principe terug te brengen tot op de inrichtingsgrens. Dit geeft ook uitbreidingsruimte binnen de inrichtingsgrens (zie ook Strategische gebiedsvisie Chemelot en het veiligheidsconvenant 2023). Het betreft een gemeenschappelijk streefbeeld voor 2040. Zulks impliceert dat er op dit moment nog geen verleggingen van contouren plaats vinden. Het terugbrengen van de contour tot op de inrichtingsgrens is nu niet aan de orde. Mits er zicht is op verbetering in de nabije toekomst. Dit verduidelijken we in de omgevingsvisie.	Zienswijze heeft gevolgen voor de omgevingsvisie. Op blz 80 tussen 'plaatsgebonden risicocontour' en 'in principe' voegen we 'in 2040' toe. En tussen 'aandachtsgebieden voor brand en explosie liggen' en 'daarbij zoveel' voegen we ook 'in 2040' toe.
19.2	Indiener stelt dat deze beschrijving op basis van de huidige feitelijke situatie niet correct voor wat betreft Tankerpark 3, omdat deze aan rand van huidige 10-6 contour ligt. Een nuancering met inachtneming van de huidige feitelijke situatie is dan ook wat SABIC betreft wenselijk.	Hetgeen de indiener stelt dat de beschrijving van de feitelijke situatie hiermee niet in overeenstemming is met de huidige situatie klopt en is ons bekend. Zoals bij 19.1 beschreven is dit wel het streefbeeld voor 2040.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
19.3	Indiener stelt dat de ambitie om plaatsgebonden risicocontouren te beperken tot de grenzen van de inrichting van Chemelot en dat het gebied Vouershof is ingekleurd als 'stedelijk wonen' zou leiden tot een reductie van de 10-6 contour en daarmee een hoogstwaarschijnlijke sanering van TankerPark 3.	Zie de beantwoording van 19.1 en 19.2	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

19.4	Indiener stelt dat het borgen van de toekomst van SABIC en alle andere bedrijven op Chemelot vraagt om het maken van gezamenlijke en integrale keuzes. Indiener vraagt dat de Omgevingsvisie als basis geldt voor een risicogebied rondom de Chemelot Site waarbinnen de 10-6 contour kan “ademen”. Dit betekent dat er een grens zou moeten worden vastgelegd die ruimer is dan de 10-6 contour die is voorzien in de Omgevingsvisie.	Dit past in de uitwerking van het convenant. Zone 0 is het deel van Chemelot waar chemische processen met een extern veiligheidsrisico plaats mogen vinden. Deze zone wordt begrensd door de PR 10-6 per jaar. De PR 10-6 risicocontour binnen de begrenzing van Chemelot is dynamisch. Buiten de begrenzing van Chemelot is ons gezamenlijk streven deze op termijn terug te brengen tot op de inrichtingsgrens. Zie 16.2	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
19.5	Indiener hecht eraan om op te merken dat bij een chemische industriële site nadelige gevolgen niet volledig uit te sluiten zijn. De stelling “dat een mogelijk ongeval geen nadelige gevolgen heeft” vindt indiener dan ook te stringent. Er blijft namelijk zelfs met de meest stringente veiligheidsmaatregelen in alle gevallen een restrisico. Indiener verzoekt dan ook aanpassing van de tekst die dit risico beter duidt.	Het streven (2040) is dat de veiligheidsrisico's slechts beperkte negatieve invloed op de gezondheid van de inwoners hebben. De aandachtsgebieden (brand- en explosie) liggen daarbij zoveel mogelijk binnen de grenzen van de Chemelot en buiten het stedelijk woongebied. Overigens wordt in het kader van de uitwerking van het convenant gezien welke maatregelen buiten de inrichting getroffen kunnen worden om restrisico zo veel als mogelijk (mits proportioneel) te minimaliseren.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
19.6	Zoals aangegeven in het OER wordt de impact van de visie op externe veiligheid “De staat waarin de leefomgeving verandert is naar verwachting niet significant ten opzichte van de autonome ontwikkeling” en dus als laag ingeschat (terwijl de autonome ontwikkeling op p58 e.v. als negatief wordt ingeschat. De onderbouwing daarvan enkele pagina's later in de Omgevingsvisie komt op indiener over als mogelijk arbitrair en kan zij niet volgen. Het verzoek is dan ook om dit beter te duiden.	De verandering in de autonome situatie wordt als negatief ingeschat door de genoemde ontwikkelingen. De OER stelt dat de gemeente in de omgevingsvisie een aantal acties neemt om de externe veiligheidssituatie te verbeteren maar gelijktijdig ook ontwikkelingen mogelijk maakt die een potentiële verslechtering opleveren. Daarom stelt het OER dat de situatie ook door toedoen van de omgevingsvisie niet direct verbeterd.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

19.7	Volgens indiener draagt de ontwikkeling van woningen in het stationsgebied mogelijk negatief bij aan risico's voor externe veiligheid. Het toevoegen van woningen leidt tot toename van het aantal woningen dat valt binnen de contouren van aandachtsgebieden en plaatsgebonden risico's. Naar de mening van indiener is dat niet wenselijk. Daarover merkt indiener nog het verdere over op: De eventuele positieve impact van de Omgevingsvisie op externe veiligheid van Chemelot wordt mogelijk tenietgedaan door in de Omgevingsvisie meer woningen (ca 500 nieuwe woningen) langs het spoor toe te laten. Dit beknot de huidige EV ruimte van Chemelot op twee manieren nog meer tweeledig. Ten eerste ten aanzien van de industriële site en ten tweede ten aanzien van de ruimte voor eventuele railtransport van gevaarlijke stoffen. Indiener vraagt zich dus op basis van de lastig te begrijpen beschrijving hoe dit is bedoeld en vraagt de tekst te verhelderen.	Allereerst merken wij op dat de voorziene woningen niet binnen de wettelijke Plaatsgebonden risicocontour (10-6) worden opgericht. Daarnaast kiest de gemeente ervoor om woningen toe te voegen daar waar woningen aan meerdere ruimtelijke en maatschappelijke opgaven bijdragen. Dat zijn de plekken zoals aangegeven in de Woonladder in de ontwerp omgevingsvisie, die de basis vormt voor het volkshuisvestingsprogramma, is aangegeven wat de plekken voor nieuwbouw zijn. Het stationsgebied van Sittard is onder andere aangewezen is een van die plekken Bij de ontwikkeling van de stationsomgeving onderzoeken we tevens of en hoe we met aanvullende maatregelen de veiligheid voor de omgeving kunnen optimaliseren, in een duurzame balans met toekomstige transporten over het spoor en met de handelingen op het emplacement. Het belang dat Chemelot bij deze plek in de stad heeft wordt onderschreven. In de omgevingsvisie worden voor het gebied stationsomgeving meerdere (mogelijke) belangen genoemd voor de toekomst van het gebied. In de toekomst gaat de stationsomgeving veranderen naar vernieuwd woon- en leefklimaat en zal de mobiliteitsknoop mee ontwikkelen. Binnen de veranderingen in het gebied, worden de belangen van Chemelot en de aanwezige emplacementen uiteraard meegenomen. Overigens is de bouw van woningen (en anderszins) binnen aandachtsgebieden een discretionaire bevoegdheid van de gemeente.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
19.8	De gemeente benadrukt in deze Omgevingsvisie dat zij haar verantwoordelijkheid neemt door te beschrijven dat de veiligheid rondom de buisleidingen goed blijft. Daarmee neemt de gemeente een zorgplicht op	Deze Omgevingsvisie beperkt zich tot het grondgebied van Sittard-Geleen. De relatie met het bestemmingsplan Erfgoed Stein is ons niet duidelijk.	Deze zienswijze zorgt niet voor aanpassingen van de omgevingsvisie.

	zich. Het verheugt indiener dit te lezen. Echter, indiener zou graag nader toegelicht zien in de Omgevingsvisie hoe zich dat verhoudt, onder verwijzing naar het bestemmingsplan Erfgoed Stein, omdat er mogelijk sprake is van een conflicterende situatie omdat de (on)veiligheid van een buisleiding acceptabel lijkt te zijn nu er voorrang wordt gegeven aan gewijzigde beschermingsregimes zoals beschreven in het bestemmingsplan Erfgoed Stein.		
19.9	Indiener vraagt wat het opnemen van een themakaart 'contouren externe veiligheid' zonder legenda op pagina 83 toevoegt.	Klopt, dit is een omissie en wordt hersteld	Zienswijze gegrond, omgevingsvisie op dit punt aanpassen. Er wordt een legenda toegevoegd aan de themakaart 'contouren externe veiligheid' op pagina 83.
19.10	Indiener stelt dat zolang er sprake is van een veilige situatie men wellicht kan stellen dat er niet direct sprake is van een gezondheidsimpact. Indiener verzoekt dit dan ook, gelet op het belang van beide onderwerpen, zorgvuldiger te formuleren omdat dit anders leidt tot onduidelijkheid.	Er is inderdaad geen sprake van een gezondheidsrisico bij een veilige situatie. Wij zullen dit in de tekst aanpassen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
19.11	In de Omgevingsvisie bij externe veiligheid vaak wordt verwezen naar het externe veiligheidsprogramma en wordt benoemd dat de veiligheid verbeterd moet worden. Niet duidelijk is wat daaronder concreet wordt verstaan waardoor de gevolgen voor de SABIC en ook Chemelot op dit onderdeel niet duidelijk zijn.	Het programma Externe Veiligheid werkt de (strategische) keuzes uit de omgevingsvisie verder uit en is bedoeld om ambities te behalen. Dit zal verder in lijn zijn met het Convenant "Voor een veilige ontwikkeling van Chemelot en haar omgeving".	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
20. Stichting Jacob Kritzraedt			
20.1	Indiener stelt dat de aandacht voor cultuur en erfgoed laag en summier is. Zo blijft het	Erfgoed en cultuur zijn een onderdeel van een complexe mix van beleidsdomeinen die in de omgevingsvisie verankerd	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	onderwerp op de visiekaart beperkt tot 'aandacht voor het historisch centrum'. Indiener stelt dat andere thema's veel meer aandacht krijgen.	worden. Hierin hebben erfgoed en cultuur eenzelfde belang als andere domeinen. De ontwerp omgevingsvisie verankert erfgoed als onderdeel van (toekomstig) ruimtelijk beleid en biedt daarmee een stabiele basis voor het vergroten van het erfgoedbelang. Daarnaast blijft het cultureel kader Gedeeld Plezier vigerend beleid voor niet fysieke culturele ontwikkelingen.	
20.2	Indiener mist in het onderdeel 'opgaven voor de toekomst' aandacht voor de bescherming van gemeentelijke monumenten en stads- en dorpsgezichten in lijn, inclusief bescherming in het omgevingsplan van cultuurhistorische waarden, met de bescherming van Rijksmonumenten in de Omgevingswet.	Op pagina 58 en 59 wordt meermaals benadrukt dat we onze monumenten beschermen waarbij ook de cultuurhistorische waarden en monumentenbiotoop onderdeel van de bescherming is.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
20.3	Indiener stelt dat eigenaren van Rijksmonumenten een instandhoudingsplicht hebben en dat geregeld moet worden dat eigenaren van gemeentelijke monumenten hier op vergelijkbare wijze zorg voor dragen.	Onder de Omgevingswet blijft de instandhoudingsplicht, zoals deze van toepassing is op Rijksmonumentale gebouwen, van toepassing. Daarnaast blijven ook de regels m.b.t. instandhouding zoals opgenomen in de lokale erfgoedverordening van kracht c.q. worden opgenomen in het omgevingsplan dat invulling geeft aan de beleidskeuzes in deze omgevingsvisie.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
20.4	Indiener stelt voor de passage 'Ons erfgoed is van iedereen' vervangen wordt door 'Ons erfgoed is voor iedereen'.	In het verdrag van FARO is afgesproken dat erfgoed inclusief is, erfgoed is dus van iedereen. Dit verdrag is een van de uitgangspunten voor toekomstig beleid.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
20.5	Indiener stelt voor om de opgave rondom erfgoed uit te breiden met de aanpak van leegkomende kerken.	We hebben aandacht voor de toekomst van de vele gebedshuizen in onze gemeente en zijn met de eigenaren van kerkgebouwen (in religieuze functie) in gesprek. In het Ontwerp Omgevingsvisie is opgenomen dat we meedenken in het vinden van een nieuwe invulling voor kerkgebouwen die (deels) niet meer voor de eredienst worden gebruikt.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
20.6	Indiener stelt dat het woord beeldkwaliteit in de keuze 'Cultuur, erfgoed en beeldkwaliteit zijn de dragers van onze identiteit' niet toegelicht wordt in de ontwerp omgevingsvisie.	Dit is correct, deze term zal nader in het erfgoed programma worden uitgewerkt.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

20.7	Indiener stelt dat het begrip 'circulair' een breed leidmotief is geworden en mist de relatie tussen historie en circulaire economie in de stelling 'Onze rijke historie vormt de basis van een circulaire toekomst'.	De geschiedenis van Sittard-Geleen wordt gekenmerkt door innovatie en hier refereert de historie in deze opmerking aan.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
20.8	Indiener maakt een aantal opmerkingen specifiek op het deel 'Toekomstbeeld cultuur en erfgoed': - i.r.t. 'met haar wortels in de maakindustrie' stelt indiener dat de historie van de gemeente veel verder gaat dan mijnbouw en vooral ligt in de agrarische sector, handel en nijverheid. - Indiener is geen voorstander van taalgebruik als 'trots op' en 'gewoon doen' - Indiener stelt dat het benoemen van de gemeente als 'circulaire productiestad' geen aantoonbare onderbouwing heeft en hol klinkende marketing is.	De gebruikte termen passen bij de gemeente en worden niet aangepast.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
20.9	Indiener adviseert om nieuwe technologieën als apps en virtual reality in te zetten om het verhaal van de plek toegankelijk te maken voor een breder publiek.	We hebben oog voor diversiteit en inclusiviteit bij het beschermen en beleefbaar maken van ons erfgoed. Dit houdt onder andere in dat de opkomst van nieuwe media kunnen worden aangegrepen om deze erfgoedbeleving te versterken en dat nieuwe technieken zoals virtual reality en apps kunnen worden gebruikt om het erfgoedverhaal te vertellen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
20.10	Indiener stelt dat de themakaart erfgoed onleesbaar is en daardoor de inhoud onvoldoende kan beoordelen.	Dit is correct, in het erfgoed programma worden nieuwe kaarten op themaniveau uitgewerkt.	Deze zienswijze zorgt voor een aanpassing van de themakaart.
21. Werkgroep project Rijksweg Noord-Odasingel			
21.1	Indiener vraagt of er concreter beschreven kan hoe de gemeente en	Voor de gemeente Sittard-Geleen is het deelnemen van de samenleving uitgangspunt. We willen gelijkwaardig samenwerken en beslissen met inwoners,	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	samenleving de doelen willen gaan bereiken.	organisaties, bedrijven en gemeente. De richting van Sittard-Geleen is daarom ook door de samenleving zelf geformuleerd (Toekomstvisie 2030) en we maken deze doelen momenteel samen met de samenleving concreet in bijvoorbeeld de voorliggende omgevingsvisie. Vanuit de Toekomstvisie 2030 werken we al enige tijd met een gebiedsgerichte aanpak in de zogenoemde Ontwikkelpaden, in de wijken en dorpen. Hier worden doelen al samen vertaald in tastbare initiatieven en projecten. We trekken deze werkwijze door en breiden deze verder uit. De samenleving neemt daarbij waar mogelijk ook de leiding. In alle gevallen zoeken we de samenwerking met mensen die aan de slag willen met opgaven die om oplossingen vragen. Verwezen wordt naar de Leidraad Doorontwikkeling Participatie.	
21.2	Indiener is betrokken bij een initiatief van een projectontwikkelaar die de mogelijkheid van een woontoren onderzoekt op de hoek van de Rijksweg Noord en de Odasingel. Indiener ligt vervolgens het proces tot op heden toe, de manier waarop het plan is gepresenteerd aan de buurt en de historie over de bredere gebiedsontwikkeling. Indiener sluit de brief af met een aantal vragen aan het college over de verloop van dit project.	De gestelde vragen hebben geen inhoudelijke of procedurele relatie met de omgevingsvisie en worden daarom niet als zienswijze in behandeling genomen. Indiener krijgt een beantwoording op de vragen toegestuurd vanuit de gemeentelijke casemanager.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
22. Bedrijfsadvies Kroonen			
22.1.	Indiener verzoekt de mogelijkheid tot nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf binnen de 'Groene wig Sint Rosa' toe te voegen aan de omgevingsvisie.	Op dit moment wordt onderzocht of een agrarische functie in dit gebied kan landen. Het is nu te vroeg om hier een passage over te nemen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

2. Commissie voor de Milieueffectrapportage

De Commissie voor de Milieueffectrapportage heeft de Omgevingseffectrapportage behorend bij de omgevingsvisie beoordeeld en voorzien van adviezen. De Commissie stelt dat de OER scherpe observatie en aanbevelingen geeft, maar constateert ook dat op een paar onderwerpen informatie ontbreekt. Op basis hiervan geeft de Commissie een aantal adviezen. De Commissie heeft op verzoek van de gemeente ook vooruit gekeken naar de toekomstige monitoren van de gemeentelijke ambities. Deze aanbevelingen gaan niet direct over de inhoud van de OER en zijn hieronder daarom niet samengevat.

	Samenvatting van zienswijze	Gemeentelijke reactie	Gevolgen voor ontwerp omgevingsvisie
1.1.	De Commissie adviseert voor het besluit over de omgevingsvisie dat, voorafgaand aan de besluitvorming, onderzocht wordt of de ambities voor verdichting, mobiliteit en leefbare omgeving allemaal passen in de beschikbare ruimte.	De ambities voor binnenstedelijke verdichting (en daarbij horende vragen over mobiliteit en stedelijk groen) komen voort uit relatief nieuwe ambities van de gemeente (gekoppeld aan bredere ambities in heel Limburg) om in te zetten woningtoevoegingen en het creëren van nieuwe leefbare wijken. Het onderzoeken in de OER was nog niet mogelijk omdat de ambitie nog wordt uitgewerkt door de gemeente en haar partners. Als voorbeeld; de ambitie voor een nieuwe woon-werkomgeving rondom het intercitystation wordt op dit moment onderzocht. Daarin wordt uitvoerig stilgestaan bij de uitdagingen rondom externe veiligheid, bereikbaarheid en beschikbare ruimte. Hier advies om de ambities te onderzoeken vraagt om een verdere uitwerking van die ambities, anders levert het geen zinvolle resultaten op. Ook voor het buitengebied werken we nog verder uit hoe we alle functies die ruimte vragen een goede plek kunnen geven. Dit vraagt bijvoorbeeld voor het Graetheidegebied nog een gebiedsgerichte afweging en invulling. Ook vraagt het nog een verdere gebiedsgerichte uitwerking waar en hoe de diverse groene en blauwe versterkingen tot realisatie kunnen komen.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.
1.2.	De Commissie adviseert voor het besluit over de omgevingsvisie dat, voorafgaand aan de besluitvorming, de uitwerking van mogelijkheden voor gebruiksgroen en stedelijke	In de groenagenda wordt dit nader uitgewerkt.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	groenstructuren onderzocht wordt.		
1.3.	De Commissie adviseert voor het besluit over de omgevingsvisie dat, voorafgaand aan de besluitvorming, onderzocht wordt wat de voor- en nadelen zijn van verschillende locaties voor de Brightlands Chemelot campus. Geef aan welke mitigerende en compenserende maatregelen voor ieder van de locaties mogelijk zijn.	De Commissie constateert correct dat de afweging van alternatieve locaties voor de uitbreiding van de Brightlands Campus ontbreekt. Dit ontbreekt omdat de locatiekeuze reeds in het verleden is onderbouwd. Die onderbouwing ontbreekt echter in de omgevingsvisie en OER en dient toegevoegd te worden. De Commissie vraagt specifiek om een onderbouwing waarom de campusuitbreiding niet kan binnen de huidige campus, op de industrial site of (gedeeltelijk) in het centrum van Geleen. Deze locaties zijn om verschillende redenen onderbouwd af te wijzen. In 2017 is dit door Buck Consultants International onderzocht in opdracht van de provincie Limburg. Hieruit volgt dat het centrum van Geleen een beperkt alternatief is dat als complementair aan de campus en lokale bedrijventerreinen wordt gezien. Alleen onderdelen die bij het campusecosysteem horen krijgen op de campus een plek. De campus richt zich op research en development binnen de sectoren (performance) materialen, chemische technologie en processen, regeneratieve geneeskunde en (bio) medische materialen. Op het terrein is ruimte voor onderwijs, testfaciliteiten, pilotfabrieken en kantoren die daar onlosmakelijk mee verbonden zijn. Ook voor kleinschalige, kennisintensieve productiebedrijven en voorzieningen die daaraan gekoppeld zijn of daaruit ontstaan is er plek. Complementair hieraan werken we samen aan het ontwikkelen van het centrum van Geleen tot dé proeftuin voor onze circulaire en energieneutrale samenleving. Met deze focus willen we nieuwe kleinschalige maak- en creatieve bedrijven aantrekken die passen bij het circulaire karakter. Dat biedt kansen voor het tegengaan van de leegstand, bedrijfsmogelijkheden voor jonge ondernemers en het draagt bij aan de levendigheid.	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie maar wel voor de OER. De volgende tekst wordt als intermezzo toegevoegd in de OER. De beoogde uitbreidingslocatie van de Brightlands Campus in het gebied tussen de A2, Bergerweg en Urmonderbaan ('De Lexhy') is, ondanks de verschillende aandachtspunten, de enige valide locatie. De Campus is een ecosysteem van onderzoeksbedrijven die gebruik maken van proefopstellingen en - fabrieken die zowel fysiek als qua onderzoeksgebied sterk gekoppeld zijn aan elkaar en aan de Industrial Site. In 2017 is een locatieafweging uitgevoerd waarin meerdere locaties zijn onderzocht, ook buiten de gemeentegrenzen. Een eerste selectie is gemaakt op basis van beschikbare ruimte en nabijheid tot de huidige campus (binnen 2.5 kilometer). Na deze filter bleven vier locaties over: Industrial Park Chemelot, Professor van Krevelenstraat, Kerensheide en De Lexhy. Deze locaties zijn onderzocht op basis van fysieke kenmerken, kwaliteit, mogelijkheden en belemmeringen, relatie met de bestaande campus en kosten en complexiteit. De Lexhy

			scoorde het hoogste in dit onderzoek en is werd als voorkeurslocatie aanbevolen. De Commissie voor de Milieueffectrapportage adviseert om ook Geleen-Centrum en de bestaande campus als alternatieven mee te nemen. Uitbreiden op de bestaande campus is evident en het passend invullen van de nog beschikbare ruimte op de campus is een voorwaarde voordat tot uitbreiding over gegaan kan worden. Uitbreiden op de Industrial site is niet mogelijk vanwege wettelijke beperkingen op het gebied van veiligheid. Het centrum van Geleen is een beperkt alternatief dat in de omgevingsvisie als koppelkans wordt gezien. Bedrijven die niet direct op de Campus hoeven te zitten of aanleverende diensten bieden kunnen volgens de gemeente beter buiten de Campus zitten, zodat de Campus beschikbaar blijft voor de onderzoeksbedrijven. Start-ups en scale-ups zonder chemische processen, advies- en ingenieursdiensten en andere vergelijkbare diensten zien we graag landen in het centrum van Geleen waar een groot en betaalbaar aanbod aan ruimte is
1.4.	De Commissie adviseert voor het besluit over de omgevingsvisie dat,	De gemeente heeft via een klimaatstresstest in beeld gebracht waar de grootste risico's zitten bij	Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

	voorafgaand aan de besluitvorming, globaal wordt onderzocht hoeveel waterberging er voor 2040 gerealiseerd dient te worden om een goede waterhuishouding te borgen. Geef aan op welk moment de gemeente moet ingrijpen, als er onvoldoende kavels beschikbaar komen om het doel te halen.	piekbelasting. In 2025 worden verdiepende testen uitgevoerd waarin op knelpunten kwantificaties mogelijk zijn. Een numerieke inschatting maken op basis van de huidige stresstestkaarten is momenteel niet mogelijk. Met het Waterschap Limburg wordt in het buitengebied al gewerkt aan het verwerven van gronden en het vergroten van de waterbergende en -bufferende capaciteit. In het project Corio Glana bijv. gebeurt dit momenteel al. Verder is het maximaliseren van bergende capaciteit altijd het geval wanneer er in de openbare ruimte verharding of riolering vervangen wordt. Deze “natuurlijke momenten” waarin iets gerenoveerd wordt behelzen echter jaarlijks ongeveer 1-5% van alle oppervlakte.	
			Zienswijze heeft geen gevolgen voor de omgevingsvisie.

3. Ambtshalve wijzigingen

Na verdere ambtelijke controle en recente ontwikkelingen wordt ambtelijk voorgesteld een aantal wijzigingen door te voeren. Dit in aanvulling op de aanpassingen die volgen uit de zienswijzen en het advies van de commissie MER.

Algemeen

- Er zijn een aantal spellingsfouten, herhalingen en onjuiste benamingen en afkortingen in de tekst aangepast. Deze hebben allemaal geen invloed op de inhoud van de tekst.
- Een aantal kaarten en afbeeldingen hebben incomplete legenda's of waren onvoldoende leesbaar. Deze worden aangepast.
- De inleiding is verduidelijkt door de wettelijke achtergrond beter te duiden.
- De uitvoeringsparagraaf is aangevuld met meer duiding over de rol van de raad. Het schema van de beleidscyclus is verbeterd en de paragraaf over kostenverhaal is aangevuld.

Kaart

- De legenda-eenheden onder industrie, die toezien op die verschillende specifieke gebieden, worden anders uitgelijnd om te duiden dat het verschillende type gebieden zijn binnen het deelgebied industrie.
- De legenda-eenheden binnen 'industrie' en 'stedelijk bedrijventerrein' worden vanwege de leesbaarheid beter gerangschikt.
- De hoogspanningstracés staan niet goed op de kaart. Als ook het tracé van het fietspad door het Abroekerbos. Dit wordt aangepast.
- 'Ruimte voor de Maas' beslaat het gehele buitendijkse gebied rondom de Maas. Dit wordt aangepast op de kaart.

Inhoudelijk

Archeologie

Op pagina 59 wordt gesproken over 'rekening houden met archeologie'. Het is een overheidstaak om archeologie te waarborgen. We vervangen daarom 'rekening houden met archeologie' door 'archeologische waarden worden geborgd'.

Mobiliteit

Figuur 7 op kaart 56 bevat een aantal beleidsuitspraken die niet in de tekst zelf terugkomen. We kiezen ervoor om die beleidsuitspraken in de tekst uit te werken als nieuwe beleidskeuze; We werken aan een toekomstbestendig autonetwerk. Daarnaast wordt de kaart in figuur 7 beter leesbaar gemaakt. De tekstuele toevoeging is als volgt:

We werken aan een toekomstbestendig autonetwerk waarmee we (fysieke) ruimte creëren om voorgaande beleidskeuzes waar te kunnen maken. Om dat mogelijk te kunnen maken zijn enkele ontwikkelopgaves benoemd. Deze worden op de kaart in figuur 7 weergegeven en zijn hieronder nader toegelicht:

- We bezien samen met de provinciale wegbeheerder hoe we de regionale bereikbaarheid kunnen verbeteren. In de provinciale **ontwikkelopgave N276** constateert de provincie dat de huidige capaciteit onder druk staat tussen de N297 – Westelijke Randweg. Alvorens infrastructurele aanpassingen te overwegen, voert de Provincie verder onderzoek uit naar oplossingsrichtingen en (verkeers)effecten om een voorkeusalternatief te bepalen. Voor Sittard-Geleen is het noodzakelijk dat de gehele N276 op het gemeentelijk grondgebied voldoende capaciteit heeft voor de afwikkeling van het regionale en doorgaande verkeer.
- Daarnaast heeft de gemeente de wens om de ontsluiting van het Retailpark Sittard-Geleen op de N294 te verbeteren. Voor deze **ontwikkelopgave aansluiting Retailpark N294** wordt onderzocht of het mogelijk is een extra aansluiting te realiseren waarbij ook gekeken wordt naar het anders ontsluiten van Einighausen. Hieraan worden vanuit de provinciale wegbeheerder voorwaarden gesteld.
- Als onderdeel van de ontwikkeling van de Brightlands Chemelot Campus op de Lexhy ligt er een **ontwikkelopgave ongelijkvloerse kruising Urmonderbaan N294**. Deze ongelijkvloerse kruising ter hoogte van de oude Postbaan is gewenst om de doorstroming op de N294 te kunnen blijven garanderen.
- De ambitie is om een aantal wegen te veranderen **van GOW 50 naar GOW 30** waarmee wegen worden ingericht als een gebiedsontsluitingsweg van met een toegestane snelheid van 30 km/u. Doel van deze transitie is het verbeteren van de verkeersveiligheid, gezondheid, leefbaarheid, doorstroming en/of om ruimte te bieden aan actieve mobiliteit. Op verschillende wegen is de beschikbare breedte van het wegprofiel ook aanleiding om hier de weg in te richten als GOW 30.
- Om de centrumring Sittard te sluiten en een eenduidig wegbeeld te behouden, gaat deze **ETW 30 naar GOW 30**.
- De wegen die de "inprikkers" vanuit de regio naar de centra van Sittard en Geleen zijn **GOW 50 en blijven GOW 50**.
- Vanuit het principe van GOW 30 zouden enkele routes buiten de bebouwde kom kunnen worden **ingericht als GOW 60**, met name vanuit het perspectief van verkeersveiligheid.

- In enkele gebieden willen we meer ruimte geven aan leefbaarheid en verblijfskwaliteit en het beperken van doorgaand verkeer. Hiervoor onderzoeken we of de weg kan worden afgewaardeerd **van GOW 50 naar ETW 30** als op de omliggende wegen de doorstroming wordt gefaciliteerd.
- Om de verblijfskwaliteit van het stationsgebied te verbeteren wordt onderzocht op welke wijze het **stationsplein autoluw** kan worden gemaakt. Deze route heeft geen verbindende functie meer. De weg blijft voor beide richtingen in ieder geval beschikbaar voor bussen.
- De **Westelijke Randweg** is een GOW 70 en blijft een GOW 70. De weg heeft een verbindende functie en ontlast het verkeer op de Rijkswegboulevard.
- Er ligt een **onderzoeksopgave Geleen centrum** om te onderzoeken of dit deel van de Rijkswegboulevard wordt ingericht als GOW 30 of ETW 30. Dit is mede afhankelijk van de ontwikkelingen in Geleen centrum en de gewenste functie van het gebied.
- Uit de Gebiedsverkenning Westelijke Mijnstreek is gebleken dat met name in de avondspits er sprake is van een doorstromingsknelpunt rondom de Kerenshofweg. In de **onderzoeksopgave Kerenshofweg** dient te worden onderzocht welke maatregelen genomen kunnen worden om ervoor te zorgen dat het verkeer van/naar de Westelijke Randweg naar/van de A76 goed kan doorstromen (en daarmee de Rijkswegboulevard kan ontlasten).
- Binnen de verschillende bedrijventerreinen in Sittard-Geleen wordt onderzocht wat een passende wegategorisering is. In de **onderzoeksopgave bedrijventerreinen** wordt in beeld gebracht hoe meer ruimte geboden kan worden aan actieve mobiliteit. Tegelijkertijd moeten de terreinen hun functie behouden zoals bv. het veilig en vlot afwikkelen van vrachtverkeer.

Overige tekstuele wijzigingen:

- p.47 – rechter alinea.
Toevoegen: door duidelijke **wandel- en fietsroutes aan te wijzen, doorsteekjes ...**
- p.53 – Tweede zin *Actieve mobiliteit ...*
Vervangen door: *Actieve mobiliteit (lopen en fietsen) en duurzame mobiliteit (openbaar vervoer en deelmobiliteit) vormen de basis van ons mobiliteitssysteem.*
- p.54 – Verbinden wijken en dorpen
Toevoegen: *Ook de recreatieve **wandel- en fietsroutes** die het stedelijk gebied met het recreatieve buitengebied verbinden horen bij het hoofd**fiets**routenetwerk.*
- p. 54 – Treinverbindingen
Tekstueel: *Deze verbindingen dragen bij aan de multimodale bereikbaarheid van onze gemeente, **en** het centrum en onze onderwijs- en werklocaties in het bijzonder.*
- p. 55 – *In de wijken en dorpen is ruimte voor parkeren, alleen niet meer altijd in de openbare ruimte direct voor de eigen voordeur.*
Tekstueel. Zin vervangen door: *In de wijken en dorpen is ruimte voor parkeren, alleen in de openbare ruimte niet meer altijd direct voor eigen voordeur.*

Circulariteit

- Op pagina 30 staat: “De wijken zijn door circulaire renovatie, sloop en nieuwbouw van woningen een echt thuis voor iedereen: nieuw en oud, veerkrachtig of juist kwetsbaar.” Aanpassen naar “De wijken renoveren, slopen of bouwen we circulair en zijn een echt thuis voor iedereen: nieuw en oud, veerkrachtig of juist kwetsbaar.”
- Op pagina 70 staat: “We stimuleren dat de circulaire toekomst verbonden is met de geschiedenis. De karakteristiek van de tuinvijken, met in de kern de voormalige mijnkoloniën, gebruiken we om de woon- en leefomgeving te versterken en

aantrekkelijker te maken. Het verleden verbinden we hier met een circulaire toekomst door circulair bouwen en leven te stimuleren. We willen vooroplopen als Smart City. Door data en technologie slim te gebruiken, laten we zien hoe je de leefkwaliteit en gezondheid van een stad en gemeente kunt verbeteren.” Aanpassen naar een tekst die de lading beter dekt en onderbouwd: “Een circulaire toekomst verbinden we met onze geschiedenis. De karakteristiek van de tuinvijken, met in de kern de voormalige mijnkoloniën, gebruiken we om de woon- en leefomgeving te versterken en aantrekkelijker te maken. Deze bestaande elementen en identiteit worden gekoesterd en zoveel mogelijk in stand gehouden om zorgvuldig op voort te bouwen en alleen datgene toe te voegen wat daadwerkelijk nodig is. Passend binnen circulair gedachtegoed, waarbij bestaande materialen en producten zo lang mogelijk gedeeld, verhuurd, hergebruikt, hersteld, opgeknapt en gerecycleerd worden ten behoeve van waarde-creatie. Op deze manier breiden we de levenscyclus van zowel onze geschiedenis als onze producten uit. Daarop aansluitend willen we vooroplopen als Smart City. We documenteren het materieel wat we toevoegen aan de stad slim, zodat we daar in de toekomst weer efficiënt en circulair op door kunnen bouwen. Zo laten we zien hoe de leefkwaliteit en gezondheid van een stad en gemeente verbeterd kunnen worden.”

- Op pagina 65 voegen we de volgende zin toe: “Nieuwe woningen bouwen we zoveel mogelijk circulair en energieneutraal en we combineren het met duurzame verstedelijking, met voldoende groen en aandacht voor klimaat en gezonde mobiliteit.”
- Op pagina 68 staat “In Geleen zien we door de realisatie van de Circular Mile een sterke verbinding ontstaan tussen de Brightlands Chemelot Campus, Chemelot Industrial Park en het centrum. Daardoor wordt het centrum aantrekkelijker als woonomgeving voor (kennis)werkers en starters. Hier bieden we ruimte aan experimentele woon- en werkvormen in leegstaand vastgoed en boven winkels.” Hieraan voegen we toe: “Middels transformatie benutten we de bestaande bebouwing beter, dragen we bij aan levensduurverlenging en daarmee aan besparing van materiaalgebruik. Daar waar materiaal dient te worden toegevoegd of verwijderd doen we dit zoveel mogelijk duurzaam en circulair, en volgens circulaire bouw- en sloopprincipes. In de transitie naar een circulaire economie verkennen we of en waar het zinvol is om bouw hubs te faciliteren, zodat nog bruikbare producten, materialen of grondstoffen opgeslagen kunnen worden en vanuit daar terug de keten in kunnen. Zo wordt voorkomen dat ze als afval worden beschouwd.”
- Op pagina 75 toevoegen: Om de transitie naar een circulaire economie effectiever vorm te geven brengen we materiaalstromen en milieu-impact op meerdere schaalniveau's digitaal in kaart middels gecombineerde informatiesystemen.
- Op pagina 71 staat: “Met bijvoorbeeld hergebruikt plastic afval als grondstof.” Vervangen door “Met bijvoorbeeld plastic afval als grondstof.”
- Op pagina 74 en 75 worden de Circular Mile en het centrum van Geleen allebei beschreven als ‘dé proeftuin’ voor circulariteit. Om een eigen toon te geven aan beide is het advies om de Circular Mile te positioneren als de proeftuin voor de circulaire economie en Geleen als de proeftuin voor onze circulaire samenleving.

4. Staat van wijzigingen

Hieronder wordt aangegeven wat de voorgestelde wijzigingen zijn ten opzichte van de ontwerp omgevingsvisie. Dit zijn de aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen, advies van de Commissie voor de Milieueffectrapportage en de ambtshalve wijzigingen. De aanpassing van spellingsfouten zonder inhoudelijke consequenties wordt hier niet genoemd.

4.1. Aanpassingen in de omgevingsvisie

Hoofdstuk 1: Waarom een omgevingsvisie?		
Pagina	Was	Wordt
5	Met de omgevingsvisie vullen we onze wettelijke rol uit de Omgevingswet in. De omgevingsvisie is de basis voor ons omgevingsplan (voorheen bestemmingsplannen). En de omgevingsvisie is het kader bij het beoordelen van initiatieven van inwoners en ondernemers en gemeentelijke projecten in de leefomgeving. De omgevingsvisie vervangt de huidige omgevingsvisie uit 2016. Vrijwel al het huidige, per thema opgestelde raadsbeleid over de fysieke leefomgeving, gaat er in op.	De omgevingsvisie is een wettelijk verplicht instrument vanuit de Omgevingswet. De omgevingsvisie bevat volgens deze wet: ▪ een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, ▪ de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied, ▪ de hoofdzaak van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid. Bij het opstellen van de omgevingsvisie hebben we rekening gehouden met een aantal wettelijke beginselen: • het voorzorgsbeginsel • het beginsel van preventief handelen • het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron bestreden moeten worden • het beginsel dat de vervuiler betaalt De omgevingsvisie bindt ons als gemeente. Ze is de basis voor beleidsdoorwerking en -uitvoering. Ze is daarmee het kader bij het beoordelen van initiatieven van inwoners en ondernemers en gemeentelijke projecten in de leefomgeving.
6	Op basis van de reacties uit de participatie is de concept-omgevingsvisie duidelijk uitgewerkt tot ontwerp-omgevingsvisie. Die is vervolgens getoetst aan een omgevingseffectrapportage (OER). In deze fase is de omgevingsvisie ook getoetst op toepasbaarheid door lopende en bestaande initiatieven als proef te gebruiken hiervoor. De ontwerp-omgevingsvisie en OER worden zes	Op basis van de reacties uit de participatie is de concept-omgevingsvisie duidelijk uitgewerkt tot ontwerp-omgevingsvisie. Die is vervolgens getoetst aan een omgevingseffectrapportage (OER). In deze fase is de omgevingsvisie ook getoetst op toepasbaarheid door lopende en bestaande initiatieven als proef te gebruiken hiervoor. De ontwerp-omgevingsvisie en OER hebben zes weken ter inzage gelegen. Met een zienswijzenverslag is de omgevingsvisie

	weken ter inzage gelegd. Met een zienswijzenverslag wordt de ontwerpomgevingsvisie en de OER begin 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Na vaststelling publiceren we de (eventueel aangepaste) definitieve omgevingsvisie.	en de OER begin 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Na vaststelling is de definitieve omgevingsvisie gepubliceerd.
Hoofdstuk 2: Het verhaal van Sittard-Geleen anno 2025		
	Geen wijzigingen	
Hoofdstuk 3: De koers van Sittard-Geleen richting 2040		
Pagina	Was	Wordt
22	Geluid, uitstoot en veiligheidsrisico's hebben slechts beperkte negatieve invloed op de gezondheid van de inwoners van de Westelijke Mijnstreek.	Geluid en uitstoot hebben slechts beperkte negatieve invloed op de gezondheid van de inwoners van de Westelijke Mijnstreek. Externe veiligheidsrisico's zijn zo veel mogelijk beperkt. Dit gebeurt door het treffen van maatregelen aan de bron en in de omgeving. Daarnaast houden we rekening met effecten mocht zich ondanks de kleine kans toch een incident voordoen.
24	De biodiversiteit in het stedelijk gebied en de dorpen is versterkt naar 100 procent basiskwaliteit natuur.	De biodiversiteit in het stedelijk gebied en de dorpen is versterkt. We geven ons hierbij rekenschap van Basiskwaliteit Natuur.
24	We koesteren deze karakteristieke gebieden en hebben de ecologische en recreatieve kwaliteit sterk verbeterd.	We koesteren deze karakteristieke gebieden en hebben de ecologische en recreatieve kwaliteit sterk verbeterd. We geven ons hierbij rekenschap van Basiskwaliteit Natuur.
Hoofdstuk 4: De vertaalslag naar de gebieden		
Pagina	Was	Wordt
30	De wijken zijn door circulaire renovatie, sloop en nieuwbouw van woningen een echt thuis voor iedereen: nieuw en oud, veerkrachtig of juist kwetsbaar.	De wijken renoveren, slopen of bouwen we circulair en zijn een echt thuis voor iedereen: nieuw en oud, veerkrachtig of juist kwetsbaar.
Hoofdstuk 5: Onze ambities bereiken		
Pagina	Was	Wordt
36/37	Kostenverhaal en financiële bijdragen	Kostenverhaal en financiële bijdragen We werken graag samen met andere partijen om onze ambities te realiseren.

	We werken graag samen met andere partijen om onze ambities te realiseren. Voor bouwactiviteiten in het Omgevingsbesluit waarvoor wij het omgevingsplan wijzigen, zijn wij volgens de Omgevingswet verplicht om onze kosten te verhalen op de initiatiefnemer van de bouwactiviteit. Dat geldt ook voor bouwactiviteiten die wij buiten het omgevingsplan mogelijk maken. Het realiseren van de ambities in de omgevingsvisie vraagt ook om gemeentelijke investeringen. Volgens de Omgevingswet kunnen wij hiervoor financiële bijdragen vragen aan de initiatiefnemers van bouwactiviteiten. Dit betreft investeringen waar het bestaande en nieuwe gebied profijt van hebben. Denk hierbij aan investeringen in landschap, natuur, infrastructuur, recreatievoorzieningen, een evenwichtige samenstelling van de woningvoorraad en stedelijk herstructurering in verouderde wijken of gebieden met leegstandsproblemen. Er is een functionele samenhang tussen de verbeteringen en de groei van de gemeente. Hoe we het verplichte kostenverhaal en de mogelijkheid om financiële bijdragen te vragen gaan vormgeven, wordt uitgewerkt in het programma kostenverhaal en financiële bijdragen, en in de betreffende inhoudelijke programma's.	Voor bouwactiviteiten waarvoor wij het omgevingsplan wijzigen, zijn wij volgens de Omgevingswet verplicht om onze kosten te verhalen op de initiatiefnemer van de bouwactiviteit. Dat geldt ook voor bouwactiviteiten die wij buiten het omgevingsplan mogelijk maken. <u>Kostenverhaal</u> De gemeente moet daarvoor ook inspanningen leveren. Denk daarbij aan het aanleggen van infrastructuur, ambtelijke inzet en eventuele aanpassingen in het openbaar gebied bij specifieke bouwplannen. Bij initiatieven van marktpartijen faciliteert de gemeente de bouwplannen. Voor deze inzet zijn gemeenten verplicht om kosten te verhalen op initiatiefnemers. Een tweetal onderwerpen werken we nader uit: • Een <i>landschapsfonds</i> waarin we aangeven hoe we, in de beperkte gevallen dat bebouwing in het buitengebied nodig is, zorgen voor versterking van de groene waarden in dat zelfde buitengebied. Voorbeelden zijn uitbreiding van de campus op De Lexhy, duurzame opwek en nieuwe buisleidingen en energie-infrastructuur in het buitengebied en woningbouw rondom de dorpen. Dit staat los van de door de provincie verlangde natuurcompensatie. • Het <i>parkeerfonds</i> waarmee we nieuwe ontwikkelingen die de benodigde parkeerplaatsen niet op eigen terrein kunnen realiseren mogelijk maken door als gemeente deze parkeerplaatsen elders te realiseren. Met het uitwerken van de Omgevingsvisie tot programma's wordt dit fonds doorontwikkeld tot een mobiliteitsfonds waarin naast autoparkeren ook bijvoorbeeld fietsparkeren en deelmobiliteit een plaats krijgen. <u>Financiële bijdragen</u> We vragen initiatiefnemers cq. ontwikkelende partijen van bouwplannen een financiële bijdrage voor de benodigde investeringen in de openbare
--	--	---

		ruimte en het landschap die samenhangen met de groei van de gemeente en het behoud van de kwaliteit van het buitengebied. De bovengenoemde investeringen worden niet volledig verhaald op de initiatiefnemers. Alle partijen die hier profijt van hebben dragen bij aan de financiering van deze investeringen. Het grootste deel van de investeringen is toe te rekenen aan de huidige inwoners en gebruikers. De gemeente Sittard-Geleen 'betaalt' dus het grootste deel van deze investeringen. Het andere deel, dat kan worden toegerekend aan de toekomstige inwoners en gebruikers, 'betaalt' de initiatiefnemer die de bouwplannen realiseert. Bouwplannen met een hogere opbrengstpotentie betalen daarbij een hogere financiële bijdrage. Het is redelijk dat ook toekomstige ontwikkelingen bijdragen aan deze investeringen omdat er een functionele samenhang is tussen deze investeringen en de bouwplannen. Deze verschilt per type investering: ▪ <i>Het verbeteren van het landschap en de aanleg en bescherming van natuur</i> De investeringen die de gemeente verricht voor het verbeteren van de landschap en de natuur hebben een positief uitstralingseffect op de ontwikkellocaties. De kwaliteit van het woon- en leefklimaat wordt namelijk verbeterd. ▪ <i>Infrastructuur voor verkeer en openbaar vervoer</i> De gemeente investeert in het opwaarderen en uitbreiden van bestaande wegen, paden en openbaar vervoervoorzieningen. Deze investeringen maken onderdeel uit van het totale verkeersnetwerk. De verkeersafwikkeling van nieuwe initiatieven zal via dit netwerk plaatsvinden. ▪ <i>De aanleg van recreatievoorzieningen</i> De nieuwe bewoners en bedrijven kunnen gebruik maken van de nieuwe recreatieve voorzieningen. Door de investering heeft de gemeente iets extra's te bieden ten
--	--	---

		opzichte van de huidige recreatieve voorzieningen. ▪ <i>Stedelijke herstructurering</i> Doordat de gemeente investeert in de herstructurering van bestaande woonwijken en bedrijventerreinen wordt de leefbaarheid in de hele gemeente verbeterd. De verbeteringen hebben een positief uitstralingseffect op de ontwikkellocaties. De ontvangen financiële bijdragen worden gestort in een nog in te stellen reserve financiële bijdragen. De raad kan vervolgens besluiten deze middelen in te zetten voor de hierboven benoemde (wettelijk vastgelegde) type investeringen. <u>Evenwichtige samenstelling van de woningvoorraad</u> Sittard-Geleen heeft een woonopgave, zowel kwantitatief (meer woningen) als kwalitatief (de juiste woningen). De Omgevingswet biedt mogelijkheden om beleidsmatige ambities op dit vlak te verevenen tussen locaties. Te denken valt aan het sturen naar prijsklasse om zo een evenwichtige samenstelling van de woningvoorraad voor sociale huur- of koopwoningen te creëren. Op dit moment maken we nog geen gebruik van deze bevoegdheid. We gaan onderzoeken of een verevening tussen initiatieven ons kan helpen bij het waarmaken van de woonambities. Dit wordt nader uitgewerkt in het programma volkshuisvesting. <u>Programma kostenverhaal en financiële bijdragen</u> Hoe we het verplichte kostenverhaal, de financiële bijdragen en het sturen op een evenwichtige samenstelling van de woningvoorraad gaan vormgeven, wordt uitgewerkt in het programma kostenverhaal en financiële bijdragen en in de betreffende inhoudelijke programma's.
38	In eerste instantie werken de volgende opgavegerichte programma's uit:	Voorbeelden van de programma's die we maken zijn: ▪ <u>Groenagenda</u>, waarin de ambities uit 'Groene wijken en dorpen'

	▪ Groenagenda, waarin de ambities uit 'Groene wijken en dorpen' en 'Heuvelland en Maasvallei verbonden' terugkomen. ▪ Programma Externe veiligheid, waarin de ambities uit 'Slimmer, gezonder en schoner' terugkomen. Hierbij zoeken we verbreding naar de andere milieuthema's. ▪ Volkshuisvestingsprogramma, waarin de ambities uit 'Het goede wonen' terugkomen.	en 'Heuvelland en Maasvallei verbonden' terugkomen. ▪ <u>Volkshuisvestingsprogramma</u>, waarin de ambities uit 'Het goede wonen' terugkomen.
39	'uitvoeringsbeleid'	'programma'
41	Figuur <i>beleidscyclus fysieke leefomgeving</i> aanpassen	'uitwerking' vervangen door 'uitvoering'. En 'omgevingsplan' verplaatsen van beleidsdoorwerking naar uitvoering.
40/41	Toevoegen onder 'Monitoring als onderdeel van de beleidscyclus'	Het vaststellen van de omgevingsvisie, de juridische vertaling in het omgevingsplan, inclusief het adviesrecht bij BOPA's, en het toekennen van financiën aan de programma's is vanuit de kaderstellende rol en het budgetrecht een bevoegdheid van de gemeenteraad. De beleidsdoorwerking in programma's en de beleidsuitvoering in omgevingsvergunningen en projecten is een verantwoordelijkheid van het college. De gemeenteraad heeft hier een controlerende taak. Het goed laten werken van deze beleidscyclus vergt een goede samenwerking tussen raad en college.
Hoofdstuk 6: De tien ambities uitgewerkt		
Pagina	Was	Wordt
47	Dat doen we onder andere door duidelijke fietsroutes aan te wijzen, doorsteekjes in de stad te maken en voetgangers- en fietsverbindingen uit de omliggende wijken en regio te verbeteren.	Dat doen we onder andere door duidelijke wandel- en fietsroutes aan te wijzen, doorsteekjes in de stad te maken en voetgangers- en fietsverbindingen uit de omliggende wijken en regio te verbeteren.
53	Actieve mobiliteit (lopen en fietsen) en duurzame mobiliteit (openbaar vervoer en deelmobiliteit).	Actieve mobiliteit (lopen en fietsen) en duurzame mobiliteit (openbaar vervoer en deelmobiliteit) vormen de basis van ons mobiliteitssysteem.
54	Ook de recreatieve routes die het stedelijk gebied met het recreatieve buitengebied verbinden horen bij het hoofdfietsrouten netwerk.	Ook de recreatieve wandel- en fietsroutes die het stedelijk gebied met het buitengebied verbinden horen bij het hoofdnetwerk.
54	Op pagina 54 wordt een nieuwe paragraaf toegevoegd.	We werken samen met partners aan het multimodaal bereikbaar houden van onze bedrijventerreinen , voor

		goederen- en personenvervoer. In lijn met de afspraken uit Zuid-Limburg Bereikbaar verwachten we dat bedrijven en ondernemers hun medewerkers stimuleren om duurzaam te reizen
55	In de wijken en dorpen is ruimte voor parkeren, alleen niet meer altijd in de openbare ruimte direct voor de eigen voordeur.	In de wijken en dorpen is ruimte voor parkeren, alleen in de openbare ruimte niet meer altijd direct voor eigen voordeur.
56	Er wordt een extra beleidskeuze toegevoegd achteraan dit hoofdstuk.	We werken aan een toekomstbestendig autonetwerk waarmee we (fysieke) ruimte creëren om voorgaande beleidskeuzes waar te kunnen maken. Om dat mogelijk te kunnen maken zijn enkele ontwikkelopgaves benoemd. Deze worden op de kaart in figuur 7 weergegeven en zijn hieronder nader toegelicht: - We bezien samen met de provinciale wegbeheerder hoe we de regionale bereikbaarheid kunnen verbeteren. In de provinciale ontwikkelopgave N276 constateert de provincie dat de huidige capaciteit onder druk staat tussen de N297 – Westelijke Randweg. Alvorens infrastructurele aanpassingen te overwegen, voert de Provincie verder onderzoek uit naar oplossingsrichtingen en (verkeers)effecten om een voorkeusalternatief te bepalen. Voor Sittard-Geleen is het noodzakelijk dat de gehele N276 op het gemeentelijk grondgebied voldoende capaciteit heeft voor de afwikkeling van het regionale en doorgaande verkeer. - Daarnaast heeft de gemeente de wens om de ontsluiting van het Retailpark Sittard-Geleen op de N294 te verbeteren. Voor deze ontwikkelopgave aansluiting Retailpark N294 wordt onderzocht of het mogelijk is een extra aansluiting te realiseren waarbij ook gekeken wordt naar het anders ontsluiten van Einighausen. Hieraan worden

		vanuit de provinciale wegbeheerder voorwaarden gesteld. - Als onderdeel van de ontwikkeling van de Brightlands Chemelot Campus op de Lexhy ligt er een ontwikkelopgave ongelijkvloerse kruising Urmonderbaan N294. Deze ongelijkvloerse kruising ter hoogte van de oude Postbaan is gewenst om de doorstroming op de N294 te kunnen blijven garanderen. - De ambitie is om een aantal wegen te veranderen van GOW 50 naar GOW 30 waarmee wegen worden ingericht als een gebiedsontsluitingsweg van met een toegestane snelheid van 30 km/u. Doel van deze transitie is het verbeteren van de verkeersveiligheid, gezondheid, leefbaarheid, doorstroming en/of om ruimte te bieden aan actieve mobiliteit. Op verschillende wegen is de beschikbare breedte van het wegprofiel ook aanleiding om hier de weg in te richten als GOW 30. - Om de centrumring Sittard te sluiten en een eenduidig wegbeeld te behouden, gaat deze ETW 30 naar GOW 30. - De wegen die de “inprikkers” vanuit de regio naar de centra van Sittard en Geleen zijn GOW 50 en blijven GOW 50. - Vanuit het principe van GOW 30 zouden enkele routes buiten de bebouwde kom kunnen worden ingericht als GOW 60, met name vanuit het perspectief van verkeersveiligheid. - In enkele gebieden willen we meer ruimte geven aan leefbaarheid en verblijfskwaliteit en het beperken van doorgaand verkeer. Hiervoor onderzoeken we of de weg kan worden afgewaardeerd van GOW 50
--	--	--

		naar ETW 30 als op de omliggende wegen de doorstroming wordt gefaciliteerd. - Om de verblijfskwaliteit van het stationsgebied te verbeteren wordt onderzocht op welke wijze het stationsplein autoluw kan worden gemaakt. Deze route heeft geen verbindende functie meer. De weg blijft voor beide richtingen in ieder geval beschikbaar voor bussen. - De Westelijke Randweg is een GOW 70 en blijft een GOW 70. De weg heeft een verbindende functie en ontlast het verkeer op de Rijkswegboulevard. - Er ligt een onderzoeksopgave Geleen centrum om te onderzoeken of dit deel van de Rijkswegboulevard wordt ingericht als GOW 30 of ETW 30. Dit is mede afhankelijk van de ontwikkelingen in Geleen centrum en de gewenste functie van het gebied. - Uit de Gebiedsverkenning Westelijke Mijnstreek is gebleken dat met name in de avondspits er sprake is van een doorstromingsknelpunt rondom de Kerenshofweg. In de onderzoeksopgave Kerenshofweg dient te worden onderzocht welke maatregelen genomen kunnen worden m er voor te zorgen dat het verkeer van/naar de Westelijke Randweg naar/van de A76 god kan doorstromen (en daarmee de Rijkswegboulevard kan ontlasten). - Binnen de verschillende bedrijventerreinen in Sittard-Geleen wordt onderzocht wat een passende wegategorisering is. In de onderzoeksopgave bedrijventerreinen wordt in beeld gebracht hoe meer ruimte geboden kan worden aan actieve mobiliteit. Tegelijkertijd moeten
--	--	---

		de terreinen hun functie behouden zoals bv. het veilig en vlot afwikkelen van vrachtverkeer.
59	Bij ontwikkelingen houden we rekening met de aanwezige archeologische rijkdom van gebieden.	Bij ontwikkelingen borgen we de aanwezige archeologische rijkdom van gebieden.
61	Aanpassing figuur 8	De themakaart erfgoed wordt vervangen door een beter leesbare kaart.
65	Maar te kleine woningen zijn onwenselijk en passen niet in onze woningmarkt.	Maar te kleine woningen zijn onwenselijk en passen niet in onze woningmarkt. Nieuwe woningen bouwen we zoveel mogelijk circulair en energieneutraal en we combineren het met duurzame verstedelijking, met voldoende groen en aandacht voor klimaat en gezonde mobiliteit.
65	Tussen de derde en vierde paragraaf wordt de volgende paragraaf ingevoegd.	Expats zijn een andere belangrijke internationale groep. Bedrijven op de Chemelot Campus en de Chemelot Industrial Site voorzien een groeiende behoefte aan hoger opgeleid personeel uit het buitenland. Daarnaast zien we elders in de regio (Limburgse Brightlands locaties, het Academisch Ziekenhuis in Maastricht en de Brainport Eindhoven) een groeiende vraag naar woningen buiten hun eigen regio. Voor deze groep zien wij, net als voor studenten, veel kansen rondom het intercystation. De omgeving van station Sittard heeft vanwege de vele treinverbindingen en de ruimte in de stad een grote potentie en goed vestigingsklimaat als het gaat om huisvesting en werkgelegenheid voor werknemers vanuit bijvoorbeeld Eindhoven e.o. en expats. Er wordt binnen Limburg Centraal nader onderzoek hiernaar gedaan dit tot uiting komt in een verstedelijkingsstrategie Limburg Centraal. Daarnaast liggen er kansen in en rondom het centrum van Geleen. In het centrum maken we ruimte voor woon-werkconcepten die passen bij de innovatieve cultuur en koppeling met de Brightlands Campus.
68	In Geleen zien we door de realisatie van de Circular Mile een sterke verbinding ontstaan tussen de Brightlands Chemelot Campus, Chemelot Industrial Park en het	In Geleen zien we door de realisatie van de Circular Mile een sterke verbinding ontstaan tussen de Brightlands Chemelot Campus, Chemelot Industrial Park en het centrum. Daardoor wordt het

	centrum. Daardoor wordt het centrum aantrekkelijker als woonomgeving voor (kennis)werkers en starters. Hier bieden we ruimte aan experimentele woon- en werkvormen in leegstaand vastgoed en boven winkels.	centrum aantrekkelijker als woonomgeving voor (kennis)werkers en starters. Hier bieden we ruimte aan experimentele woon- en werkvormen in leegstaand vastgoed en boven winkels. Middels transformatie benutten we de bestaande bebouwing beter, dragen we bij aan levensduurverlenging en daarmee aan besparing van materiaalgebruik. Daar waar materiaal dient te worden toegevoegd of verwijderd doen we dit zoveel mogelijk duurzaam en circulair, en volgens circulaire bouw- en sloopprincipes. In de transitie naar een circulaire economie verkennen we of en waar het zinvol is om bouw hubs te faciliteren, zodat nog bruikbare producten, materialen of grondstoffen opgeslagen kunnen worden en vanuit daar terug de keten in kunnen. Zo wordt voorkomen dat ze als afval worden beschouwd
68	Kleinschalige woningbouw in de dorpsranden is alleen mogelijk als dit de ruimtelijke kwaliteit bevordert, bijdraagt aan een herkenbare, groene dorpsmantel en als er behoefte is aan dit soort woningen en deze niet op een andere plek in het dorp gebouwd kunnen worden.	Kleinschalige woningbouw in de dorpsranden is alleen mogelijk als dit de ruimtelijke kwaliteit bevordert, bijdraagt aan een herkenbare, groene dorpsmantel en als er behoefte is aan dit soort woningen en deze niet op een andere plek in het dorp gebouwd kunnen worden. Deze kwaliteitsvoorwaarden worden gesteld omdat het gaat om uitbreidingen in het buitengebied, ontwikkelingen die tot voor kort niet mogelijk waren. Inbreiding blijft het uitgangspunt. De kansrijke locaties zullen met de inwoners van de dorpen ingevuld worden. Onder andere via dorpenvisies zoals ze door de kernen van Einighausen en Guttecoven worden opgesteld.
70	We stimuleren dat de circulaire toekomst verbonden is met de geschiedenis. De karakteristiek van de tuinvijken, met in de kern de voormalige mijnkoloniën, gebruiken we om de woon- en leefomgeving te versterken en aantrekkelijker te maken. Het verleden verbinden we hier met een circulaire toekomst door circulair bouwen en leven te stimuleren. We willen vooroplopen als Smart City. Door data en technologie slim te gebruiken, laten we zien hoe je de leefkwaliteit en	Een circulaire toekomst verbinden we met onze geschiedenis. De karakteristiek van de tuinvijken, met in de kern de voormalige mijnkoloniën, gebruiken we om de woon- en leefomgeving te versterken en aantrekkelijker te maken. Deze bestaande elementen en identiteit worden gekoesterd en zoveel mogelijk in stand gehouden om zorgvuldig op voort te bouwen en alleen datgene toe te voegen wat daadwerkelijk nodig is. Passend binnen circulair gedachtegoed, waarbij bestaande materialen en

	gezondheid van een stad en gemeente kunt verbeteren.	producten zo lang mogelijk gedeeld, verhuurd, hergebruikt, hersteld, opgeknapt en gerecycleerd worden ten behoeve van waarde-creatie. Op deze manier breiden we de levenscyclus van zowel onze geschiedenis als onze producten uit. Daarop aansluitend willen we vooroplopen als Smart City. We documenteren het materieel wat we toevoegen aan de stad slim, zodat we daar in de toekomst weer efficiënt en circulair op door kunnen bouwen. Zo laten we zien hoe de leefkwaliteit en gezondheid van een stad en gemeente verbeterd kunnen worden.
71	Met bijvoorbeeld hergebruikt plastic afval als grondstof.	Met bijvoorbeeld plastic afval als grondstof.
74	De ontwikkeling op De Lexhy is goed ingepast en gaat gepaard met een landschappelijke versterking van het Graetheideplateau (compensatie/ verevening).	De ontwikkeling op De Lexhy is goed ingepast en gaat gepaard met een landschappelijke versterking van het Graetheideplateau (compensatie/ verevening). Daarnaast wordt verlies van natuur gecompenseerd. Bij voorkeur op het Graetheideplateau zelf.
74	Gezien het samengaan met de landschappelijke kwaliteiten, wordt op de De Lexhy geen maximale maat gehanteerd voor de gebouwen.	Gezien het samengaan met de landschappelijke kwaliteiten wordt op de De Lexhy in tegenstelling tot de rest van de campus een maximum maat gehanteerd voor de gebouwen (in categorie en/of fysieke grootte).
74	De uitbreiding op De Lexhy leidt niet tot onacceptabele toename van extra verkeer voor de omliggende kernen.	De uitbreiding op De Lexhy leidt niet tot onacceptabele toename van extra verkeer voor de omliggende kernen. De Oude Postbaan wordt niet afgesloten als geen nieuwe vervangende infrastructuur is aangelegd of een andere passende robuuste en toekomstvaste oplossing is gerealiseerd.
75	Toevoeging aan het einde van de volgende paragraaf: In Geleen ontwikkelen we samen met dsm firmenich, Chemelot en Brightlands Chemelot Campus een circulair business district: de Circular Mile	De ontwikkeling van de Circular Mile vormt een economische en ruimtelijke overgangszone tussen de Chemelot Site en de woonwijken van Geleen. De ontwikkeling heeft een positief effect op de ruimtelijke kwaliteit en de leefbaarheid van de omliggende gebieden.
75	We werken samen aan het ontwikkelen van het centrum van Geleen tot dé proeftuin voor onze circulaire en energieneutrale economie	We werken samen aan het ontwikkelen van het centrum van Geleen tot dé proeftuin voor onze circulaire en energieneutrale samenleving
75	Beleidskeuze toevoegen	Om de transitie naar een circulaire economie effectiever vorm te geven brengen we materiaalstromen en

		milieu-impact op meerdere schaalniveaus digitaal in kaart middels gecombineerde informatiesystemen.
77	We werken samen om het emplacement van Sittard het aantal handelingen met externe veiligheidsrisico's te minimaliseren.	We werken samen om de externe veiligheidsrisico's rondom het emplacement en station van Sittard te minimaliseren.
78	Om in de toekomst voldoende energie te hebben, moet het bestaande hoogspanningsnet (elektriciteit) verzaamd worden. Daarvoor moet het elektriciteitsstation Graetheide aangepast worden en komt er een nieuw hoogspanningsstation met een capaciteit van 380 kV. De locatie voor een nieuw hoogspanningsstation wordt nog onderzocht. Voor deze ontwikkeling is Tennet de initiatiefnemer en is provincie Limburg het bevoegd gezag. We willen dat de aanleg van nieuwe elektriciteitslijnen en de uitbreiding van hoogspanningsstations samen gaat met de versterking van het landschap en natuur (compensatie/verevening).	Om in de toekomst voldoende energie te hebben, moet het bestaande hoogspanningsnet (elektriciteit) verzaamd worden. Daarvoor moet het elektriciteitsstation Graetheide aangepast worden en komt er een nieuw hoogspanningsstation met een capaciteit van 380 kV. De locatie voor een nieuw gecombineerd 380 en 150 kV hoogspanningsstation wordt nog onderzocht. Het zoekgebied is hiernaast in figuur x weergegeven. Hier wordt in samenhang met de campusuitbreiding gezocht naar een goede inpassing. Voor deze ontwikkeling is Tennet de initiatiefnemer en is provincie Limburg het bevoegd gezag. We willen dat de aanleg van nieuwe elektriciteitslijnen en de uitbreiding van hoogspanningsstations samen gaat met de versterking van het landschap en natuur (compensatie/verevening). Aan de aanleg van het nieuwe gecombineerde 380 en 150 kV station koppelen we het opruimen en herinrichten met natuur van het huidige 150 kV station Graetheide.
78	Figuur toevoegen	Zoekgebied nieuw gecombineerd 380 en 150 kV hoogspanningsstation Graetheide.
78	De volgende paragraaf wordt achteraan toegevoegd.	(Inter)nationale verbondenheid Voor het verbeteren van de bereikbaarheid en connectiviteit van de regio op de lange afstanden is de strategie tweeledig. Vliegverbindingen via regionale luchthavens blijven van belang voor de aantrekkelijkheid van de regio voor expats, zakelijk bezoek en toerisme. We zetten daarnaast in op gelijkwaardige, duurzame verbindingen via bijvoorbeeld het hogesnelheidstreinnetwerk van en naar de grote internationaal georiënteerde

		luchthavens en stations. Dit leidt op den duur tot een duurzaam bereikbare regio.
80	Geluid, uitstoot en veiligheidsrisico's hebben slechts beperkte negatieve invloed op de gezondheid van de inwoners van de Westelijke Mijnstreek.	Geluid en uitstoot hebben slechts beperkte negatieve invloed op de gezondheid van de inwoners van de Westelijke Mijnstreek. Externe veiligheidsrisico's zijn zo veel mogelijk beperkt. Dit gebeurt door het treffen van maatregelen aan de bron en in de omgeving. Daarnaast houden we rekening met effecten mocht zich ondanks de kleine kans toch een incident voordoen.
80	We denken aan een planologische zonering met een inwaartse zonering, waarbij de plaatsgebonden risicocontour in principe binnen de grenzen van de inrichting ligt. De aandachtsgebieden voor brand en explosie liggen daarbij zoveel mogelijk binnen de grenzen van Chemelot en in principe niet over het centrum van Geleen en de stedelijk woongebieden van Geleen, Beek en Stein.	We denken aan een planologische zonering met een inwaartse zonering, waarbij de plaatsgebonden risicocontour in 2040 in principe binnen de grenzen van de inrichting ligt. De aandachtsgebieden voor brand en explosie liggen in 2040 daarbij zoveel mogelijk binnen de grenzen van Chemelot en in principe niet over het centrum van Geleen en de stedelijk woongebieden van Geleen, Beek en Stein.
80	Het ontwikkelen van geluidgevoelige gebouwen zoals een woning of school binnen de aandachtsgebieden voor geluid maken we mogelijk als er voldaan wordt aan de wettelijke (minimale) normen. Dat koppelen we verder aan akoestische voorzieningen voor een gezond geluidsniveau of andere maatregelen om de gezondheid te bevorderen, zoals meer groen of maatregelen die gezonde mobiliteit bevorderen.	Bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige activiteiten, bijvoorbeeld woningen of een school, weegt de gemeente af of de geluidsbelasting aanvaardbaar is. Van aanvaardbare geluidsbelasting is in ieder geval sprake als er wordt voldaan aan de standaardwaarde. De gemeente kan ook akoestische voorzieningen eisen om te komen tot een aanvaardbaar geluidsniveau. Zijn akoestische voorzieningen niet mogelijk, maar is het toelaten van een geluidgevoelig gebouw toch wenselijk dan koppelen we de ontwikkeling aan andere maatregelen om de gezondheid te bevorderen, zoals meer groen of maatregelen die gezonde mobiliteit bevorderen.
81	Het ontwikkelen van geluidgevoelige gebouwen zoals een woning of school binnen de aandachtsgebieden voor geluid maken we mogelijk als er voldaan wordt aan de wettelijke (minimale) normen. Dat koppelen we verder aan	Bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige activiteiten, bijvoorbeeld woningen of een school, weegt de gemeente af of de geluidsbelasting aanvaardbaar is. Van aanvaardbare geluidsbelasting is in ieder geval sprake als er wordt voldaan aan de

	akoestische voorzieningen voor een gezond geluidsniveau of andere maatregelen om de gezondheid te bevorderen, zoals meer groen of maatregelen die gezonde mobiliteit bevorderen.	standaardwaarde. De gemeente kan ook akoestische voorzieningen eisen om te komen tot een aanvaardbaar geluidsniveau. Zijn akoestische voorzieningen niet mogelijk, maar is het toelaten van een geluidgevoelig gebouw toch wenselijk dan koppelen we de ontwikkeling aan andere maatregelen om de gezondheid te bevorderen, zoals meer groen of maatregelen die gezonde mobiliteit bevorderen.
81	Daar houden wij bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen rekening mee.	Daar houden wij bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen rekening mee. We verbeteren waar mogelijk samen met onze partners zoals Provincie Limburg, Rijk en Prorail de bestaande situatie.
82	Het ontwikkelen van geluidgevoelige gebouwen zoals een woning of school binnen de aandachtsgebieden voor geluid maken we mogelijk als er voldaan wordt aan de wettelijke (minimale) normen. Dat koppelen we verder aan akoestische voorzieningen voor een gezond geluidsniveau of andere maatregelen om de gezondheid te bevorderen, zoals meer groen of maatregelen die gezonde mobiliteit bevorderen.	Bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige activiteiten, bijvoorbeeld woningen of een school, weegt de gemeente af of de geluidsbelasting aanvaardbaar is. Van aanvaardbare geluidsbelasting is in ieder geval sprake als er wordt voldaan aan de standaardwaarde. De gemeente kan ook akoestische voorzieningen eisen om te komen tot een aanvaardbaar geluidsniveau. Zijn akoestische voorzieningen niet mogelijk, maar is het toelaten van een geluidgevoelig gebouw toch wenselijk dan koppelen we de ontwikkeling aan andere maatregelen om de gezondheid te bevorderen, zoals meer groen of maatregelen die gezonde mobiliteit bevorderen.
83	Aanpassing van figuur 12	Er wordt een legenda toegevoegd.
87	We versterken de biodiversiteit in het stedelijk gebied naar 100% basiskwaliteit natuur.	We versterken de biodiversiteit in het stedelijk gebied. Hiervoor geven we ons rekenschap van de Basiskwaliteit Natuur.
89	We onderzoeken of 10 procent groen-blauwe dooradering van het buitengebied in 2040 haalbaar is.	Onze doelstelling is om in 2040 10 procent groene-blauwe dooradering van het buitengebied bereikt te hebben. We onderzoeken welke maatregelen hiervoor nodig en haalbaar zijn.
90	Ook zijn er specifieke wateroverlastgebieden in onze gemeente die wij systematisch gaan claimen voor waterberging als er kavels vrijkomen.	Ook zijn er specifieke wateroverlastgebieden in onze gemeente. In deze gebieden zetten wij in op waterberging als er kavels vrijkomen.
90	Er wordt klimaatadaptief gebouwd. Wij stimuleren bouwen volgens de	Er wordt klimaatadaptief gebouwd. Wij stimuleren bouwen volgens de

	Landelijke Maatlat Klimaatadaptief bouwen, waardoor wateroverlast, hittestress en biodiversiteit steeds meer worden meegenomen in bouwprojecten.	Landelijke Maatlat voor Klimaatadaptief en groen bouwen, waardoor wateroverlast, hittestress, biodiversiteit en andere aspecten van duurzaamheid steeds meer worden meegenomen in bouwprojecten.
94	We onderzoeken of en hoe een eventuele ontgrinding van meerwaarde kan zijn bij de versterking van landschap en natuur op het Graetheideplateau.	We bieden ruimte om te onderzoeken of en hoe een eventuele ontgrinding van meerwaarde kan zijn bij de versterking van landschap en natuur op het Graetheideplateau.
95	Het dal van de Geleenbeek en de Roode Beek wordt als onderdeel van een (eu)regionaal natuur- en recreatief netwerk aantrekkelijker gemaakt voor mens en dier.	Het dal van de Geleenbeek en de Roode Beek wordt als onderdeel van een (eu)regionaal natuur- en recreatief netwerk aantrekkelijker gemaakt voor mens en dier. Dit doen we in samenwerking met de aanpak van het Waterschap. Het plan Zitterd Waterproof biedt hiervoor een kader.
96	Wij zijn zuinig op onze natuur en gaan er zorgvuldig mee om.	Wij zijn zuinig op onze natuur en gaan er zorgvuldig mee om. Voor de versterking van de biodiversiteit in het landelijk gebied geven we ons rekenschap van de Basiskwaliteit Natuur. We ontwikkelen een instrumentarium om de kwaliteit van de natuur te bepalen, met name in gebieden waar natuur niet het belangrijkste doel is.
97	Natuur en recreatie zien we niet los van elkaar. Binnen het draagvermogen van onze natuurgebieden maken we recreatief medegebruik mogelijk. Uiteindelijk is het doel daarvan om natuur te behouden en natuur te kunnen beleven. Het is aan ondernemers om dat te faciliteren, die daarmee een bron van (neven)inkomsten hebben.	Natuur en recreatie zien we niet los van elkaar. Binnen het draagvermogen van onze natuurgebieden maken we recreatief medegebruik mogelijk. Uiteindelijk is het doel daarvan om natuur te behouden en natuur te kunnen beleven. Het is aan ondernemers om dat te faciliteren, die daarmee een bron van (neven)inkomsten hebben. Ingrepen in het Natuurnetwerk Limburg of de Groenblauwe mantel zijn in principe niet toegestaan. Tenzij wordt voldaan aan een aantal voorwaarden die staan beschreven in de Omgevingsverordening Limburg.
98	Aanpassingen aan figuur 16	Figuur 16 (natuurverbindingen) wordt aangevuld met alle ecologische verbindingen.
Omgevingsvisiekaart		
	Was	Wordt

	Legenda-eenheid 'Mogelijke doorzetting utilitaire fietsroute'	Niet openbare fietsroute naar de campus.
	Industrieterrein Chemelot	Het symbool voor 'chemelot circular hub' passen we aan naar Chemelot Circular en een vereenvoudiging van het Chemelot-logo als symbool
	Industrieterreinen	Elk industrieterrein krijgt op de kaart een eigen kader om het onderscheid beter te duiden. In de legenda de drie specifieke industrieterreinen rangschikken onder het hoofdtype 'Industrie' door middel van inspringen.
	Lexhybos	Het Lexhybos aanduiden en de legenda-eenheid toevoegen 'Zoveel mogelijk behouden Lexhybos'
	Legenda-eenheid campus wijzingen van 'Uitbreiding Brightlands Chemelot Campus' in:	'Zoekgebied uitbreiding Brightlands Chemelot Campus'
	Legenda stedelijke bedrijventerreinen	Volgorde legenda-eenheden veranderen met 'Stedelijk bedrijventerrein' als hoofdeenheid en daaronder door middel van inspringen de specifieke stedelijke bedrijventerreinen (Brightlands Chemelot Campus, zoekgebied uitbreiding Brightlands Chemelot Campus, Circular mile, Bedrijvenstad Fortuna).
	Fietspad Abroekerbos	Ontbrekend tracéstukje door het Abroekerbos toevoegen.
	Ruimte voor de Maas	De kaarteenheid aanpassen naar het gehele buitendijkse gebied.
	Niet alle hoogspanningsleidingen staan juist op de kaart.	De hoogspanningsleidingen worden juist weergegeven.
Overig		
Pagina	Was	Wordt
/		Overal waar leiding of leidingstrook staat, wordt hier het woord 'buis' aan toegevoegd.

4.2. Aanpassingen in de OER

Overig		
Pagina	Was	Wordt
/	De volgende tekst wordt als intermezzo toegevoegd.	De beoogde uitbreidingslocatie van de Brightlands Campus in het gebied tussen de A2, Bergerweg en Urmonderbaan ('De Lexhy') is, ondanks de verschillende aandachtspunten, de enige valide locatie. De Campus is een ecosysteem van onderzoeksbedrijven die gebruik maken van proefopstellingen en -fabrieken die zowel fysiek als qua onderzoeksgebied sterk gekoppeld zijn

		aan elkaar en aan de Industrial Site. In 2017 is een locatieafweging uitgevoerd waarin meerdere locaties zijn onderzocht, ook buiten de gemeentegrenzen. Een eerste selectie is gemaakt op basis van beschikbare ruimte en nabijheid tot de huidige campus (binnen 2.5 kilometer). Na deze filter bleven vier locaties over: Industrial Park Chemelot, Professor van Krevelenstraat, Kerensheide en De Lexhy. Deze locaties zijn onderzocht op basis van fysieke kenmerken, kwaliteit, mogelijkheden en belemmeringen, relatie met de bestaande campus en kosten en complexiteit. De Lexhy scoorde het hoogste in dit onderzoek en is werd als voorkeurslocatie aanbevolen. De Commissie voor de Milieueffectrapportage adviseert om ook Geleen-Centrum en de bestaande campus als alternatieven mee te nemen. Uitbreiden op de bestaande campus is evident en het passend invullen van de nog beschikbare ruimte op de campus is een voorwaarde voordat tot uitbreiding over gegaan kan worden. Uitbreiden op de Industrial site is niet mogelijk vanwege wettelijke beperkingen op het gebied van veiligheid. Het centrum van Geleen is een beperkt alternatief dat in de omgevingsvisie als koppelkans wordt gezien. Bedrijven die niet direct op de Campus hoeven te zitten of aanleverende diensten bieden kunnen volgens de gemeente beter buiten de Campus zitten, zodat de Campus beschikbaar blijft voor de onderzoeksbedrijven. Start-ups en scale-ups zonder chemische processen, advies- en ingenieursdiensten en andere vergelijkbare diensten zien we graag landen in het centrum van Geleen waar een groot en betaalbaar aanbod aan ruimte is.
--	--	---